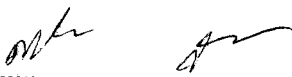

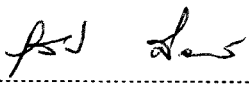
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบ
ทางตรงและทางอ้อม : กรณีศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู
ชื่อและนามสกุล นายไพฑูรย์ สุริยารังสรรค์
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษา ค้นคว่ำอิสระ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด

ในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม : กรณีศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู

ผู้ศึกษา นายไพฑูรย์ สุริยารังสรรค์ ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศิริพร ลัจจานันท์ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างและปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด ที่ได้จากการจัดทำในรูปแบบทางตรงคือการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของจังหวัด แล้วนำมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มของผลผลิต กับรูปแบบทางอ้อมที่ดำเนินการโดยการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในระดับประเทศออกมาเป็นตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยใช้สัดส่วนเครื่องชี้ภาวะการผลิต

วิธีดำเนินการศึกษา เป็นการศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู ณ ราคาประจำปี ของปี 2548 โดยใช้ตารางเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงกับรูปแบบทางอ้อมในประเด็นของมูลค่าเพิ่มของผลผลิต อัตราการขยายตัวและอัตราโครงสร้าง พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้ข้อมูลทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า 1. ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงและรูปแบบทางอ้อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านมูลค่าเพิ่ม อัตราการขยายตัว และอัตราการเจริญเติบโต 2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างคือ วิธีการจัดทำที่แตกต่างกัน ความสามารถของบุคลากรในจัดเก็บแตกต่างกัน 3. ข้อมูลในรูปแบบทางตรงมีความสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดหนองบัวลำภูมากกว่ารูปแบบทางอ้อม

คำสำคัญ ผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์ สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู สำหรับการจัดทำและเผยแพร่ รายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู คุณสุรียา จันทร์กระจ่าย เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและ แผน 9 ชข., คุณจุฑารัตน์ ชมพูพันธ์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว. สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คุณเบญจมาศ สงวนวงษ์ คุณวรรณมา สมศักดิ์ และ คุณวาสนา นาควานิช ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และการอบรมบ่มนิสัย ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ไพฑูรย์ สุรียารังสรรค์

พฤษภาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อจำกัดในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีรายได้ประชาชาติของเคนส์	6
กรอบและแนวคิดในการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติ	7
การวัดรายได้ประชาชาติระดับภาคและระดับจังหวัด	16
ที่มาของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยสำนักงานคลังทั่วประเทศ	36
การใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์จังหวัด	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดหนองบัวลำภู	43
ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด	43
ประชากร	43
การปกครอง	43
การเศรษฐกิจ	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลิตภัณฑ์จังหวัด ที่จัดทำในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม	46
ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางตรง	46
ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางอ้อม	48
เปรียบเทียบมูลค่าของผลิตภัณฑ์จังหวัด	50
เปรียบเทียบการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัด	51
เปรียบเทียบ โครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัด	54
ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อศึกษารายละเอียดและสาเหตุของความแตกต่าง	
รายสาขาการผลิต	55
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	55
สาขาการประมง	59
สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	61
สาขาอุตสาหกรรม	63
สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	70
สาขาการก่อสร้าง	72
สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	75
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	78
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	81
สาขาค้ากลางทางการเงิน	84
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	87
สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้ง การประกันสังคมภาคบังคับ	90
สาขาการศึกษา	91
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	94
สาขาการให้บริการด้านชุมชน	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	100
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด ในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม	101
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปการวิจัย	112
อภิปรายผล	114
ข้อเสนอแนะ	115
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	116
บรรณานุกรม	117
ประวัติผู้ศึกษา	118

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเพิ่ม	12
ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบการคำนวณรายได้ประชาชาติด้านรายได้ ผลผลิต และ รายจ่าย	15
ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างวิธีการคำนวณ GPP ณ ราคาประจำปี และ ราคาคงที่	28
ตารางที่ 4.1 เขตการปกครองจังหวัดหนองบัวลำภู	44
ตารางที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู	45
ตารางที่ 5.1 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางตรง	47
ตารางที่ 5.2 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางอ้อม	49
ตารางที่ 5.3 เปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จังหวัด	51
ตารางที่ 5.4 เปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัด	53
ตารางที่ 5.5 เปรียบเทียบอัตราโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัด	54
ตารางที่ 5.6 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาเกษตรกรรม ในรูปแบบทางตรง	55
ตารางที่ 5.7 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาเกษตรกรรม ในรูปแบบทางอ้อม	56
ตารางที่ 5.8 เปรียบเทียบ GPP สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	57
ตารางที่ 5.9 เปรียบเทียบ GPP ด้านการปลูกพืช	57
ตารางที่ 5.10 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ ม้า ลา และล่อ	58
ตารางที่ 5.11 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีกและสัตว์อื่นๆ	58
ตารางที่ 5.12 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการทางการเกษตร	59
ตารางที่ 5.13 เปรียบเทียบ GPP ด้านการป่าไม้ การทำไม้ การตัดไม้	59
ตารางที่ 5.14 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการประมง ในรูปแบบทางตรง	60
ตารางที่ 5.15 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการประมง ในรูปแบบทางอ้อม	60
ตารางที่ 5.16 เปรียบเทียบ GPP สาขาการประมง	61
ตารางที่ 5.17 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการทำเหมืองแร่ ในรูปแบบทางตรง	61
ตารางที่ 5.18 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการทำเหมืองแร่ ในรูปแบบทางอ้อม	62
ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบ GPP สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	63
ตารางที่ 5.20 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางตรง	64
ตารางที่ 5.21 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางอ้อม	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.22 เปรียบเทียบ GPP สาขาอุตสาหกรรม	66
ตารางที่ 5.23 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์	66
ตารางที่ 5.24 เปรียบเทียบ GPP ด้านผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคั้ม	67
ตารางที่ 5.25 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตสิ่งทอสิ่งถัก	68
ตารางที่ 5.26 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้	68
ตารางที่ 5.27 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	69
ตารางที่ 5.28 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	69
ตารางที่ 5.29 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตเครื่องเรือน	70
ตารางที่ 5.30 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการไฟฟ้าและการประปา ในรูปแบบทางตรง	70
ตารางที่ 5.31 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการไฟฟ้าและการประปา ในรูปแบบทางอ้อม	71
ตารางที่ 5.32 เปรียบเทียบ GPP สาขาการไฟฟ้าและการประปา	71
ตารางที่ 5.33 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตไฟฟ้าและการจ่ายไฟฟ้า	72
ตารางที่ 5.34 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเก็บน้ำ การทำน้ำให้บริสุทธิ์และการจ่ายน้ำ	72
ตารางที่ 5.35 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการก่อสร้าง ในรูปแบบทางตรง	73
ตารางที่ 5.36 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการก่อสร้าง ในรูปแบบทางอ้อม	74
ตารางที่ 5.37 เปรียบเทียบ GPP สาขาการก่อสร้าง	74
ตารางที่ 5.38 เปรียบเทียบ GPP ด้านการก่อสร้างภาคเอกชน	75
ตารางที่ 5.39 เปรียบเทียบ GPP ด้านการก่อสร้างภาครัฐ	75
ตารางที่ 5.40 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางตรง	76
ตารางที่ 5.41 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางอ้อม	77
ตารางที่ 5.42 เปรียบเทียบ GPP สาขาการขนส่งและขายปลีก	77
ตารางที่ 5.43 เปรียบเทียบ GPP ด้านการค้าส่งและค้าปลีก	78
ตารางที่ 5.44 เปรียบเทียบ GPP ด้านการซ่อมแซม	78
ตารางที่ 5.45 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในรูปแบบทางตรง	79
ตารางที่ 5.46 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในรูปแบบทางอ้อม	79
ตารางที่ 5.47 เปรียบเทียบ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	80
ตารางที่ 5.48 เปรียบเทียบ GPP ด้านโรงแรม	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.49 เปรียบเทียบ GPP ด้านกัฏดาการ	81
ตารางที่ 5.50 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่ง ในรูปแบบทางตรง	81
ตารางที่ 5.51 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่ง ในรูปแบบทางอ้อม	82
ตารางที่ 5.52 เปรียบเทียบ GPP สาขาการขนส่ง	82
ตารางที่ 5.53 เปรียบเทียบ GPP ด้านการขนส่งทางบก	83
ตารางที่ 5.54 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและ บริการด้านการท่องเที่ยว	83
ตารางที่ 5.55 เปรียบเทียบ GPP ด้านการไปรษณีย์ และ การโทรคมนาคม	84
ตารางที่ 5.56 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาตัวกลางทางการเงิน ในรูปแบบทางตรง	84
ตารางที่ 5.57 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาตัวกลางทางการเงิน ในรูปแบบทางอ้อม	85
ตารางที่ 5.58 เปรียบเทียบ GPP สาขาตัวกลางทางการเงิน	85
ตารางที่ 5.59 เปรียบเทียบ GPP ด้านตัวกลางทางการเงิน และ บริการเสริมด้านการเงิน	86
ตารางที่ 5.60 เปรียบเทียบ GPP ด้านการประกันภัย ประกันชีวิต และกองทุนบำเหน็จบำนาญ	86
ตารางที่ 5.61 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบทางตรง	87
ตารางที่ 5.62 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบทางอ้อม	88
ตารางที่ 5.63 เปรียบเทียบ GPP สาขาอสังหาริมทรัพย์	88
ตารางที่ 5.64 เปรียบเทียบ GPP ด้านให้เช่าที่อยู่อาศัย	89
ตารางที่ 5.65 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการด้านอสังหาริมทรัพย์	89
ตารางที่ 5.66 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการด้านธุรกิจอื่น	90
ตารางที่ 5.67 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการบริหารราชการ ในรูปแบบทางตรง	90
ตารางที่ 5.68 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการบริหารราชการ ในรูปแบบทางอ้อม	91
ตารางที่ 5.69 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริหารราชการ	91
ตารางที่ 5.70 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการศึกษา ในรูปแบบทางตรง	92
ตารางที่ 5.71 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการศึกษา ในรูปแบบทางอ้อม	92
ตารางที่ 5.72 เปรียบเทียบ GPP สาขาการศึกษา	93
ตารางที่ 5.73 เปรียบเทียบ GPP ด้านการศึกษาภาครัฐ	93
ตารางที่ 5.74 เปรียบเทียบ GPP ด้านการศึกษาภาคเอกชน	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.75 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาค้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางตรง	94
ตารางที่ 5.76 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาค้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางอ้อม	95
ตารางที่ 5.77 เปรียบเทียบ GPP สาขาค้านสุขภาพและสังคม	95
ตารางที่ 5.78 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการด้านสุขภาพและสังคมภาครัฐ	96
ตารางที่ 5.79 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการด้านสุขภาพและสังคมเอกชน	96
ตารางที่ 5.80 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการให้บริการด้านชุมชน ในรูปแบบทางตรง	97
ตารางที่ 5.81 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการให้บริการด้านชุมชน ในรูปแบบทางอ้อม	97
ตารางที่ 5.82 เปรียบเทียบ GPP สาขาการให้บริการด้านชุมชน	98
ตารางที่ 5.83 เปรียบเทียบ GPP ด้านสถาบันไม่แสวงหากำไรและสลากกินแบ่งรัฐบาล	98
ตารางที่ 5.84 เปรียบเทียบ GPP ด้านกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา	99
ตารางที่ 5.85 เปรียบเทียบ GPP ด้านกิจกรรมด้านการบริการอื่นๆ	99
ตารางที่ 5.86 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาลูกจ้างในครัวเรือน ในรูปแบบทางตรง	100
ตารางที่ 5.87 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาลูกจ้างในครัวเรือน ในรูปแบบทางอ้อม	100
ตารางที่ 5.88 เปรียบเทียบ GPP สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	101

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้จากผลตอบแทนปัจจัยการผลิต และรายจ่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค	10
ภาพที่ 2.2 สมการการไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และค่าใช้จ่ายระหว่าง ผู้ผลิตและผู้บริโภค	10
ภาพที่ 2.3 กลไกในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยสำนักงานคลังจังหวัด	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายได้ประชาชาติเป็นการวัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม และถือได้ว่าเป็นเครื่องมือวัดผลผลิตของประเทศทั้งปี และแสดงถึงการไหลของรายได้ โดยจะทำให้สามารถประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถนำมาใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับนโยบายและเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของภาคเศรษฐกิจได้ รวมทั้งจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายประเด็นต่อไปนี้

1. ผลผลิตที่ออกมาจะมีจำนวนเท่าใด
2. รายได้ที่รับจากการผลิตนี้เท่ากับเท่าใด
3. อะไรจะเกิดขึ้นกับราคาและค่าจ้าง

จากประเด็นดังกล่าว จะทำให้เข้าใจระบบเศรษฐกิจว่าทำงานอย่างไร และเข้าใจว่าระบบเศรษฐกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างไร และบัญชีรายได้ประชาชาติก็มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในการที่แสดงให้เห็นว่าตลาดปัจจัยการผลิตเกี่ยวข้องกับตลาดผลผลิตได้อย่างไร และผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับรายได้อย่างไร การใช้จ่ายของผู้บริโภคและการลงทุนของหน่วยธุรกิจจะเกี่ยวข้องกับการผลิต รวมทั้งแสดงถึงการเคลื่อนไหวของภาษีและการใช้จ่ายของรัฐบาล จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ (วรพล โสคติยานุรักษ์ 2549: 34)

ผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) เป็นข้อมูลรายได้ประชาชาติที่จำแนกเป็นรายพื้นที่ในขอบเขตจังหวัด สามารถอธิบายภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดได้เนื่องจากการประมวลภาพรวมรายได้ที่มาจากกิจกรรมการผลิตทั้งหมดที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่ของจังหวัด โดยมีพื้นฐานแนวความคิดเช่นเดียวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ของประเทศ ตัวเลข GPP นับเป็นเครื่องชี้ที่แสดงถึงขนาด (Volume) ของรายได้จากการผลิตของจังหวัดและสามารถใช้อธิบายทิศทางการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ในช่วงต่าง ๆ รวมทั้งสามารถแสดงโครงสร้างการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น GPP จึงเป็นข้อมูลหลักที่สามารถใช้ในการติดตามภาวะเศรษฐกิจและการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาจังหวัด

การจัดทำสถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด เป็นภารกิจส่วนหนึ่งของการจัดทำบัญชีประชาชาติ รับผิดชอบโดยส่วนงานบัญชีประชาชาติและจังหวัด สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดของประเทศไทยได้ถูกจัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกในระดับภาคในราวปี พ.ศ. 2504 ต่อมาในช่วงปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 3 (2511-2515) ได้ขยายงานถึงระดับจังหวัดและมีการจัดทำต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดตามกรอบแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติ สามารถจัดทำได้ 2 วิธี

1. **การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางตรง (Direct Way)** หรือเรียกกันทั่วไปว่าเป็นวิธี Bottom Up เป็นการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด และนำมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มตามวิธีการที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ซึ่งต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ คือ ข้อมูลมูลค่าการผลิต สินค้าและบริการ และข้อมูลต้นทุนการผลิตของกิจกรรมการผลิตทุกชนิดในพื้นที่จังหวัด ผลที่ได้จากวิธีการนี้จะมีข้อดีในด้านการให้ภาพรายละเอียดโครงสร้างประเภทกิจกรรมการผลิต ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของจังหวัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแง่การศึกษาวิเคราะห์สถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดในเชิงลึก อย่างไรก็ตามหากมีข้อจำกัดด้านข้อมูลที่ไม่อาจจัดเก็บรวบรวมได้ในพื้นที่ของจังหวัด อาจจำเป็นต้องแก้ปัญหาด้วยการนำวิธีการทางอ้อมมาผสมผสานเพื่อให้ได้ผลการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดครบถ้วนสมบูรณ์ทุกกิจกรรมการผลิต

2. **การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางอ้อม (Indirect Way)** หรือเรียกกันทั่วไปว่าเป็นวิธี Top Down หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด โดยใช้วิธีการกระจายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) แยกย่อยออกเป็นรายจังหวัด และจัดทำในรายละเอียดทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากการขาดแคลนข้อมูลรายละเอียดในระดับจังหวัดจึงไม่สามารถจัดทำวิธีทางตรง วิธีการนี้มีจุดอ่อนหลายประการ เช่น โครงสร้างต้นทุนการผลิตที่อาจแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด และไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงด้านราคาผลผลิตอันเนื่องมาจากความแตกต่างของระยะห่างจากผู้ผลิตไปยังตลาด ความแม่นยำของสัดส่วนการกระจายมูลค่าเพิ่มลงพื้นที่จังหวัด ในด้านข้อดีคือ การจัดทำบัญชีประชาชาติในระดับประเทศสามารถจัดทำได้ทั้ง 3 ด้าน จึงสามารถกระทบยอดผลการคำนวณระหว่างด้านการผลิต ด้านการใช้จ่าย และด้านรายได้ จึงทราบระดับการผลิตรวมของประเทศที่มั่นใจถึงความถูกต้องน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับอ้างอิงในการศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ โดยทั่วไป ปัจจุบัน สศช. ใช้วิธีการนี้เป็นวิธีหลักในการจัดทำและเผยแพร่ผลิตภัณฑ์จังหวัด

การบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของจังหวัดมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและก้าวต่อไปในระดับประเทศ ผลิตภัณฑ์จังหวัดนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะใช้ในการศึกษาความเป็นไปและวางเป้าหมายของจังหวัดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นการมีข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ผู้ปฏิบัติมีองค์ความรู้ในข้อมูล และสามารถนำมาใช้ได้ทันที จะมีส่วนต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง

รายงานข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยที่ได้จากวิธี Top Down อาจจะยังไม่สอดคล้องและคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงของสถานการณ์เศรษฐกิจของจังหวัดในบางประการ น่าจะหยิบยก รายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ได้จากการจัดเก็บโดยวิธี Bottom Up ซึ่งเกิดจากการเก็บข้อมูลในพื้นที่มาใช้ศึกษาเพื่อพัฒนาและกำหนดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจในระดับจังหวัด

จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการทดลองทำผลิตภัณฑ์จังหวัดทำการเผยแพร่โดยสำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภูภายใต้คำแนะนำของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัด ปี 2548 ที่เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ทำการวิเคราะห์อธิบายสภาพเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นไว้อย่างเหมาะสม จึงได้ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภูมาเป็นตัวแทนของผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงเพื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อมที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความแตกต่าง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างของรายงานที่ได้จากการจัดทำโดยวิธีทางตรง (Bottom Up) กับ วิธีทางอ้อม (Top Down)

2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างของรายงาน โดยวิธีทางตรง (Bottom Up) กับวิธีทางอ้อม (Top Down)

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปีของจังหวัดหนองบัวลำภูทั้ง 16 สาขาการผลิต ประจำปี 2548 ที่ได้จากวิธีการจัดเก็บแบบทางตรง ซึ่งรายงานโดยสำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู และรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ได้จาก

วิธีการจัดเก็บแบบทางอ้อม ซึ่งรายงานโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4. ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาคงที่โดยวิธีทางอ้อมใช้ราคาปี 2531 เป็นปีฐาน ในขณะที่ทางตรง ใช้ราคาในปี 2546 เป็นปีฐาน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบข้อมูลของทั้งสองวิธี โดยใช้แบบราคาคงที่เพื่อตัดผลกระทบจากปัจจัยด้านราคาได้ การวิจัยนี้จึงใช้เพียงผลิตภัณฑ์จังหวัดราคาประจำปีมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 รายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางตรง (Direct Way) หรือเรียกว่าวิธี Bottom Up หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีการทางตรง เป็นการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด และนำมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มตามวิธีการที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล

5.2 รายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางอ้อม (Indirect Way) หรือเรียกว่าวิธี Top Down หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางอ้อม ดำเนินการโดยวิธีการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จากในระดับภาพรวมพื้นที่ทั้งประเทศ จําแนกย่อยออกมาเป็นตัวเลขผลิตภัณฑ์รายจังหวัด

5.3 การวิเคราะห์อัตราการขยายตัว (Growth Rate Analysis) หมายถึงการคำนวณอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของ GPP ปีปัจจุบันเทียบกับปีที่ผ่านมา ค่าที่ได้คือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

5.4 การวิเคราะห์โครงสร้าง (Structure Analysis) หมายถึงการหาค่าสัดส่วนร้อยละของ GPP รายสาขา หรือ ประเภทการผลิต เทียบกับ GPP รวม

5.5 การจัดทำ GPP1 หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยจําแนกหมวดกิจกรรมการผลิตออกเป็น 16 หมวดใหญ่ หรือ 16 สาขาการผลิต

5.6 การจัดทำ GPP2 หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยจําแนกย่อยเป็น 99 หมวดย่อย

5.7 การจัดทำ GPP 3 หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยจำแนกรายละเอียดย่อย ลึกลงไปลำดับ คือ หมู่ใหญ่ หมู่ย่อย และ กิจกรรม โดยใช้ตัวเลข 5 หลัก ในการจัดหมวดหมู่ (คู่มือรายละเอียดได้จากเอกสารการจำแนกประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทย)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายแห่งชาติและระดับจังหวัดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าการกำหนดนโยบายจะเป็นเรื่องถกเถียง (Normative Economics) แต่ถ้าหากได้นำข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุดและมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด มาเป็นเครื่องมือในการวางแผน ตัดสินใจของผู้บริหารระดับจังหวัด จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาจังหวัดเพื่อสร้างคามอยู่ดีกินดีให้กับประชาชนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จังหวัด ทำให้สามารถจำแนกและประมวลความรู้ ที่ได้จากการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน หลัก ๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีรายได้ประชาชาติของเคนส์
2. กรอบและแนวคิดในการจัดทำรายได้ประชาชาติ
3. การวัดรายได้ประชาชาติระดับภาคและระดับจังหวัด
4. ที่มาของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยสำนักงานคลังทั่วประเทศ
5. การใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์จังหวัด

1. ทฤษฎีรายได้ประชาชาติของเคนส์

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาคของเคนส์ (สมชาย ฤชุพันธ์ 2524:33)ระดับรายได้และผลผลิตขึ้นอยู่กับอุปสงค์รวมของผลผลิต ซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชน รายจ่ายของภาครัฐ และการส่งออกสุทธิ เมื่อใดก็ตามที่อุปสงค์รวมมีไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดผลผลิตในระดับที่มีการจ้างงานเต็มที่แล้ว จะเกิดภาวะการว่างงานขึ้น และการผลิตสินค้าและบริการจะอยู่ต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็น และเมื่อใดก็ตามที่อุปสงค์รวมมีสูงกว่าผลผลิตตามศักยภาพที่ควรจะเป็น จะเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เคนส์เชื่อว่า “อุปสงค์ก่อให้เกิดอุปทาน” หมายถึงในระบบเศรษฐกิจใดๆหากมีอุปสงค์ที่เพียงพอ จะก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับสูง เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัว ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงระดับการจ้างงานได้เต็มที่มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี ระบบเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการผลิตสูง การที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจมีระดับการจ้างงานสูง โดยพึ่งพาการบริโภคภาคเอกชนเป็นไปได้ยาก เนื่องจากความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภค มีแนวโน้มลดลง ดังนั้นการที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการจ้างงานเต็มที่ ต้องมีการเพิ่มการลงทุน และการใช้จ่ายภาครัฐบาล

รัฐบาลซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจหน่วยหนึ่งในระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นทั้งผู้บริโภค ผู้ลงทุน และเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ รวมทั้งรัฐบาลมี

พฤติกรรมในทางเศรษฐกิจไม่เหมือนหน่วยเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น เมื่อพิจารณารัฐบาลในฐานะผู้ผลิต รัฐบาลไม่ได้มีเป้าหมายในการแสวงหากำไรสูงสุด ขณะที่เมื่อพิจารณารัฐบาลในฐานะผู้บริโภค รัฐบาลไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุด ศาสตราจารย์ ริชาร์ด เอ.มัสเกรฟ (Richard A. Musgrave) (กรีกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม 2538: 7) ได้ให้ความเห็นถึงบทบาทของ รัฐบาลว่าควรทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) จัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคม 2) การกระจาย รายได้และความมั่งคั่งของสังคม 3) การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการบริโภค การลงทุน หรือการจ้างงานของรัฐบาลเพื่อ เป็นเครื่องมือในทางนโยบายย่อมมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาด้าน อุปสงค์รวม หรือรายจ่ายมวลรวมในประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยการบริโภคภาคเอกชนและรัฐบาล การลงทุนภาคเอกชนและภาครัฐ การส่งออก และการนำเข้า โดยมีแบบจำลองของเคนส์อย่างง่าย (Keynesian Simple Income Determination) ดังนี้

	Y (GDP)	$= C + I + G + (X - M)$
โดยที่	Y (GDP)	= ผลผลิตขั้นสุดท้าย (Final Output) มีค่าเท่ากับมูลค่าเพิ่มจาก กิจกรรมผลิตสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจ
	C	= รายจ่ายในการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ของครัวเรือน
	I	= การลงทุนภาคเอกชนและภาครัฐ
	G	= รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ของภาครัฐบาล
	X	= การส่งออกสินค้าและบริการ
	M	= การนำเข้าสินค้าและบริการ

2. กรอบและแนวคิดในการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติ

2.1 ความหมายและแนวความคิดของบัญชีประชาชาติ

แนวคิดในการจัดทำข้อมูลบัญชีประชาชาติได้ถูกพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 โดย Sir William Petty เป็นผู้ริเริ่ม และมาสำเร็จโดย Gregory King ในระยะแรกเริ่มนั้นบัญชี ประชาชาติเป็นตารางที่สร้างขึ้นเพื่อวัดรายได้ของประชากรในประเทศ โดยการประมาณจาก จำนวนประชากรแต่ละประเภทเช่น กษัตริย์ นักรบ ชวนา คู่กับรายได้ต่อหัวของประชากรในแต่ละประเภท ต่อมาในศตวรรษที่ 20 นักเศรษฐศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาบัญชี ประชาชาติที่สำคัญที่สุดคือ John Maynard Keynes ซึ่งเป็นผู้ที่เสนอแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์

ระหว่างรายได้ การลงทุนและการออมที่สมดุลในหนังสือ “ The General Theory of Employment Interest and Money” ซึ่งค่าเหล่านี้สามารถวัดได้ในเชิงสถิติ ต่อมานักเศรษฐศาสตร์อีกท่านหนึ่งคือ Sir Richard Stone ได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาพัฒนาการจัดทำข้อมูลให้เป็นรูปบัญชีที่แสดงความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกันอย่างเป็นระบบ หลังจากนั้นองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างมาก จึงได้พยายามวางระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติขึ้นอย่างเป็นทางการ (System of National Accounts of United National) ประกาศใช้เป็นครั้งแรกในปี 1953 ปัจจุบันเรียกกันทั่วไปว่า 1953 UN.SNA หรือ Old SNA ภายในระบบนี้แสดงวิธีการบันทึกกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกชนิดที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยนำหลักการทางบัญชี (Accounting) มาใช้ในการนำเสนอข้อมูล ระบบนี้แพร่หลายเป็นที่ยอมรับกันในหลายประเทศ ยกเว้นประเทศสังคมนิยมที่ได้จัดทำบัญชีประชาชาติในระบบ Material Accounting ต่อมาระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติได้ถูกพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งมีการเพิ่มรายการระบบบัญชีให้ครอบคลุมธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศให้ครบถ้วนมากขึ้นอีก 2 ครั้ง คือในปี 1968 เรียกว่า New SNA และครั้งล่าสุด สหประชาชาติได้ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ 5 องค์การหลัก คือ Commission of the European Communities, Organization for Economic Co-operation and Development, International Monetary Fund, World Bank และ United Nation ดำเนินการปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติในปี 1993 ที่ผ่านมา ระบบนี้เรียกกันโดยทั่วไปว่า 1993 SNA หรือ Revised SNA

การจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศไทยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 ภายใต้ระบบขององค์การสหประชาชาติ จัดทำอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการติดตามภาวะเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามด้วยสภาพปัญหาทางด้านความพร้อมของข้อมูลพื้นฐาน ทำให้การพัฒนาบัญชีประชาชาติของไทยค่อนข้างล่าช้า ปัจจุบันบัญชีรายได้ประชาชาติยังอยู่บนพื้นฐานของระบบ 1953 SNA เป็นกรอบหลัก มีบางส่วนได้นำกรอบแนวคิดและวิธีการของระบบปี 1968 มาใช้ไปบ้างแล้ว เช่น มีการจัดทำบัญชีเศรษฐกิจเงินทุน การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต การทดลองจัดทำบัญชีงบดุลแห่งชาติ เป็นต้น และในขณะนี้ได้มีแผนการที่จะก้าวไปสู่ระบบ 1993 SNA

ระบบบัญชีประชาชาติหมายถึงการบันทึกข้อมูลธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic transaction) ในระดับภาพรวม (Aggregation) โดยตีค่าธุรกรรมทุกชนิดให้อยู่ในรูปของตัวเงิน (Money term) บันทึกข้อมูลลงในแบบตารางมาตรฐาน โดยใช้หลักการทางบัญชี (Accounting) มีการจัดระบบและหมวดหมู่ข้อมูลตามหลักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างธุรกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละประเทศ ระบบบัญชี

ประชาชาติตามระบบขององค์การสหประชาชาติ (System of National Accounts of United National) ได้จำแนกบัญชีหลัก ตามลักษณะธุรกรรมทางเศรษฐกิจ และวิธีการที่นำเสนอ โดยแยกออกเป็น 5 บัญชี คือ

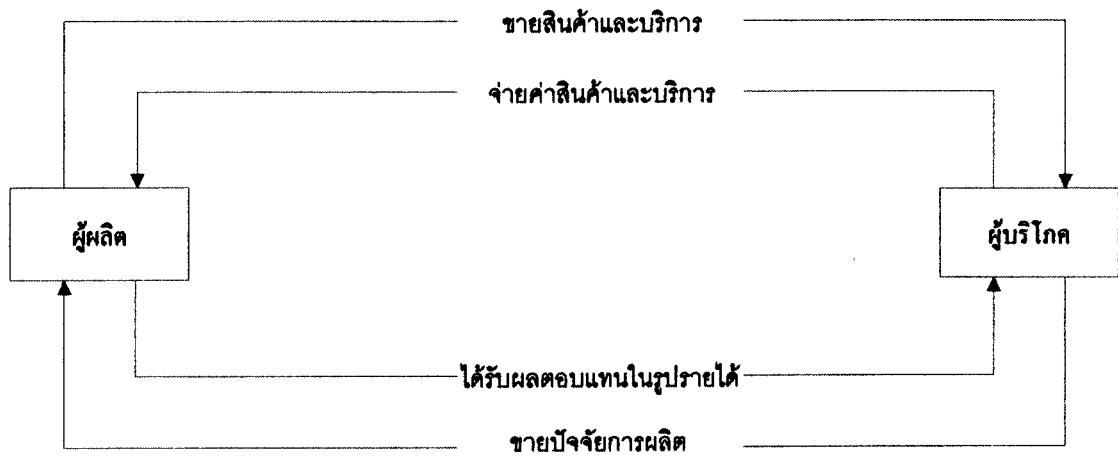
1. บัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Accounts)
2. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input Output Table)
3. บัญชีเศรษฐกิจเงินทุน (Flow of Fund Account)
4. บัญชีงบดุลแห่งชาติ (National Balance Sheet)
5. บัญชีดุลชำระเงิน (Balance of Payment)

ทุกบัญชีจะแสดงข้อมูลในระดับประเทศ (National Accounts) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและการกำหนดมาตรการ ทางเศรษฐกิจการเงินและการคลังของประเทศ ตลอดจนการใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ แต่ในบางประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้พยายามลดระดับการจัดทำบัญชีประชาชาติลงมาถึงระดับพื้นที่ของประเทศ โดยเฉพาะในบัญชีรายได้ประชาชาติ ซึ่งในการจัดทำอยู่ในกรอบแนวคิดตามระบบขององค์การสหประชาชาติเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ ไม่ได้แสดงกรอบแนวคิดและวิธีการจัดทำบัญชีรายพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน ในทางปฏิบัติการจัดทำบัญชีภาคและจังหวัดของไทยจึงอาศัยกรอบแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติ มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพข้อมูลและวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภาคและจังหวัด

2.2 วิธีการวัดรายได้ประชาชาติ

รายได้ประชาชาติเป็นการบันทึกข้อมูลการไหลเวียนของผลผลิต (Supply) ที่อยู่ในรูปของสินค้า (Goods) และการบริการ (Services) ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต (Factor of Income) และ การใช้จ่ายในผลผลิต (Used) ซึ่งอธิบายโดยย่อคือ ในขบวนการผลิตสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจต้องใช้ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม อันได้แก่ ที่ดิน เงินทุน แรงงาน และตัวผู้ประกอบการ เพื่อให้ขบวนการผลิตดำเนินไปได้และมีผลผลิตออกจำหน่าย โดยขายให้แก่ผู้ซื้อในราคาตลาด เมื่อผู้ประกอบการมีรายได้จากการขายสินค้า ก็จะนำไปจ่ายเป็นผลตอบแทนให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต ซึ่งประกอบด้วยเจ้าของที่ดินในรูปค่าเช่า เจ้าของทุนในรูปดอกเบี้ย คนงานในรูปค่าจ้าง และ ส่วนที่เหลือเป็นกำไรของผู้ประกอบการ เจ้าของปัจจัยการผลิตเหล่านี้ในอีกสถานะหนึ่งก็คือเป็นครัวเรือนผู้บริโภคนั่นเอง ก็จะนำรายได้ไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดย

ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการที่จ่ายไปนั้น ก็จะไหลกลับไปเป็นรายได้ของผู้ประกอบการตามมูลค่าสินค้าและบริการที่จำหน่ายในราคาตลาด หมุนเวียนต่อเนื่องไปในแต่ละรอบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการไหลเวียนของสินค้าและบริการทั้ง 3 จุด คือ เมื่อเราวัดรายได้ของผู้ผลิตจากการขายสินค้าและบริการ หรือวัดผลตอบแทนปัจจัยการผลิตที่เจ้าของปัจจัยการผลิตได้รับ หรือวัดมูลค่าการใช้จ่ายของผู้บริโภค มูลค่าที่วัดได้ทั้ง 3 ด้านจะมีมูลค่าเท่ากัน สามารถอธิบายโดยอาศัยภาพจำลอง จากธุรกรรมทางเศรษฐกิจ ในกรณีที่เป็นระบบเศรษฐกิจปิด ในภาพที่ 2.1 ซึ่งเป็นระบบที่ไม่มีภาครัฐบาลและการค้าต่างประเทศ

ภาพที่ 2.1 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้จากผลตอบแทนปัจจัยการผลิต และรายจ่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค

ที่มา: คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การไหลเวียนของสินค้าและบริการ การใช้จ่ายซื้อของครัวเรือน และค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขึ้นปรุมที่อยู่ในรูปรายได้ สมดุลกัน ดังสมการในภาพที่ 2.2

มูลค่าสินค้าและบริการ	=	รายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิต	=	การใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการ
Goods and Service	=	Factor of Income	=	Expenditure on Goods and Service

ภาพที่ 2.2 สมการการไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และค่าใช้จ่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค

ที่มา: คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดังนั้นวิธีการวัดรายได้ประชาชาติจึงทำได้ 3 วิธี คือ

- 1) ด้านผลผลิต (Production Approach)
- 2) ด้านรายจ่าย (Expenditure Approach)
- 3) ด้านรายได้ (Income Approach)

2.2.1 ด้านการผลิต

ความหมายของรายได้ประชาชาติที่คำนวณทางด้านการผลิต หมายถึง ผลรวมของมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (Final Goods) ที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ ในช่วงระยะเวลาที่ต้องการวัดรายได้ประชาชาติ (1ปี หรือ 1ไตรมาส)

กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการแต่ละชนิดนั้น หมายถึง ผู้ประกอบการ นำวัตถุดิบที่ซื้อจากผู้ประกอบการรายอื่น ซึ่งในระบบบัญชีประชาชาติ เรียกสินค้าวัตถุดิบ (รวมทั้งค่าวัสดุใช้สอยและค่าใช้จ่ายในสำนักงานต่างๆ) ว่าเป็น สินค้าขั้นกลาง (Intermediate goods) นำมาใช้ในกระบวนการผลิตร่วมกับปัจจัยการผลิตขั้นปฐม (Primary Input) ซึ่งประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน เงินทุน และตัวผู้ประกอบการเอง ผลิตเป็นสินค้าใหม่ที่พร้อมจำหน่ายแก่ผู้อื่น ซึ่งผลผลิตที่ได้อาจอยู่ในรูปของสินค้าสำเร็จรูปที่สามารถพร้อมใช้บริโภค หรือยังอยู่ในรูปสินค้าวัตถุดิบที่ผู้ผลิตรายอื่นนำไปใช้ในกระบวนการผลิตของตนเองต่อไป

ในการขายผลผลิตทั้งในรูปสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการจะนำผลผลิตออกจำหน่าย โดยตั้งราคาในจุดคุ้มทุน ซึ่งครอบคลุมค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าขั้นกลาง บวกด้วยค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐม (ซึ่งรวมส่วนกำไรที่ผู้ประกอบการต้องการไว้ด้วย) ดังนั้นถ้าเรานับผลรวมของมูลค่าการผลิตจากสินค้าทุกหน่วยที่ผลิตภายในประเทศ จะพบว่ามีความซ้ำซ้อนเกิดขึ้นในส่วนที่เป็นสินค้าขั้นกลาง ตัวอย่างเช่น ในการผลิตรถยนต์ ก็จะต้องใช้สินค้าขั้นกลางประกอบด้วย เหล็ก ยางรถยนต์ เบาะ แบตเตอรี่ กระจก เป็นต้น นำมาประกอบเข้าด้วยกัน จะเห็นได้ว่ามูลค่ารถยนต์ที่ถูกผลิตขึ้นมาจะรวมมูลค่าเหล็ก ยางรถยนต์ เบาะ แบตเตอรี่ กระจก และสินค้าวัตถุดิบอื่นๆ หากนับมูลค่ารถยนต์ก็จะนับซ้ำสินค้าขั้นกลางเหล่านี้ไว้ด้วย

หากจะไม่ให้เกิดการนับซ้ำ จะต้องนับรวมเฉพาะมูลค่าผลผลิตที่เป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย อันได้แก่ สินค้าและบริการที่นำไปบริโภคโดยเอกชนและรัฐบาล นำไปลงทุน และนำไปจำหน่ายต่างประเทศสุทธิ ในทางปฏิบัติการกำหนดว่าสินค้าใดเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายทำได้ยาก เพราะสินค้าแต่ละชนิดอาจเป็นได้ทั้งสินค้าขั้นสุดท้ายและสินค้าขั้นกลาง ตัวอย่างเช่น น้ำตาล ถ้าผู้บริโภคนำมาใช้ในการบริโภคของครัวเรือนก็จะเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย แต่หากผู้ผลิตซื้อไปใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานทำขนม ก็จะเป็นสินค้าขั้นกลาง เป็นต้น

ระบบบัญชีสหประชาชาติจึงได้เสนอแนวทางการคำนวณด้านการผลิตที่สามารถ

แก้ปัญหาการนับซ้ำ คือ การคำนวณหาเฉพาะส่วนที่เป็นมูลค่าเพิ่ม (Value added) ที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังตัวอย่างเช่นการคำนวณเรื่องผลผลิตน้ำตาลทราย ดังนี้

ตามระบบบัญชีประชาชาติการคำนวณมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตต่างๆ นั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่าย จึงสมมติว่าในแต่ละขั้นตอนการผลิตใช้สินค้าชั้นกลางเพียงอย่างเดียว ยกเว้นการผลิตย่อยซึ่งไม่มีสินค้าชั้นกลาง

ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ อ้อย ชาวไร่อ้อยผลิตอ้อย 500 กก. ขายราคา 500 บาทให้โรงงาน สมมติว่าไม่มีสินค้าชั้นกลางในการผลิตนี้ มูลค่าเพิ่มการผลิตจึงเท่ากับ $500 - 0 = 500$ บาท

ขั้นตอนที่ 2 โรงงานรับซื้ออ้อยซึ่งเป็นสินค้าชั้นกลางมาผลิตเป็นน้ำตาลโดยอ้อย 500 กก. ผลิตเป็นน้ำตาลทรายหนึ่งกระสอบหนัก 50 กก. ขายไป 1,000 บาท มูลค่าเพิ่มของโรงงานจึงเท่ากับ $1,000 - 500 = 500$ บาท

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ค้าส่งน้ำตาล ซื้อน้ำตาลจากโรงงานซึ่งเป็นสินค้าชั้นกลางในราคากระสอบละ 1,000 บาท ขายให้ผู้ค้าปลีกราคา 1,250 บาท มูลค่าเพิ่มของผู้ค้าส่งจึงเท่ากับ $1,250 - 1,000 = 250$ บาท

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ค้าปลีกซื้อน้ำตาลทรายจากผู้ค้าส่งซึ่งถือเป็นสินค้าชั้นกลางกระสอบละ 1,250 บาท ขายให้ผู้บริโภคกระสอบละ 1,500 บาท มูลค่าเพิ่มของผู้ค้าปลีกจึงเท่ากับ $1,500 - 1,250 = 250$ บาท

เมื่อรวมมูลค่าการผลิตทุกขั้นตอนจะได้มูลค่าเพิ่มรวมทั้งสิ้น $500 + 500 + 250 + 250 = 1,500$ บาท ซึ่งจะเท่ากับมูลค่าของสินค้าขั้นสุดท้ายพอดี แต่หากไม่ได้หักสินค้าชั้นกลางออกแล้วรวมมูลค่าทั้งหมดได้เท่ากับ 4,250 บาท จะเป็นการนับซ้ำส่งผลให้รายได้ประชาชาติสูงกว่าความเป็นจริง

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

ขั้นตอนการผลิต	มูลค่าผลผลิตที่ขายออกไป (บาท)	มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในแต่ละ ขั้น (บาท)
ชาวไร้อ้อย (500 กก.)	500	$500 - 0 = 500$
โรงงานผลิตน้ำตาลทราย (50 กก.)	1,000	$1,000 - 500 = 500$
ผู้ค้าส่งน้ำตาลทราย (50 กก.)	1,250	$1,250 - 1,000 = 250$
ผู้ค้าปลีกน้ำตาลทราย (50 กก.)	1,500	$1,500 - 1,250 = 250$
รวม	4,250	1,500

ในการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติจึงได้นำวิธีการหามูลค่าเพิ่ม (Value added) มาใช้ในกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกหน่วยในระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีสมการดังนี้

$$\text{มูลค่าเพิ่ม} = \text{มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการ} - \text{ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าชั้นกลาง}$$

การคำนวณหามูลค่าเพิ่มจำแนกรายละเอียดออกตามหมวดหมู่กิจกรรมการผลิต ซึ่งกรณีประเทศไทยในระบบปัจจุบันได้ใช้การจำแนกประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC) เป็นกรอบหลักในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยแบ่งออกเป็นสาขาหลัก 17 สาขา คือ

- 1) การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้
- 2) การประมง
- 3) การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
- 4) การอุตสาหกรรม
- 5) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา
- 6) ก่อสร้าง
- 7) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และของใช้
- 8) โรงแรม และภัตตาคาร
- 9) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม
- 10) ตัวกลางทางการเงิน
- 11) บริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริหารธุรกิจ
- 12) บริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาค

บังคับ

- 13) การศึกษา
- 14) บริการด้านสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์
- 15) บริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล
- 16) ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล
- 17) องค์กรระหว่างประเทศ (ปัจจุบันยังไม่ได้จัดทำ)

2.2.2 ด้านรายจ่าย

การคำนวณรายได้ประชาชาติทางด้านการใช้จ่าย หมายถึงการหามูลค่าการซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (Final Demand) ซึ่งจะเท่ากับมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายนั่นเอง มูลค่าการใช้จ่ายขั้นสุดท้ายประกอบด้วย

1) ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงหากำไรที่บริการครัวเรือน

2) ใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุนหรือการลงทุน

3) ใช้จ่ายของรัฐบาล

4) ใช้จ่ายสุทธิของการส่งออกและนำเข้า

ดังนั้นการข้างล่างนี้

$$Y = C + I + G + (X - M)$$

โดยที่ Y = รายได้ประชาชาติ

C = ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและสถาบันไม่

แสวงหากำไรที่บริการครัวเรือน

I = ใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุน

G = ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล

$(X-M)$ = ใช้จ่ายสุทธิของการส่งออกและนำเข้า

2.2.3 ด้านรายได้

การวัดรายได้ประชาชาติทางด้านรายได้ เป็นการหาผลรวมของผลตอบแทนปัจจัยการผลิตที่เจ้าของปัจจัยฯ ได้รับ ซึ่งประกอบด้วย ค่าแรง ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยและผลกำไร

กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจ ได้นำปัจจัยการผลิตขั้นปฐมมาใช้ในการดำเนินการผลิต คือ ที่ดิน แรงงาน เงินทุนและผู้ประกอบการ จึงต้องมีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิตในรูปของค่าเช่าที่ดิน ค่าจ้างเงินเดือน ดอกเบี้ย และกำไร ดังนั้น การวัดรายได้ประชาชาติด้านรายได้ จึงหมายถึง ผลรวมของรายได้หรือผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งหมด ยอดรวมของผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตจะไม่เท่ากับรายได้ประชาชาติที่คำนวณทางด้านผลผลิตและด้านรายจ่าย ทั้งนี้เพราะในส่วนของมูลค่าเพิ่มทางด้านการผลิตยังรวมส่วนที่เป็นภาษีทางอ้อมและค่าเสื่อมราคาหรือค่าใช้จ่ายในการบริโภคทุนอันเนื่องจากการสึกหรอในระหว่างใช้งาน (Provision of Capital Consumption) ไว้ด้วย ในขณะที่เดียวกันก็มิได้รวมเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ธุรกิจเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าไม่ให้สูงเกินไป รายการเหล่านี้จึงมิใช่รายได้ที่เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการ แต่ผู้ผลิตได้นำเงินอุดหนุนดังกล่าวมาจ่ายให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิตต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้รายได้ประชาชาติที่คำนวณจากยอดรวมของผลตอบแทน

แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต เท่ากับรายได้ประชาชาติที่คำนวณจากด้านการผลิตและด้านการใช้จ่าย จึงต้องรวมรายการภาษีทางอ้อมและค่าเสื่อมราคา และหักด้วยรายการเงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่ธุรกิจเข้าไว้ในด้านนี้ด้วย

ในทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ รายได้ประชาชาติที่คำนวณ 3 ด้าน จะต้องมีมูลค่าเท่ากัน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติอาจมีความต่างกัน เนื่องจากการคำนวณแต่ละด้านจะต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่แตกต่างกัน และมีข้อจำกัดในการจัดเก็บและรวบรวมที่แตกต่างกัน ดังนั้นยอดรวมของการคำนวณแต่ละด้านอาจคลาดเคลื่อนไป โดยเฉพาะยอดรวมด้านรายจ่ายจะแตกต่างจากยอดรวมด้านการผลิต ส่วนที่แตกต่างนี้ คือรายการสถิติคลาดเคลื่อน (Statistical Discrepancy) ในการลงบัญชีได้แสดงตัวเลขไว้ทางด้านการใช้จ่าย เนื่องจากปัจจุบันความเชื่อมั่นของตัวเลขด้านการผลิตอยู่ในระดับที่สูงกว่า ส่วนด้านรายได้นั้นในทางปฏิบัติได้นำผลของการคำนวณด้านการผลิต (มูลค่าเพิ่ม) เป็นตัวกำหนดกรอบของด้านรายได้ไว้แล้ว จึงไม่มีค่าสถิติคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบการคำนวณรายได้ประชาชาติ ด้านรายได้ ผลผลิต และรายจ่าย

รายได้	การผลิต	รายจ่าย
1. ค่าจ้างเงินเดือน	1. การเกษตรกรรมฯ	1. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน
2. ค่าเช่า	2. การประมง	2. รายจ่ายเพื่อการสะสมทุน
3. ดอกเบี้ย	3. การทำเหมืองแร่ฯ	3. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล
4. กำไร	4. การอุตสาหกรรม	4. รายจ่ายสุทธิของการส่งออกและการนำเข้า
	5. การไฟฟ้า แก๊สและประปา	
	6. การก่อสร้าง	
	7. การขายส่ง การขายปลีก	
	8. โรงแรมและภัตตาคาร	
	9. การขนส่ง และ คมนาคม	
	10. ตัวกลางทางการเงิน	
	11. อสังหาริมทรัพย์	
	12. การบริการราชการ	
	13. การศึกษา	
	14. การบริการสุขภาพ	
	15. การบริการชุมชน	
+ หรือ - ค่าสถิติคลาดเคลื่อน	16. ลูกจ้างในครัวเรือน	+ หรือ - ค่าสถิติคลาดเคลื่อน
รายได้ในประเทศ	= ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	= รายจ่ายในประเทศ

ที่มา : คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3. การวัดรายได้ประชาชาติระดับภาคและระดับจังหวัด

3.1 ความหมายและวิธีการวัดรายได้ประชาชาติระดับภาคและจังหวัด

การวัดรายได้ประชาชาติในระดับจังหวัด ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการคำนวณด้านการผลิต (Production Approach) เนื่องจากในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำเฉพาะด้านการผลิต โดยมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนข้อมูลในด้านรายจ่ายและด้านรายได้

การจัดทำรายได้ประชาชาติด้านการผลิตในภาพรวมทั้งประเทศ ผลที่ได้เรียกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ถ้าจำแนกการคำนวณออกเป็นรายพื้นที่ โดยอยู่ในขอบเขตของพื้นที่ภาค เรียกว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product: GRP) และระดับการคำนวณอยู่ในขอบเขตพื้นที่ภายในจังหวัด เรียกว่า ผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product: GPP)

ผลิตภัณฑ์จังหวัด หมายถึง มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของจังหวัด ซึ่งมีค่าเท่ากับมูลค่าเพิ่ม (Value added) จากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่ผลิตขึ้นในขอบเขตของจังหวัด

$$\text{มูลค่าเพิ่ม} = \text{มูลค่าการผลิต} - \text{ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง}$$

3.2 การแบ่งภาคในการจัดทำบัญชีประชาชาติ

กรณีประเทศไทย ในการคำนวณรายได้ประชาชาติเป็นรายพื้นที่ ได้จัดทำถึงระดับจังหวัด ซึ่งการแบ่งเขตจังหวัดเป็นไปตามการบริหารราชการส่วนภูมิภาค (76 จังหวัด) ในการนำเสนอข้อมูลได้จัดทำภาพรวมในระดับพื้นที่เป็นรายภาค ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มจังหวัดให้เป็นภาคนั้น ใช้โครงสร้างทางภูมิศาสตร์และโครงสร้างทางเศรษฐกิจร่วมกันเป็นเกณฑ์ในการแบ่งพื้นที่ ได้จำแนกออกเป็น 7 ภาคด้วยกัน ดังนี้

3.2.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 19 จังหวัดคือ ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มุกดาหาร นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ นครราชสีมา ชัยภูมิ ยโสธร อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ

3.2.2 ภาคเหนือ ประกอบด้วย 17 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน ลำปาง ลำพูน แพร่ ตาก พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์

3.2.3 ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด คือ ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง พังงา กระบี่ สงขลา ภูเก็ต สตูล ตรัง ยะลา นราธิวาส ปัตตานี

3.2.4 ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี ตราด

3.2.5 ภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม

3.2.6 ภาคกลาง ประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา

3.2.7 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรสาคร

3.3 ขอบเขตของการผลิต

3.3.1 ขอบเขตของกิจกรรมการผลิต

ในกรณีการคำนวณรายได้ประชาชาติตามระบบบัญชีประชาชาติจะครอบคลุมการบันทึกธุรกรรมที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบการผลิต อันเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลและความรับผิดชอบของหน่วยธุรกิจโดยใช้แรงงาน และ ทุน เปลี่ยนรูปสินค้าและบริการที่นำเข้ามาใช้ในหน่วยธุรกิจ เพื่อให้ได้สินค้าและบริการชนิดใหม่ที่สามารถส่งหรือจัดหาให้แก่หน่วยธุรกิจอื่นๆ ทั้งนี้ธุรกรรมที่เกิดขึ้นต้องอยู่ภายใต้ความยินยอมของทั้งสองฝ่าย (Mutual Agreement) และมีความต้องการหรืออุปสงค์ต่อสินค้าและบริการนั้น

ขอบเขตของการผลิตสินค้าและบริการครอบคลุมทั้งในส่วนที่เป็นการจำหน่ายในระบบตลาด การแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน (Barter) การให้บริการแก่สาธารณะโดยจำหน่ายในราคาต่ำกว่าต้นทุน หรือให้เปล่า และการบริโภคของผู้ผลิตเองก็รวมอยู่ในขอบเขตการผลิตทั้งหมด กิจกรรมการผลิตครอบคลุมถึง

1) การผลิตที่ก่อให้เกิดผลผลิตในรูปสินค้า (Goods) และบริการ (Services) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายและนำส่งให้หน่วยธุรกิจต่างๆ และผู้บริโภคที่อยู่นอกหน่วยผลิต และยังครอบคลุมถึงการผลิตสินค้าและบริการที่มีลักษณะเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิตของหน่วยผลิตต่างๆ

2) การผลิตสินค้าและบริการเพื่อใช้บริโภคโดยผู้ผลิตเอง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการบริโภคขั้นสุดท้าย หรือการสะสมทุน เช่น การผลิตสินค้าเข้าผู้ขุด การตัดไม้จากป่า การ

เก็บผลไม้จากป่า การล่าสัตว์ การทำเหมืองแร่ การแปรรูปสินค้าเกษตร การทอผ้า และการทำเฟอร์นิเจอร์

3) การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ ถือเป็นการผลิตบริการในระบบเศรษฐกิจ เช่น การเช่ารถยนต์ การเช่าเครื่องมือเครื่องจักร

4) การให้เช่าอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีผลตอบแทนเป็นค่าเช่า นับเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตบริการ รวมถึงอาคารที่อยู่อาศัยที่เจ้าของอยู่อาศัยเองก็ถือว่าเป็นการบริการให้แก่เจ้าของ ต้องประเมินค่าเช่า (imputed rent) เป็นส่วนหนึ่งของการบริการในระบบเศรษฐกิจด้วย (ส่วนการเช่าที่ดิน ในระบบบัญชีประชาชาคนับเป็นปัจจัยการผลิตขั้นปฐม โดยได้รับผลตอบแทนจากค่าเช่าที่ดิน)

3.3.2 กิจกรรมที่ไม่นับรวมในขอบเขตการผลิต

1) การผลิตสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย (ระบบ 1993 SNA จะรวมรายการผลิตนี้) หรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อเปลี่ยนมือในการถือครองสินค้าและทรัพย์สินต่าง ๆ โดยไม่ใช่การยินยอมทั้ง 2 ฝ่าย จะไม่นับรวมไว้ในระบบบัญชีประชาชาติในปัจจุบัน เช่น การผลิตและค้ายาเสพติด การลักลอบค้าของหนีภาษี บ่อนการพนัน การเล่นเกมใต้ดิน การค้าประเวณี การลักขโมย เป็นต้น

2) การถือครองสินทรัพย์เพื่อเก็งกำไรจากราคาที่เปลี่ยนแปลงไปไม่นับรวมในการผลิตเช่นกัน

3) ในกรณีการเคลื่อนย้ายเปลี่ยนมือสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ทางการเงิน โดยมีได้มีสิ่งแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน นับเป็นการให้ทางเดียว (one way transaction) เช่น การยกให้ การบริจาค เป็นต้น ซึ่งในบัญชีประชาชาติเรียกรายการเหล่านี้ว่า “เงินโอน” (Transfer) ไม่นับไว้ในขอบเขตการผลิต

3.3.3 ขอบเขตพื้นที่

1) กิจกรรมการผลิตที่นับรวมไว้ในขอบเขตการผลิตของประเทศ จะนับรวมทั้งในส่วนที่ดำเนินการโดยคนไทย (resident) และส่วนที่ดำเนินการโดยชาวต่างประเทศ (non resident) แต่จะรวมเฉพาะกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ตั้งใจจะดำเนินการต่อไปในระยะยาว (มากกว่า 1 ปี) ถึงจะนับเป็นการผลิตของประเทศไทย

2) กิจกรรมของสถานทูตที่อยู่ในเขตพื้นที่ของประเทศถึงแม้จะตั้งอยู่ในระยะยาว ก็จะไม่นับเป็นกิจกรรมการผลิตของประเทศไทย

3.3.4 ขอบเขตของกิจกรรมการผลิตในระดับจังหวัด ต้องสอดคล้องกับขอบเขตในภาพรวมของประเทศ โดยที่ขอบเขตในเชิงพื้นที่มีประเด็นเพิ่มเติมดังนี้

- 1) การวัดรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิตในระดับจังหวัด เป็นเครื่องชี้วัดที่แสดงให้เห็นขนาดหรือจำนวนรายได้ที่มาจากกิจกรรมการผลิตทั้งหมดที่ดำเนินการอยู่ในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัด ทั้งนี้โดยไม่ต้องคำนึงถึงฐานะการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตซึ่งอาจอยู่ข้ามเขตจังหวัดหรืออยู่ต่างประเทศก็ได้
- 2) การผลิตที่เป็นการขุดหรือค้นหาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การเก็บของป่า จำเป็นต้องยึดแหล่งที่ตั้งของทรัพยากรว่าอยู่ในเขตจังหวัดใด ให้คำนวณผลผลิตจากทรัพยากรนั้นเป็นรายได้ของจังหวัดที่ตั้ง
- 3) การจับสัตว์น้ำในทะเลที่อยู่นอกขอบเขตจังหวัดควรนับผลผลิตที่เกิดขึ้น โดยยึดถือการนำสัตว์น้ำที่จับได้มาขึ้นท่าเรือ (แพปลา) และมีการซื้อขายในจังหวัดใดให้นับเป็นผลผลิตของจังหวัดนั้นๆ อันเนื่องจากธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือประมงจะเกิดขึ้นที่จังหวัดนั้นเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การจ่ายค่าแรงงาน การใช้จ่ายซื้อสินค้าชั้นกลาง เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุอุปกรณ์ในการประมง เป็นต้น
- 4) กรณีการขุดแร่และก๊าซธรรมชาติในทะเล เมื่อมีการขุดแร่ได้แล้วจะต้องขนส่งขึ้นฝั่ง อาจเป็นการขนส่งโดยเรือหรือทางท่อ การกำหนดแหล่งการผลิตในกรณีนี้ ควรรับเมื่อทำการซื้อขายที่ก่อให้เกิดมูลค่าการผลิตขึ้น ณ แหล่งผู้รับซื้อครั้งแรก ถ้าอยู่ในจังหวัดใดให้นับมูลค่าการผลิตแร่และก๊าซธรรมชาติไว้ในจังหวัดนั้น

3.4 ช่วงเวลาการบันทึกข้อมูล

การวัดรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิตเป็นการประมวลข้อมูลเชิงกระแส (Flow) ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลธุรกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง (periods of time) ดังนั้นจำเป็นต้องกำหนดช่วงเวลาที่จะบันทึกข้อมูลหรือรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีช่วงเวลาการเริ่มต้นและการสิ้นสุดที่แน่นอน โดยทั่วไปการจัดทำรายได้ประชาชาติกำหนดรอบบัญชีตามปีปฏิทิน ซึ่งเป็นสากลนิยมที่สามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศได้โดยง่าย ฉะนั้น การบันทึกข้อมูลการผลิตจึงเริ่มนับหน่วยผลิตที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ 1 มกราคม จนถึงหน่วยสุดท้าย ณ 31 ธันวาคมของทุกปี

ช่วงเวลาการบันทึกข้อมูลนี้ จะเป็นตัวกำหนดความสอดคล้องของข้อมูลปริมาณการผลิต ข้อมูลการใช้ปัจจัยการผลิต ข้อมูลค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าชั้นกลาง และข้อมูลทางด้านราคา ตามที่เกิดขึ้นจริงในรอบบัญชีเดียวกัน รายได้ประชาชาติที่คำนวณได้จากข้อมูลเหล่านี้ จึงจะสะท้อนสภาพภาวะการผลิตที่แท้จริงของปีต่างๆ อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามปัญหาที่อาจเกิดขึ้นก็คือ

ข้อมูลบางรายการบันทึกไว้เป็นรอบบัญชีอื่นๆ เช่น ปีเพาะปลูก ปีงบประมาณ เป็นต้น การใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการคำนวณรายได้ประชาชาติต้องปรับระยะเวลาให้เป็นปฏิทินทุกรายการ

การคำนวณรายได้ประชาชาติในบางประเทศ นอกจากจะคำนวณเป็นรายปีแล้ว ยังสามารถคำนวณเป็นรายไตรมาสได้ ซึ่งผลการจัดทำจะมีประโยชน์ในแง่การนำมาใช้วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจในระยะสั้นได้อย่างรวดเร็ว ความเป็นไปได้ในการจัดทำขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของข้อมูลเบื้องต้นเป็นสำคัญ

3.5 หลักการบันทึกข้อมูลโดยใช้เกณฑ์สิทธิ

การทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการนั้น โดยทั่วไปสามารถชำระค่าซื้อสินค้าและบริการได้ในหลายรูปแบบ เช่น การจ่ายเงินสด การเช่าซื้อ โดยการผ่อนชำระเป็นงวด เป็นต้น ในการทำธุรกรรมในแต่ละครั้งจะมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายถึงการชำระเงิน ซึ่งอาจมีทั้งการชำระก่อนล่วงหน้า และชำระส่วนที่เหลือในภายหลัง โดยเหลือเวลาออกไปจากช่วงเวลาที่ส่งมอบสินค้าแล้ว การบันทึกข้อมูลตามข้อตกลงในการชำระเงินนี้ เรียกว่า การบันทึกตามเกณฑ์เงินสด (Cash Basis)

ส่วนข้อตกลงถึงสิทธิในการครอบครองสินค้าและบริการนั้น โดยทั่วไปในทางปฏิบัติการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการจะใช้เวลาที่ส่งมอบเป็นตัวกำหนดช่วงเวลาของการครอบครองสินค้า การบันทึกข้อมูลจะบันทึกเต็มจำนวนตามมูลค่าที่ได้ตกลงราคาซื้อขายกัน ณ เวลาที่ส่งมอบสินค้า การบันทึกข้อมูลในลักษณะนี้ เรียกว่าการบันทึกโดยใช้เกณฑ์สิทธิ (Accrual basis)

ในการจัดทำบัญชีประชาชาติ จะต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานที่บันทึกตามเกณฑ์สิทธินี้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลบางรายการไม่สามารถหาข้อมูลที่บันทึกตามเกณฑ์สิทธิได้ จำเป็นต้องนำข้อมูลที่บันทึกตามเกณฑ์เงินสดมาใช้ทดแทน เช่น ข้อมูลการใช้จ่ายของภาครัฐบาล เป็นต้น

3.6 การจำแนกหมวดหมู่ประเภทกิจกรรมการผลิต

สำนักงานสถิติแห่งสหประชาชาติ ได้จัดทำเอกสาร International Standard Industrial Classification ปัจจุบันเล่มล่าสุดคือ ISIC REV3 ซึ่งประเทศต่างๆ ได้นำไปใช้เป็นต้นแบบในการจัดหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตของประเทศตนเอง รวมทั้งประเทศไทยก็เช่นกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมการจัดหาแรงงานกระทรวงแรงงาน ได้นำแนวทางการจัดหมวดหมู่ขององค์การสหประชาชาติมาใช้เป็นกรอบในการจัดทำมาตรฐานการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC)

ในการจัดหมวดหมู่ตามเอกสาร TSIC ได้จำแนกหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตออกเป็น 17 หมวดใหญ่ (Group) และได้แบ่งรายการย่อยเป็น 99 หมวดย่อย (Sub Group) และจำแนกรายละเอียดคลี่ลงไปเป็นลำดับ คือ หมู่ใหญ่ หมู่ย่อย และกิจกรรม (Industrial) โดยใช้ตัวเลข 5 หลักในการจัดหมวดหมู่

หลักการจำแนกสาขาการผลิตดังกล่าวนี้ ในทางปฏิบัติการจะนับหน่วยทางสถิติในระดับพื้นที่ที่จะใช้ตัวสถานประกอบการ (Establishment) เป็นหน่วยสถิติหลัก การกำหนดหมวดหมู่ให้พิจารณาจากกิจกรรมการผลิตหลักของสถานประกอบการ (รายได้หลัก) หากตรงกับหมวดหมู่ใดให้จำแนกไว้ในหมวดหมู่นั้น

กรณีที่สถานประกอบการในจังหวัดเป็นสาขาย่อยสาขาหนึ่งของหน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเป็นกลุ่มบริษัท (Enterprises group) หรือเป็นสาขาย่อย (branch) ของบริษัทแม่ (Head office) กรณีนี้ต้องแยกข้อมูลส่วนที่เป็นมูลค่าการผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลาง เฉพาะส่วนที่ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่เป็นสาขาย่อยที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ในทางปฏิบัติหากระบบบัญชีของบริษัทเป็นระบบบัญชีรวม ไม่สามารถแยกมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายเฉพาะส่วนที่ดำเนินการในจังหวัดได้ จะต้องใช้วิธีการทางอ้อมโดยหาสัดส่วนมาแบ่งยอดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายรวม โดยใช้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันเช่น สัดส่วนปริมาณผลผลิต สัดส่วนการใช้วัตถุดิบ เป็นต้น

ในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดสามารถนำหมวดหมู่ตามเอกสาร TSIC มาใช้ในการจำแนกสาขาการผลิต อย่างไรก็ตามมีบางสาขาที่จำเป็นต้องปรับปรุงการจำแนกหมวดหมู่ใหม่ทั้งในระดับหมวดหมู่และรายการย่อย ในบางหมวดหมู่ได้ปรับเปลี่ยนรายการ บางหมวดหมู่ได้มีการขยายรายละเอียดของรายการย่อยให้มากขึ้น สาเหตุหลักที่จำเป็นต้องปรับการจำแนกมาตรฐานประเภทอุตสาหกรรมการผลิตนี้ คือ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อมูลที่สามารถจัดเก็บได้ในประเทศไทย รายการปรับปรุงที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

- 1) สาขาการก่อสร้าง ได้ปรับปรุงการจำแนกกิจกรรมก่อสร้างทั้งหมด โดยแยกออกเป็นการก่อสร้างของภาครัฐและของเอกชน
- 2) สาขาการค้าส่ง การค้าปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ จักรยานยนต์ และการซ่อมแซมของใช้ในครัวเรือน ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพข้อมูลที่จะจัดหาได้
- 3) สาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ปรับปรุงการจำแนกกิจกรรมให้สอดคล้องกับการจำแนกประเภทรถยนต์ ตาม พรบ. รถยนต์ และพรบ. ขนส่ง
- 4) สาขาบริหารราชการแผ่นดินฯ ได้ปรับปรุงรายการให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของประเทศ

3.7 วิธีการคำนวณผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

การคำนวณรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิตนั้นใช้วิธีการหามูลค่าเพิ่มของการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่เกิดขึ้นในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัด ผลรวมของมูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้คือ ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ดังสมการต่อไปนี้

$$GPP = \sum VA_{ij}$$

$$VA_i = GO_i - IC_i$$

โดยที่

GPP = ผลิตภัณฑ์จังหวัด

VA = มูลค่าเพิ่ม

GO = มูลค่าการผลิต

IC = ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

i = สินค้าที่ 1, 2, 3 ... n ในสาขาการผลิตที่ j

j = สาขาการผลิตที่ 1, 2, 3.....16

มูลค่าการผลิต ในระบบบัญชีประชาชาติคือมูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมดในรอบปี ซึ่งรวมทั้งส่วนที่จำหน่ายออกไปให้ผู้อื่นและมีรายได้กลับเข้ามาตามราคาที่ตกลงกัน และการประเมินมูลค่าผลผลิตที่ผลิตแล้วยังไม่สามารถจำหน่ายได้ในรอบปี อยู่ในสต็อกเพื่อรอการจำหน่าย และมูลค่าผลผลิตที่ทำการผลิตแล้วนำมาใช้ในการบริโภคของตัวผู้ผลิตเอง

โดยปกติการหามูลค่าการผลิตทำได้หลายทาง ขึ้นอยู่กับสภาพข้อมูลที่จัดหาได้ และขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมในแต่ละสาขาการผลิต โดยหลักสากลแล้วการหามูลค่าการผลิตจะใช้ข้อมูลผลการสำรวจผู้ประกอบการในแต่ละสาขาการผลิต โดยนำข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานมาใช้โดยตรง หากไม่สามารถหาข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานก็สามารถใช้ข้อมูลอื่นทดแทน

กรณีกิจกรรมการผลิตประเภทสินค้า (Goods) สามารถหามูลค่าการผลิตจากการใช้ประมาณการผลิต คูณด้วยราคาผลผลิต

กิจกรรมการบริการ (Services) ในการคำนวณมูลค่าการผลิต สามารถทำได้โดยการใช้ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นรายได้จากการให้บริการนั่นเอง โดยการสำรวจผลการประกอบการ หรือข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของสถานประกอบการนั้นโดยตรง อย่างไรก็ตาม หากไม่มีข้อมูลรายได้จากการให้บริการ ในทางปฏิบัติอาจคำนวณทางอ้อมโดยการประมาณข้อมูลจำนวนหน่วยที่ให้บริการคูณด้วยอัตราค่าบริการต่อหน่วย ข้อควรระวังในการใช้ข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของผู้ประกอบการ ข้อมูลรายได้ที่จะนำมาใช้ต้องไม่รวมรายได้อื่นที่ไม่ได้มาจากการดำเนินงาน เช่น รายได้จากทรัพย์สิน เงินโอนรับมา เป็นต้น

ปริมาณการผลิต หมายถึง จำนวนผลผลิตที่ถูกผลิตขึ้นมาภายในระยะเวลา 1 ปี (1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม) ผลผลิตเหล่านั้นจะต้องเป็นสินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) ที่พร้อมจำหน่ายออกสู่ตลาด โดยไม่รวมส่วนที่เสียหายหรือใช้การไม่ได้ ผลผลิตบางส่วนอาจจะขายไม่หมดในปีนั้น เป็นสินค้าคงเหลือปลายปียกไป ก็ให้นับเป็นปริมาณการผลิตในปีที่ทำการผลิตด้วย ผลผลิตบางส่วนผู้ผลิตอาจจะนำมาใช้ภายในกิจการเองหรือบริโภคเอง หรือให้แก่ลูกจ้างก็ให้นับไว้เป็นปริมาณการผลิตของปีนั้นด้วย ส่วนงานที่ยังอยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต (Work in Progress) ในระบบบัญชีประชาชาติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่นับอยู่ในปริมาณการผลิต ยกเว้นเฉพาะกรณีการก่อสร้างที่นับรวมงานระหว่างทำไว้ในปริมาณการผลิตของปีที่ดำเนินการ

ราคาผลผลิต ในการคำนวณรายได้ประชาชาติทางการผลิต มูลค่าการผลิตที่จะนำมาใช้จำเป็นต้องเป็นมูลค่าที่ตีราคา ณ ราคาผู้ผลิต (Producer Price) ซึ่งถ้าในกรณีสินค้าเกษตรจะเรียกว่าราคาฟาร์ม (Ex-farm Price) ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมจะใช้ราคาโรงงาน (Ex-factory Price) ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติก็คือ ผู้ผลิตบางรายทำกิจกรรมการผลิตในลักษณะมากกว่า 1 กิจกรรม เช่น ทำการผลิตและขณะเดียวกันก็ทำการค้าส่งค้าปลีกด้วยหรือรับบริการขนส่งสินค้า ซึ่งราคาผลผลิตที่จำหน่ายมักจะรวมค่าส่วนเพิ่มการตลาดและค่าขนส่งไว้ด้วย ฉะนั้น ในการคำนวณมูลค่าการผลิตจะต้องหักส่วนเกินทั้ง 2 ออก เพื่อให้เหลือมูลค่า ณ ราคาผู้ผลิตอย่างแท้จริง

ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ผลิตในการซื้อสินค้าและบริการ เพื่อนำมาใช้ในขั้นตอนการผลิตของตนเองเพื่อให้ได้สินค้าชนิดใหม่ โดยที่สินค้าและบริการที่จัดหามานั้นถูกใช้หมดสิ้นไปในกระบวนการผลิต(ภายใน 1 ปี) การใช้กระบวนการผลิตมีทั้งที่นำมาเป็นส่วนประกอบ หรือนำมาเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ หรือทางเคมีเพื่อให้ได้สินค้าชนิดใหม่ หรือใช้เป็นแหล่งของพลังงานเพื่อให้กระบวนการผลิตดำเนินไปได้ หากในกรณีที่เป็นการบริการก็เช่นเดียวกัน เป็นส่วนที่ทำให้กระบวนการผลิตสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการที่ไม่นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สินถาวร เช่น สิ่งก่อสร้าง เครื่องจักรเครื่องมือ ของมีค่า พ้อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ และรวมทั้งค่าลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร ค่าสัมปทาน ค่าใช้จ่ายการปรับปรุงพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพและการซ่อมแซมเพื่อยืดอายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับค่าตอบแทนแรงงาน ค่าสวัสดิการ ค่าเสื่อมราคา และภาษีที่ผู้ผลิตจ่ายให้รัฐ

การวัดมูลค่าของค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ให้ใช้มูลค่าตามราคาที่ผู้ผลิตจ่ายออกไปเพื่อให้ได้สินค้าและบริการนั้นมา (Purchase Price) รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ในกรณีที่ต้องการเพิ่มค่าขนส่งเพื่อนำสินค้านั้นมาใช้ในสถานประกอบการ

ค่าใช้จ่ายชั้นกลางเป็นรายการสินค้าและบริการที่นับเข้าอยู่ในมูลค่าการผลิต ในการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดจึงต้องนำไปหักออกจากมูลค่าการผลิตเพื่อหาเฉพาะส่วนที่เป็นมูลค่าเพิ่ม

ค่าใช้จ่ายชั้นกลางในแต่ละกิจกรรมการผลิต จะประกอบด้วยรายการสินค้าและบริการต่างๆ ในส่วนประกอบและชนิดที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตและขั้นตอนการผลิต สินค้าและบริการแต่ละชนิด ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

1) กิจกรรมการเกษตรกรรมและประมง ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ประกอบด้วย รายการตัวอย่าง เช่น เมล็ดพันธุ์ ลูกพันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง อาหารสัตว์ น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าวัสดุอุปกรณ์จับปลา ภาชนะ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ขนาดเล็ก ค่าขนส่ง ค่าซ่อมแซม เป็นต้น

2) กิจกรรมการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และการก่อสร้าง รายการค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ตัวอย่างเช่น วัสดุทุกชนิด ค่าขนส่ง และน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าการสื่อสาร เช่น ไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ ค่าวัสดุ หีบห่อ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน เช่น ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าทำบัญชี ค่าโฆษณา เป็นต้น

3) กิจกรรมการค้า การขนส่ง การเงิน และ การบริการต่างๆ ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายชั้นกลางของสาขาเหล่านี้ประกอบด้วย ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าการสื่อสารทุกชนิด ค่าขนส่ง ค่าใช้จ่ายสำนักงาน เช่นค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าทำบัญชี ค่าโฆษณา ค่าตัวแทนนายหน้า เป็นต้น

มูลค่าเพิ่ม คือผลต่างระหว่างมูลค่าการผลิต (Gross Output) และค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (Intermediate Cost) หรือเรียกว่า มูลค่าเพิ่มรวม ณ ราคาผู้ผลิต (Gross Value added at Product Prices)

อีกนัยหนึ่ง มูลค่าเพิ่มคือส่วนที่เข้าของกิจการจ่ายเป็นผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นปฐม (Primary Input) ซึ่งประกอบด้วย

1. ค่าตอบแทนแรงงาน (Compensation of Employee)
2. ค่าเช่าที่ดิน (Land Rent)
3. ค่าดอกเบี้ยจ่าย (Interest)
4. กำไรของผู้ประกอบการ (Profit)
5. ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)
6. ภาษีทางอ้อม (รวมค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้รัฐ) หัก เงินอุดหนุนรับ (Indirect tax Less Subsidies)

มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาผู้ผลิต (Product Price) หักด้วยค่าเสื่อมราคาและภาษีทางอ้อม จะได้มูลค่าเพิ่มสุทธิ (Net Value added)

3.8 แนวปฏิบัติในการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด

3.8.1 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดด้วยวิธีการทางตรง

หรือวิธี Bottom Up สามารถทำได้ 2 วิธี ใหญ่ๆ คือ

1) การคำนวณมูลค่าเพิ่มจากบัญชีกำไรขาดทุนของสถานประกอบการ หรือจากข้อมูลผลการสำรวจผู้ประกอบการในสาขาการผลิตต่างๆ ซึ่งในการคำนวณสามารถหาข้อมูลมูลค่าการผลิตจากบัญชีรายรับของผู้ประกอบการ ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางก็สามารถรวบรวมได้จากบัญชีต้นทุนการดำเนินงาน โดยยึดหลักการตามกรอบแนวคิดระบบบัญชีประชาชาติ การคำนวณมูลค่าเพิ่มจะสามารถทำได้ง่าย

2) การคำนวณโดยใช้ปริมาณการผลิตคูณด้วยราคาผลผลิต แล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่หาได้โดยวิธีเดียวกัน ผลที่ได้คือมูลค่าเพิ่มที่ต้องการ วิธีนี้เหมาะสำหรับการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดจำแนกรายสินค้า (Commodity)

ในการคำนวณมูลค่าผลผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลาง จะต้องทำการคำนวณในรายการย่อยของแต่ละ TSIC โดยที่รายการย่อยใดมีจำนวนผู้ผลิตหรือจำนวนสถานประกอบการน้อยราย ควรเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนทุกราย หากในกรณีที่มีจำนวนผู้ผลิตมาราย ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลทุกรายได้ ควรใช้วิธีการสำรวจตัวอย่างตามหลักสถิติ มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามขนาดกิจการ เช่น ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ในแต่ละกลุ่มมีการเลือกตัวอย่างในจำนวนที่เพียงพอสามารถเป็นตัวแทนได้ดี เมื่อได้ข้อมูลผลการสำรวจ มูลค่าการผลิตหรือปริมาณการผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลางจากตัวอย่างของแต่ละกลุ่มแล้ว ทำการหาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม หลังจากนั้นจะรวบรวมยอดโดยถ่วงน้ำหนักเพื่อหาผลรวมของทั้งรายการที่ถูกต้อง ในการหาราคาผลผลิตก็เช่นเดียวกัน ควรมีการหาราคาเฉลี่ยโดยถ่วงน้ำหนักตามขนาดกิจการ ตามคุณภาพ หรือตามชนิดของสินค้า ก็จะให้ผลที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

3.8.2 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดด้วยวิธีการทางอ้อม

หมายถึงการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยใช้วิธีการกระจายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) แยกออกเป็นรายจังหวัด หรือเรียกว่าประมาณการจาก Top Down เนื่องจาก การขาดแคลนข้อมูลรายละเอียดในระดับจังหวัดจึงไม่สามารถจัดทำวิธีทางตรง วิธีการนี้มีจุดอ่อนหลายประการ เช่น โครงสร้างต้นทุนที่อาจแตกต่างกันในแต่ละภาคและไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงด้านราคาผลผลิต อันเนื่องมาจากความแตกต่างของระยะห่างจากผู้ผลิตไปยังตลาด อย่างไรก็ตามวิธีนี้มีข้อดีคือ เนื่องจากการจัดทำบัญชีประชาชาติในระดับประเทศสามารถทำได้ทั้ง 3 ด้าน จึงสามารถกระทบยอดผลการคำนวณระหว่างด้านการผลิต ด้านการใช้จ่าย และด้านรายได้ จึงทราบระดับการผลิตรวมของประเทศที่มั่นใจถึงความถูกต้องน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับอ้างอิงในการศึกษา

วิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจกันโดยทั่วไป การจัดทำผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดวิธีนี้ จะไม่เกิดค่าผิดพลาด สูงหากสามารถหาสัดส่วนการกระจายมูลค่าเพิ่มลงพื้นที่จังหวัดได้อย่างถูกต้อง ข้อดีอีกประการ หนึ่งคือผลรวมในระดับประเทศเป็นค่าเดียวกันจึงไม่เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้ข้อมูล

วิธีการคำนวณทำได้ใน 2 ระดับ

1) คำนวณโดยวิธีทางตรงในระดับภาคและจัดทำทางอ้อมในระดับจังหวัด เนื่องจากจัดหาข้อมูลปริมาณการผลิต ราคา ณ แหล่งผลิต และโครงสร้างต้นทุนการผลิตในระดับ ภาคครบถ้วน แต่ขาดแคลนข้อมูลที่จะคำนวณในระดับจังหวัด เมื่อคำนวณหามูลค่าเพิ่มเป็นรายภาค ได้แล้วจากนั้นจึงกระจายมูลค่าเพิ่มรายภาคไปสู่รายจังหวัดโดยใช้สัดส่วนจากเครื่องชี้ภาวะการผลิต (Production indicator) รายการที่สามารถคำนวณตามวิธีการนี้จะอยู่ในสาขาการปลูกพืช การเลี้ยง สัตว์ และการประมง วิธีการคำนวณกลุ่มนี้ แยกออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

(1) ประมาณการมูลค่าเพิ่มรายภาค

$$VAr_{ij} = (P_{ij} \cdot Q_{ij}) - IC_{ij}$$

(2) ปรับผลรวมมูลค่าเพิ่มรายภาคให้เท่ากับมูลค่าเพิ่มทั้งประเทศ

$$VArd_{ij} = VAw_i \cdot VAr_{ij} / \sum VAr_{ij}$$

(3) กระจายมูลค่าเพิ่มรายภาคไปสู่รายจังหวัด

$$VAp_{ijk} = pr_{ijk} \cdot VArd_{ij}$$

เมื่อ	VAr	= มูลค่าเพิ่มประมาณการรายภาค
	P	= ราคาผลผลิต ณ แหล่งผลิต
	Q	= ปริมาณผลผลิตของกิจกรรมการผลิตที่
	IC	= ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของกิจกรรมการผลิตสินค้า
	$VArd$	= มูลค่าเพิ่มรายภาคที่ปรับผลรวมให้เท่ากับมูลค่าเพิ่มทั้งประเทศแล้ว
	VAw	= มูลค่าเพิ่มทั้งประเทศ
	VAp	= มูลค่าเพิ่มรายจังหวัด
	pr	= สัดส่วนของเครื่องชี้ภาวะการผลิตรายจังหวัดเปรียบเทียบในแต่ละภาค
	i	= ผลผลิตจากกิจกรรมที่ i ($i = 1$ ถึง 350)
	j	= ภาคที่ j ($j = 1$ ถึง 7)
	k	= จังหวัดที่ k ($k = 1$ ถึง 76)

2) เนื่องจากรายการกิจกรรมการผลิตอื่นๆที่ไม่สามารถจัดหาข้อมูลสำหรับประมาณการมูลค่าเพิ่มทั้งระดับภาคและระดับจังหวัด จำเป็นต้องลดขั้นตอนเหลือเพียงขั้นตอนเดียว คือ กระจายมูลค่าเพิ่มรวมจากผลการจัดทำผลิตภัณฑ์ในประเทศลงไปสู่ระดับจังหวัด โดยใช้สัดส่วนเครื่องชี้ภาวะการผลิต ดังมีรูปแบบดังนี้

$$VAP_{ik} = pp_{ik} \cdot VA_i$$

เมื่อ VAP = มูลค่าเพิ่มรายจังหวัด
 Pp = สัดส่วนของเครื่องชี้ภาวะการผลิตรายจังหวัดเปรียบเทียบในประเทศ
 VA = มูลค่าเพิ่ม
 i = ผลผลิตจากกิจกรรมที่ i ($i=1$ ถึง 350)
 k = จังหวัดที่ k ($k=1$ ถึง 76)

เครื่องชี้ภาวะการผลิต หมายถึงข้อมูลใดๆ ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงแปรผันตามมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมการผลิตแต่ละชนิด เช่น ปริมาณการผลิตข้าวจังหวัดใดเพิ่มขึ้นแล้วมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการปลูกข้าวของจังหวัดนั้นจะสูงขึ้นตามไปในทิศทางเดียวกัน ปริมาณการผลิตข้าวจึงเป็นเครื่องชี้ภาวะการผลิตของกิจกรรมการปลูกข้าว เป็นต้น

3.9 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปีและในราคาคงที่

3.9.1 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปี หรือราคาตลาด (Gross Provincial Product at Current Market Price) คือการคำนวณมูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาตลาดเป็นตัววัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายชั้นกลาง มูลค่าเพิ่มที่ได้จากการคำนวณวิธีนี้ จะรวมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและราคาไว้ด้วยกัน ซึ่งจะแสดงถึงขนาดของรายได้ประชาชาติของประเทศ หรือรายได้ของจังหวัดในแต่ละปี

3.9.2 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาคงที่ (Gross Provincial Product at constant Market Price) หมายถึงการคำนวณมูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาสินค้าในปีใดปีหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “ปีฐาน” เป็นตัววัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลาง แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ใช้ประโยชน์ในแง่ของการวิเคราะห์อัตราการเติบโตของการผลิตในแต่ละปี และใช้ทำนายแนวโน้มการผลิตในอนาคต ผลการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดวิธีนี้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวางแผน และการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างวิธีการคำนวณ GPP ณ ราคาประจำปี และ ราคาคงที่

หมวดประจำปี	ปีฐาน			ปีปัจจุบัน		
	ปริมาณ	ราคา	มูลค่า	ปริมาณ	ราคา	มูลค่า
1) มูลค่าการผลิต	7	200	1400	8	205	1640
2) ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง			1080			1240
สินค้าชนิดที่ A	6	100	600	6	120	720
สินค้าชนิดที่ B	4	120	480	4	130	520
3) มูลค่าเพิ่ม [1-2]			320			400
อัตรามเพิ่ม						25.00
หมวดคงที่	ปริมาณ	ราคา	มูลค่า	ปริมาณ	ราคา	มูลค่า
1) มูลค่าการผลิต	7	200	1400	8	200	1600
2) ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง			1080			1080
สินค้าชนิดที่ A	6	100	600	6	100	600
สินค้าชนิดที่ B	4	120	480	4	120	480
3) มูลค่าเพิ่ม [1-2]			320			520
อัตรามเพิ่ม						62.50

ที่มา: คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การคำนวณมูลค่าเพิ่มในราคาคงที่ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องเลือกรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพข้อมูลที่จัดหาได้ บางครั้งต้องใช้วิธีผสมผสานกันตามรูปแบบของ สศข. มี 3 ขั้นตอน คือ

1) การปรับมูลค่าการผลิตให้เป็นมูลค่าการผลิต ณ ราคาคงที่ โดยนำปริมาณการผลิตปีที่ต้องการคำนวณ X ราคา ณ ปีฐาน หรือนำมูลค่าการผลิตในราคาประจำปีของปีที่ต้องการ ปรับลงด้วยดัชนีราคาผู้ผลิต (หรือดัชนีราคาผู้บริโภคในกรณีการบริการ) โดยที่ดัชนีราคาที่น่ามาใช้จะต้องเป็นดัชนีที่ใช้ปีฐานเดียวกันกับปีฐานของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด หรือหากเป็นปีฐานอื่น ต้องปรับค่าดัชนีนั้นให้อยู่ในปีฐานเดียวกันก่อน (ปีฐาน = 100)

2) การหาค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาปีฐาน จำนวนโดยใช้สัดส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลางต่อมูลค่าการผลิต (IC/GO) ในปีฐาน มาเทียบบัญญัติไตรยางค์ หรือเทียบร้อยละต่อมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ในปีที่ต้องการคำนวณ จะได้ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาคงที่

3) นำมูลค่าการผลิตในราคาคงที่จากผลที่ได้ในข้อ 1 หักลบด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาคงที่ตามข้อ 2 จะได้มูลค่าเพิ่มในราคาคงที่

3.10 ข้อควรระวัง และ เทคนิคการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในบางสาขา และแนวทางแก้ไข

3.10.1 ขอบเขตการผลิตของกิจกรรมบางประเภทและระยะเวลาการนับผลผลิต

1) ปริมาณการผลิตพืชไร่บางชนิด มีระยะเวลาเพาะปลูกเหลื่อมปีกับปีที่เก็บเกี่ยว แต่ในการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดจะวัดผลผลิตตามปีปฏิทิน ดังนั้นผลผลิตของพืชไร่จึงต้องมีการปรับข้อมูลให้ตรงกับปีปฏิทินก่อน

2) ปริมาณการผลิตปศุสัตว์ หมายถึงปริมาณสัตว์ที่เติบโตในแต่ละปี ทางปฏิบัติหาข้อมูลนี้ได้ยาก ข้อมูลจำนวนสต็อกสัตว์และข้อมูลปริมาณการจำหน่ายสัตว์ออกจากฟาร์มถือว่ายังไม่ใช้ผลผลิตในปีนั้น ไม่สามารถนำมาใช้คำนวณโดยตรง การคำนวณหาปริมาณการผลิตให้ใช้วิธีทางอ้อม โดยใช้ข้อมูลจำนวนสต็อกสัตว์ปลายปี - สต็อกสัตว์ต้นปี + จำนวนสัตว์ที่ฆ่าชำแหละระหว่างปี + จำนวนสัตว์ส่งออกไปจังหวัดอื่นสุทธิ(ส่งออก - นำเข้า)

สำหรับจำนวนสัตว์ที่ฆ่าชำแหละนั้นให้ใช้ข้อมูลจำนวนอาชญาบัตรเป็นตัวเลขฐาน หากความเป็นจริงมีการฆ่าสัตว์ที่ไม่ได้รับอนุญาต ก็ต้องปรับตัวเลขนี้ให้สอดคล้องกับจำนวนการฆ่าที่แท้จริง การปรับจะใช้ตัวคูณ (Correction factor) โดยหาได้จากสัดส่วนความแตกต่างระหว่างจำนวนสัตว์ที่บริโภคกับตัวเลขอาชญาบัตร (ใช้ผลการสำรวจรายได้และรายจ่ายครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อคำนวณหาอัตราการบริโภคและหาปริมาณการบริโภค) รูปแบบการหาปริมาณการผลิตกรณีการเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ตามสมการนี้

$$\begin{aligned} \text{ผลผลิตปศุสัตว์} &= (\text{สต็อกปลายปี} - \text{สต็อกต้นปี}) + (\text{จำนวนอาชญาบัตร} \times \text{correction factor}) + \\ & \quad (\text{จำนวนที่ส่งออกจากจังหวัด} - \text{จำนวนที่นำเข้ามาในจังหวัด}) \\ \text{Correction factor} &= \text{จำนวนสัตว์ที่ฆ่าจริง} / \text{จำนวนอาชญาบัตร} \end{aligned}$$

3) ปริมาณการก่อสร้าง เนื่องจากการก่อสร้างใช้ระยะเวลานาน บางโครงการอาจเหลื่อมปี การวัดมูลค่าการผลิตในการก่อสร้างจะถือว่าผลผลิตเกิดขึ้นตามปริมาณงานที่ได้มีการก่อสร้างแล้วเสร็จ ในแต่ละรอบบัญชี แม้ว่าการก่อสร้างทั้งโครงการจะยังไม่สมบูรณ์ก็ตาม เช่น เมื่อมีการก่อสร้างฐานรากก็ถือว่ามีผลผลิตเกิดขึ้นแล้ว โดยคิดมูลค่าการผลิตตามมูลค่าที่ใช้จ่ายไปในช่วงปีที่ต้องการคำนวณ เป็นต้น

4) ปริมาณการผลิตประมงทะเล การจับปลาโดยเรือประมงไทย ดำเนินการในอ่าวไทย หรือน่านน้ำสากล หรือน่านน้ำประเทศอื่นที่อนุญาตให้เข้าไปจับปลาได้ กรณีนำสัตว์ที่จับได้กลับเข้ามาในประเทศและไม่อาจจะนับได้ว่าผลผลิตปลาที่จับได้อยู่ในจังหวัดใด

ให้ใช้หลักเกณฑ์การทำธุรกรรมครั้งแรก โดยนับว่าสัตว์น้ำที่จับได้นำมาจำหน่ายที่ท่าเรือ (แพปลา) ซึ่งเป็นการจำหน่ายผลผลิตจากผู้ผลิต (เจ้าของเรือประมง) ณ จังหวัดใด ให้ถือว่าเป็นผลผลิตของจังหวัดนั้น

5) ปริมาณผลผลิตก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตจากแหล่งผลิตในทะเลนับเป็นผลผลิตของจังหวัดที่มีการนำท่อก๊าซขึ้นฝั่ง ส่วนการคิดราคาก๊าซธรรมชาติ ณ ราคาผู้ผลิตให้นำราคากลางซื้อก๊าซธรรมชาติหักด้วยค่าใช้จ่ายในการขนส่งผ่านทางท่อและส่วนเหลือมทางการค้า ซึ่งเป็นผลผลิตของกิจกรรมการขนส่งทางท่อที่ได้คำนวณไว้ในสาขาคมนาคมขนส่งและผลผลิตของกิจกรรมการค้าที่ได้คำนวณไว้ในสาขาการค้าส่งค้าปลีกแล้ว

6) ปริมาณการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 มูลค่าเพิ่มส่วนที่เป็นค่าตอบแทนแรงงานของเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ให้ใช้ตามข้อมูลการเบิกจ่ายจริงในแต่ละจังหวัด

ส่วนที่ 2 มูลค่าเพิ่มส่วนที่มีใช้ค่าตอบแทนแรงงาน คำนวณจากมูลค่าการผลิตที่เป็นรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในจังหวัด หักด้วยค่าตอบแทนแรงงานจากส่วนที่ 1 หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ต่อมูลค่าการผลิตของไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโดยรวม โดยมีสมมติฐานว่าได้กระจายต้นทุนการผลิตตามสัดส่วนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

สมการรูปแบบการคำนวณคือ

มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 1 = ค่าตอบแทนแรงงานรวมทั้งหมด (เงินเดือนบวกค่าสวัสดิการ)

มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 2 = (รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า - ค่าตอบแทนแรงงาน) - ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของจังหวัด

ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของจังหวัด = (รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า - ค่าตอบแทนแรงงาน) x สัดส่วน IC/GO

มูลค่าเพิ่มรวม = มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 1 + มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 2

7) การขนส่งทางรถไฟและเครื่องบิน การคำนวณมูลค่าเพิ่มควรแยกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือมูลค่าเพิ่มจากค่าตอบแทนแรงงาน จะคำนวณจากค่าตอบแทนแรงงานที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัด ส่วนที่สองคือ มูลค่าเพิ่มที่มีใช้ค่าตอบแทนแรงงานสามารถใช้วิธีเดียวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ได้เช่นกัน

8) การขนส่งทางรถยนต์โดยสาร รถบรรทุก และเรือ กำหนดให้ผลผลิตของรถโดยสาร รถบรรทุก และเรือที่ให้บริการระหว่างจังหวัดเป็นของจังหวัดที่รถโดยสาร

รถบรรทุก และเรือจดทะเบียนไว้ หากในระยะต่อไปสามารถแยกข้อมูลรายได้จากการให้บริการ เป็นรายจังหวัด โดยใช้หลักการอื่นที่เหมาะสมก็สามารถทำได้

9) บริการของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน สถาบันการเงินจะมี รายได้จากส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่าย (รับ - จ่าย) นำมารวมกับค่าธรรมเนียมที่ สถาบันการเงินเหล่านี้ได้รับจากการให้บริการและรายได้อื่น ๆ จากการดำเนินงาน ก็จะเป็นของ มูลค่าการผลิตรวม หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางที่ใช้ไปในรอบปี ก็จะได้มูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน

10) การให้เช่าที่อยู่อาศัย ผลผลิตประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ค่าเช่าที่เกิดจาก การเช่าอยู่อาศัยจริง มีการจ่ายค่าเช่าเป็นตัวเงินให้กับเจ้าของบ้าน และอีกส่วนหนึ่งคือ ค่าเช่าที่ ประเมินขึ้น จากการอยู่อาศัยในบ้านของตนเอง ถือเป็นรายรับของเจ้าของบ้านที่เป็นค่าเสียโอกาส จากการให้บริการที่อยู่อาศัย

11) การผลิตสินค้าและบริการของภาครัฐและสถาบันไม่แสวงหากำไร ให้ คำนวณโดยวิธีต้นทุนการผลิต โดยการรวมต้นทุนส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง บวกกับผลตอบแทน ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม อันประกอบด้วย ค่าตอบแทนแรงงาน (รวมค่าสวัสดิการ) ค่าเช่าที่ดิน และ ค่าเสื่อมราคาจะได้มูลค่าการผลิต ส่วนมูลค่าเพิ่มคำนวณได้จากการรวมยอดผลตอบแทนปัจจัยการ ผลิตขั้นปฐมและค่าเสื่อมราคาเข้าด้วยกัน

3.10.2 การหาราคาผลผลิตที่ถูกต้อง

การคำนวณมูลค่าการผลิตในกรณีที่ใช้ปริมาณการผลิตคูณด้วยราคาผู้ผลิต นั้น บางครั้งอาจมีข้อคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากสินค้าบางชนิดมีหลายคุณภาพ เช่น ข้าวเปลือก ใน จังหวัดหนึ่งอาจมีการผลิตข้าวเปลือกหลายชนิด เช่น ข้าวเปลือก 100% ข้าวเปลือก 10% ข้าวเปลือก 5% เป็นต้น ดังนั้นในการคำนวณมูลค่าการผลิตจึงต้องคำนวณมูลค่าข้าวเปลือกแต่ละชนิดแล้วนำ มูลค่าทั้ง 3 ชนิดมารวมกันเป็นมูลค่ารวม ในกรณีที่ไม่สามารถทราบปริมาณการผลิตข้าวเปลือกแต่ละ ชนิด แต่มีราคาของข้าวเปลือกแต่ละชนิดก็อาจใช้การสำรวจหรือสอบถามโรงสีข้าว เพื่อหา สัดส่วนของปริมาณการผลิตข้าวเปลือกแต่ละชนิด คำนวณหาราคาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักโดยใช้ราคา ผลผลิตแต่ละชนิดคูณด้วยสัดส่วนของผลผลิตแล้วหาผลรวมของผลคูณก็จะได้ราคาเฉลี่ย ใช้ราคา เฉลี่ยคูณด้วยปริมาณการผลิตข้าวเปลือกทั้งหมดก็จะได้มูลค่าของข้าวเปลือกทั้งหมด

3.10.3 ปัญหาที่เกิดจากการไม่สามารถหาข้อมูลในทางตรงในบางสาขาและการ แก้ไข

ปัญหาในส่วนนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้า และส่งออกสินค้าและบริการระหว่างจังหวัด ดังนั้นการคำนวณมูลค่าเพิ่มของการค้าส่งค้าปลีก จึง

ต้องใช้วิธีการคำนวณทางอ้อม วิธีการคำนวณที่เป็นไปได้ คือ การหายอดรายรับของกิจกรรมทางด้านค้าส่งค้าปลีก โดยใช้ยอดรายรับที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้กรมสรรพากรทราบ (รวมรายรับที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ด้วย) ตามแบบแสดงรายการภาษี เมื่อได้ยอดรายรับรวมของกิจการค้าส่งค้าปลีกแล้ว ให้คำนวณหาสัดส่วนของค่าใช้จ่ายชั้นกลางต่อรายรับทั้งสิ้นของกิจการค้าส่งค้าปลีก ซึ่งคำนวณได้จากบัญชีกำไรขาดทุนที่ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรหรือสำนักงานทะเบียนการค้า โดยสุ่มเลือกตัวอย่างหากค่าเฉลี่ยสัดส่วนดังกล่าว นำสัดส่วนที่ได้ไปคูณกับยอดรวมรายรับของกิจการค้าส่งค้าปลีก ก็จะได้ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง นำไปหักจากยอดรวมรายรับของการค้าส่งค้าปลีกทั้งจังหวัด ก็จะได้มูลค่าเพิ่มที่ต้องต้อง

3.10.4 ปัญหาเกี่ยวกับแนวคิด

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มูลค่าเพิ่มเมื่อพิจารณาทางด้านรายได้จะเท่ากับผลรวมของผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างเงินเดือน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยจ่าย และกำไร อย่างไรก็ตาม ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่รับฝากเงินและให้กู้เงิน จะใช้ดอกเบี้ยรับหักดอกเบี้ยจ่ายเป็นรายรับของธนาคารพาณิชย์ฯ และเมื่อรวมกับรายรับจากให้บริการต่าง ๆ แล้ว หักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ก็จะเป็นมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์ฯ จะเห็นได้ว่าดอกเบี้ยรับหักดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งบางส่วนเป็นดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับที่ธุรกิจจ่ายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ฯ ถูกคำนวณเป็นมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์ฯ ดังนั้นในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของธุรกิจอื่น ๆ ดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับที่ธุรกิจจ่ายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ฯ จะถือเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่ต้องนำมาหักออกจากรายรับหรือมูลค่าผลผลิตเพื่อหามูลค่าเพิ่มของธุรกิจ เพราะหากคิดคำนวณดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับของธุรกิจดังกล่าวเป็นมูลค่าเพิ่ม ตามแนวคิดในการคำนวณรายได้ประชาชาติแล้วก็จะเป็นการนับซ้ำเพราะได้มีการนับเป็นมูลค่าเพิ่มในกิจการธนาคารพาณิชย์ฯ แล้ว

3.10.5 ปัญหาเรื่องการกำหนดขอบเขตจังหวัดของกิจกรรมการผลิตที่เป็นธุรกรรมร่วมหลายภาค (Multi-regions transaction) ได้แก่

1) การขนส่งสินค้า และคนโดยสารระหว่างจังหวัด การผลิตเหล่านี้มีการเคลื่อนที่(Mobile) สามารถแยกการคำนวณเป็นสองกลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมการผลิตที่สามารถวัดรายได้ที่เกิดจากการให้บริการในแต่ละจังหวัดได้ให้นับเป็นการผลิตของจังหวัดตามจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางเครื่องบิน และการขนส่งสินค้าทางบกของรัฐ (องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมการผลิตที่ไม่สามารถวัดรายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัด อันเนื่องจากสภาพข้อเท็จจริงในการเกิดรายได้หรือเนื่องจากระบบการรายงานข้อมูลก็ตาม ทางออกที่เหมาะสม คือการจำแนกการผลิตตามแหล่งที่ตั้งของยานพาหนะขนส่ง เพื่อประมาณการรายได้ที่เกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ รายการขนส่งที่ใช้วิธีการนี้ได้แก่ การรับจ้างขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกของเอกชน การเดินรถโดยสารของเอกชน การขนส่งทางน้ำทุกชนิด และรถรับจ้างอื่นๆ

2) กิจกรรมการผลิตที่ขบวนการผลิตไม่สิ้นสุดภายในจังหวัดเดียว การผลิตมีส่วนคาบเกี่ยวกับอีกจังหวัดหนึ่งหรืออีกหลายจังหวัด ได้แก่ การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า กรณีนี้การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดต้องประสานกรอบแนวคิดระหว่าง การคำนวณด้านการผลิต (production approach) และการคำนวณด้านรายได้ (income approach) ซึ่งแนวทางที่ใช้ในปัจจุบันหลังจากคำนวณมูลค่าเพิ่มของการผลิตกระแสไฟฟ้ารวมทั้งประเทศแล้ว (กรณีประเทศไทยหน่วยผลิตคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) จากนั้นต้องแจกแจงมูลค่าเพิ่มออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือค่าตอบแทนแรงงานส่วนนี้สามารถลงบัญชีของจังหวัดต่าง ๆ ได้ ตามจำนวนเงินเดือนจ้างและค่าตอบแทนอื่นๆที่เกิดขึ้นจริง ส่วนที่สอง คือมูลค่าเพิ่มที่ไม่ใช่ค่าตอบแทนแรงงานทั้งหมดใช้วิธีกระจายไปสู่จังหวัดตามรูปแบบการคำนวณกลุ่มที่ 2 โดยใช้เครื่องชี้สัมพัทธ์ (relative indicator) คือสัดส่วนปริมาณการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารายจังหวัด

3.10.6 ปัญหาเรื่องการจำแนกรายการที่มีความใกล้เคียงกัน

1) การจำแนกรายการระหว่างค่าใช้จ่ายชั้นกลางกับค่าใช้จ่ายลงทุน ปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอในรายการ ค่าวัสดุครุภัณฑ์ และ ค่าซ่อมแซม ตามปกติการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์จะนับเป็นการลงทุนของสถานประกอบการ แต่มีบางครั้งวัสดุอุปกรณ์ขนาดเล็ก เช่น จอบ เสียม มีด ถังน้ำ ซึ่งมีมูลค่าไม่สูงมากนัก ผู้ประกอบการมักจะนับเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนไว้ด้วย กรณีนี้ตามระบบบัญชีประชาชาติ ให้นับเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าสูงพอสมควรเป็นการสะสมทุน ส่วนวัสดุที่ไม่เข้าเกณฑ์ให้นับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ในการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการมักจะได้รับคำตอบโดยรวมค่าซ่อมแซมทุกประเภทที่เกิดขึ้นในรอบบัญชี ตามระบบบัญชีประชาชาติให้นับค่าซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง เฉพาะการซ่อมแซมเพื่อบำรุงรักษาตามปกติ (maintenance cost หรือ current repair) เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง เช่น การเปลี่ยนยางอะไหล่ การเปลี่ยนสายพาน หัวเทียน ช่อมสี เป็นต้น ส่วนค่าซ่อมแซมต่อเติม เพื่อยืดอายุการใช้งาน และการเพิ่มประสิทธิภาพ (capital repair) เช่น การเปลี่ยนเครื่องจักรหรือมอเตอร์กำลัง การยกเครื่อง การตกแต่งอาคารเดิมให้สวยงาม รายการเหล่านี้จะนับเป็นการลงทุน หรือ การสะสมทุนตามระบบบัญชีประชาชาติ และกรณีการปลูกไม้ยืนต้นที่มีอายุการให้ผลหลายปี เช่น สวนผลไม้ สวนป่า และการปลูกป่าทุกชนิด ให้นับค่าใช้จ่ายในการปลูกได้แก่ ค่ากิ่งพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายา และอุปกรณ์

อื่น ที่จ่ายไปตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีก่อนให้ผล เป็นการสะสมทุน ส่วนค่าใช้จ่ายชนิดเดียวกันในปีที่ ให้ผลแล้วก็จะนับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง

2) การจำแนกรายการระหว่างค่าใช้จ่ายชั้นกลางกับมูลค่าเพิ่ม

ปกติค่าตอบแทนแรงงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าสวัสดิการ จะไม่นับเป็น ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง อันเนื่องมาจากตามนิยามบัญชีประชาชาตินับเป็นผลตอบแทนปัจจัยการผลิตชั้น ปฐม แต่มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่เจ้าของสถานประกอบการจัดหาให้แก่ ลูกจ้าง หรือพนักงาน เพื่อให้กระทำการใดสิ่งหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ มากกว่างานปกติ เช่น ค่าอาหารและค่าที่พัก สำหรับการดำเนินงานนอกสถานที่ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงานด้วย เช่นกัน

3.11 คุณสมบัติของข้อมูลเพื่อการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด

3.11.1 ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy) ข้อมูลที่ตีความจากการจัดเก็บอย่าง ถูกต้องตามระเบียบวิธีการทางสถิติ

3.11.2 ความครอบคลุม (Coverage) ข้อมูลที่จะนำมาใช้นั้นเป็นตัวแทนที่ดีของ รายการที่ต้องการจะคำนวณได้หรือไม่ ต้องครอบคลุมข้อมูลทั้งจังหวัดและทุกระดับการผลิต

3.11.3 ความต่อเนื่อง (Continuity) ข้อมูลที่นำมาใช้ต้องสามารถจัดเก็บได้เป็น ประจำทุกปีโดยมีความครอบคลุมเท่าเทียมกัน

3.11.4 ความสอดคล้อง (Consistency) ปกติข้อมูลทางเศรษฐกิจจะมีความ สัมพันธ์กันระหว่างข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีลักษณะตรงกันข้ามหรือเหมือนกันก็ได้

หลักการพิจารณาข้อมูลทั้ง 4 ประการเป็นแนวทางที่ผู้ปฏิบัติสามารถ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือกข้อมูล ซึ่งในความเป็นจริงข้อมูลบางเรื่องอาจมี คุณสมบัติไม่ครบทั้ง 4 ประการ แต่ก็จำเป็นต้องใช้เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลน งบประมาณในการสำรวจ จัดเก็บ การขาดแคลนนักวิจัย ซึ่งผู้ปฏิบัติควรจะได้พิจารณาถึงผลกระทบ ต่อผลการคำนวณ GPP เป็นสำคัญว่าจะสามารถยอมรับความถูกต้องได้มากน้อยเพียงใด

3.12 ข้อจำกัดของแหล่งข้อมูล และช่องทางการพัฒนาข้อมูลเพื่อการจัดทำผลิตภัณฑ์ จังหวัด

เนื่องจากระบบสถิติของประเทศไทยเป็นระบบที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบกระจาย อำนาจเป็นรายสาขา (Sectoral decentralization) กล่าวคือการจัดทำข้อมูลได้ถูกกระจายไปยัง กระทรวง ทบวง กรมที่มีหน้าที่ดูแลสาขาการผลิตต่างๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำกับดูแล

และจัดทำข้อมูลการเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรมกำกับดูแลและจัดทำข้อมูลในสาขาอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์กำกับดูแลและจัดทำข้อมูลราคาสินค้า เป็นต้น การจัดทำข้อมูลในแต่ละกระทรวง จะถูกกำหนดโดยนโยบายของส่วนกลาง โดยเน้นวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการจัดทำแผนและนโยบาย ส่วนรวมของกระทรวงเป็นหลัก ดังนั้นการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละรายการจึงมักจะสำรวจ จัดเก็บ ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้ออกผลข้อมูลในระดับภาพรวมของประเทศ ส่วนการจัดทำข้อมูลเพื่อ สนองการใช้งานในระดับท้องถิ่นมีจำกัด และประกอบกับการจัดทำข้อมูลถ้าต้องการรายละเอียดถึง ในระดับจังหวัด จะต้องใช้กำลังคน และงบประมาณจำนวนมาก ข้อมูลบางประเภท โดยเฉพาะ ข้อมูลที่เป็นการสำรวจสถานประกอบการ ต้องใช้กระบวนการทางสถิติ มีการเลือกตัวอย่าง การส่ง เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ถ้าต้องการให้ออกผลในระดับจังหวัดต้องมีการเลือกตัวอย่างในพื้นที่ จังหวัดในจำนวนที่มากพอ จึงจะนำข้อมูลจากการสำรวจตัวอย่างมาถ่วงน้ำหนักและปรับยอด (Blow up) ให้เป็นค่ารวมของจังหวัด ดังนั้นการสำรวจในลักษณะอย่างนี้ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่โครงการสำรวจข้อมูลมักไม่ได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ และนอกจากนี้ยังมี ปัญหาด้านอื่นรวมอยู่ด้วย ข้อมูลพื้นฐานรายจังหวัดที่จะนำมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดจึงมี เพียงส่วนน้อย มีความล่าช้า และหาได้ยาก จึงไม่อาจพึ่งระบบสถิติในภาพรวมของประเทศได้

ช่องทางการพัฒนาข้อมูลเพื่อการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด จะต้องเป็นการร่วมมือกัน ของหน่วยงานในระดับจังหวัด เพื่อวัตถุประสงค์การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่าง แท้จริง ข้อมูลในส่วนที่ขาดแคลนจะต้องวางแผนการจัดเก็บ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่ดูแล สาขาการผลิตที่อยู่ในจังหวัดรับไปดำเนินการสำรวจทั้งในด้านข้อมูลปริมาณการผลิต ราคาผลผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลาง โดยจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และรายงานต่อผู้จัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดอีก ต่อหนึ่ง หรือใช้แนวทางที่สอง คือ การมอบหมายให้หน่วยงานในแต่ละสาขารับผิดชอบการคำนวณ ผลิตภัณฑ์จังหวัดในสาขาที่ดูแล โดยต้องดำเนินการตั้งแต่การสำรวจข้อมูลจนถึงขั้นการคำนวณ มูลค่าเพิ่ม

สำหรับข้อมูลส่วนที่จัดหาได้ในส่วนกลางอยู่แล้ว ก็จะต้องมีการประสานงานที่ดี เพื่อ นำข้อมูลไปใช้ในจังหวัด จึงจะได้ข้อมูลเพื่อการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ครบถ้วน

ในทางปฏิบัติสามารถจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจของจังหวัด โดยมีผู้แทนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ร่วมกันรับผิดชอบจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดและ การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจเพื่อนำไปสู่การวางแผนของจังหวัดต่อไป

3.13 ขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด

3.13.1 ศึกษาทำความเข้าใจในนิยาม ความหมาย การจำแนกประเภทกิจกรรมการ ผลิตและการหามูลค่าเพิ่ม

3.13.2 ตรวจสอบและจัดทำรายละเอียดกิจกรรมการผลิตที่มีอยู่ในจังหวัดในทุกสาขาการผลิต โดยใช้มาตรฐานการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย เป็นกรอบจำแนกรายการ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเพาะปลูก ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม การจดทะเบียนธุรกิจ การขออนุญาต ข้อมูลการทะเบียนอื่น ๆ เป็นต้น

3.13.3 ดำรวจและรวบรวมข้อมูลรายรับจากการดำเนินงาน ปริมาณการผลิต ราคาผลผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลางจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลต้องทำการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน

3.13.4 จัดทำแบบตารางการคำนวณมูลค่าเพิ่ม โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือใช้คำนวณด้วยมือ

3.13.5 จัดทำตารางสรุปผลการคำนวณมูลค่าเพิ่มรายสาขา และตารางสรุปหาผลรวมผลิตภัณฑ์จังหวัด พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลและสูตรการคำนวณ และความคลาดเคลื่อนของข้อมูลในกรณีต่าง ๆ หากมีคำผิดปกติให้วิเคราะห์สาเหตุโดยพิจารณาว่าเป็นผลมาจากปริมาณการผลิตหรือราคา หรือค่าใช้จ่ายชั้นกลาง อาจจำเป็นต้องมีการปรับแก้ข้อมูลโดยการสำรวจเพิ่มเติม หรือจากการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลอื่น

3.13.6 วิเคราะห์ผลโดยจัดทำตารางแสดงโครงสร้างการผลิตและตารางอัตราการผลิต

4. ที่มาของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยสำนักงานคลังทั่วประเทศ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2546 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรี โดยให้ปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด (Chief Executive Officer) เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัด โดยรัฐบาลมอบนโยบายหลัก 6 ประการคือ

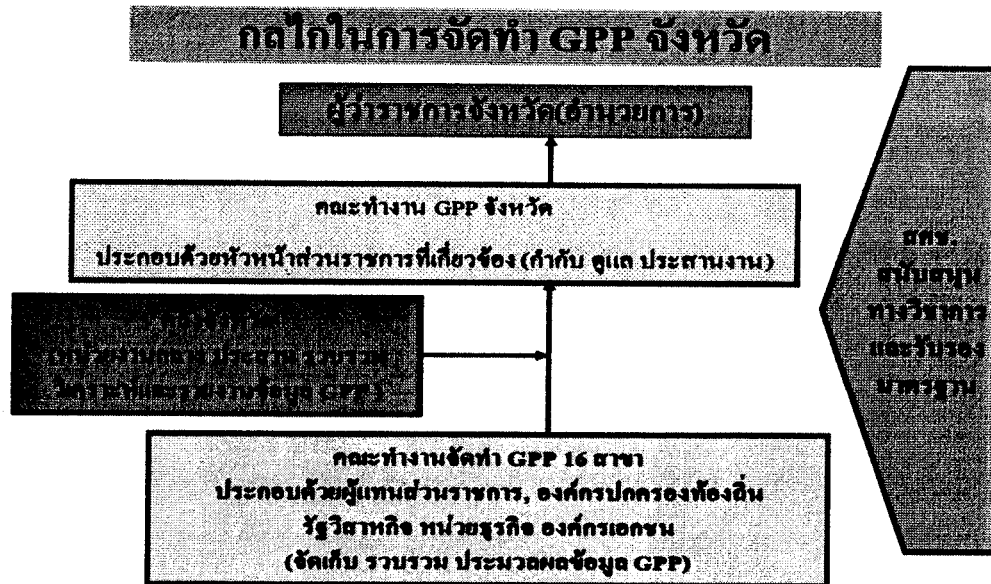
1. สร้างความสามารถในการแข่งขันและแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้
2. การให้บริการ โครงสร้างพื้นฐาน
3. สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน
4. การบริหารบ้านเมืองที่ดี
5. แก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
6. ปฏิบัติภารกิจอันเป็นนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

จากแนวนโยบายดังกล่าวส่งผลให้การทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องปรับเปลี่ยน โดยสร้างระบบงานพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัด ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง คือระบบการรายงานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมที่มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถรายงานได้อย่างรวดเร็วทันต่อการใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดซึ่งเป็นตัวชี้วัดภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำรายได้ประชาชาติของประเทศ ได้พิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการจัดทำด้วยตนเอง ภายใต้อำนาจของทุกส่วนราชการในจังหวัดที่จะต้องสนับสนุนข้อมูลพื้นฐาน และการประมวลผลตามกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล

จากเดิมที่การทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products) หรือ GPP เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบทางอ้อม (Top Down) ซึ่งเป็นการจัดทำผลิตภัณฑ์วิธีทางอ้อม ด้วยการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จากภาพรวมทั้งประเทศจำแนกย่อยออกมาเป็นรายจังหวัด สำหรับการจัดทำ GPP วิธี Bottom up ซึ่งเป็นวิธีที่ให้จังหวัดจัดเก็บข้อมูลในจังหวัด และดำเนินการประมวลผลข้อมูลตามสาขาการผลิต 16 สาขาเอง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถสะท้อนภาวะเศรษฐกิจที่แท้จริงในจังหวัดได้ดีขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีความเข้าใจและใกล้ชิดสถานการณ์ในพื้นที่ดีกว่าส่วนกลาง ดังนั้นจึงริเริ่มการจัดทำ GPP ตามวิธี Bottom up ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลทุกจังหวัดทั่วประเทศและสามารถประกาศใช้ได้ในปี พ.ศ. 2551 โดย สศช.ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการและติดตามประเมินผลการจัดทำข้อมูล GPP ของแต่ละจังหวัด และสำนักงานคลังจังหวัดเป็นหน่วยงานกลางประสานการรวบรวมข้อมูลระดับจังหวัด

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายโยนิต ปิ่นเปี่ยมรัชฎ์) เป็นประธานกรรมการ เห็นชอบตามที่ สศช.เสนอ ให้ปรับปรุงกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์โดยมอบให้ สศช.และกรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด และให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับกระทรวงสั่งการให้หน่วยงานในส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและร่วมปฏิบัติการในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยถือเป็นภารกิจที่สามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติราชการประจำปี ได้ทั้งในระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน และในระดับจังหวัดกำหนดให้สำนักงานคลังจังหวัดเป็นหน่วยงานกลางในระดับจังหวัด ในการประสานการจัดทำและประมวลผลผลิตภัณฑ์จังหวัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้ สศช.รับผิดชอบการสนับสนุนด้านวิชาการ รับรองมาตรฐานคุณภาพ

และกำหนดรูปแบบการประกาศตัวเลขเพื่อให้สอดคล้องกับการเสนอข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

ภาพที่ 2.3 กลไกในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยสำนักงานคลังจังหวัด

5. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด

ผลิตภัณฑ์จังหวัดมีประโยชน์ในหลายๆ ด้านด้วยกัน แต่ที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป หมายถึงการนำข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดมาศึกษาวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอดีตจนถึงปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตเพื่อทราบทิศทางการเปลี่ยนแปลงว่าจะดีขึ้นหรือเลวลงอย่างไร โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์อัตราการขยายตัว การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และระดับราคาสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารราชการหรือทางธุรกิจ ซึ่งถ้ามีนุกรมผลิตภัณฑ์จังหวัดที่มีความยาวหลายปีจะมีส่วนช่วยให้ผลการวิเคราะห์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

5.2 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวม หมายถึงการใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจมหภาค โดยปกติขั้นตอนการวางแผนประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ ขั้นศึกษาปัญหาเศรษฐกิจในอดีตถึงปัจจุบัน และขั้นกำหนดทิศทางที่ควรจะเป็นในอนาคต ทั้ง 2 ขั้นตอนที่กล่าวถึงสามารถที่จะใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นข้อมูลอธิบายได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนการศึกษาปัญหาเศรษฐกิจในอดีตถึงปัจจุบันเป็นการศึกษาภาวะเศรษฐกิจที่กำลังเป็นอยู่มีข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคประการใดบ้าง ในส่วนของปัญหาด้านการผลิตที่จะมีผลถึงการเติบโตของรายได้นั้น ข้อมูลในส่วนรายละเอียดของผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นข้อมูลรายการหนึ่งที่สามารถใช้วิเคราะห์ได้

ขั้นตอนการกำหนดทิศทางในอนาคต แผนพัฒนาที่ดีจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการกำหนดอัตราการเติบโตของรายได้ประชาชาติเป็นหลัก อาจอยู่ในรูปอัตราเติบโต หรือระดับรายได้ต่อหัวของประชากรในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ซึ่งขั้นตอนการกำหนดทิศทางในอนาคตจำเป็นต้องใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมาย

5.3 การวางแผนรายสาขา หมายถึงการจัดทำแผนงานเป็นการเฉพาะในสาขาใดหรือสาขาหนึ่ง เพื่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งการจัดทำแผนงานรายสาขานี้ต้องอาศัยข้อมูลที่มีรายละเอียดเจาะลึกถึงปัญหาอุปสรรคเงื่อนไขที่เป็นไปได้ ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของพื้นที่เป้าหมายโครงการ ซึ่งจะทำการกำหนดเป้าหมายให้ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตัวอย่างโครงการที่ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด เช่น โครงการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันตก โครงการพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน เป็นต้น

5.4 กำหนดนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาล โดยส่วนใหญ่การดำเนินงานของหน่วยราชการ จะต้องมีการจัดทำแผนงานเพื่อกำหนดลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ ถ้าหากแผนงานในส่วนการที่เป็นโครงการระดับพื้นที่ ก็สามารถใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัดประกอบการพิจารณาได้ และเมื่อมีแผนงานแล้วการจัดสรรงบประมาณก็เป็นเช่นเดียวกัน การจัดสรรที่ถูกต้องยุติธรรม จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่ดีและถ้าสามารถอ้างอิงข้อมูลที่ต้องการก็จะทำให้การจัดสรรงบประมาณเป็นที่ยอมรับได้ เช่นกรณีการจัดสรรงบประมาณจังหวัด จำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัด เป็นเครื่องมือในการกำหนดสัดส่วนตัวเงินที่กระจายไปสู่จังหวัดต่างๆ และเช่นเดียวกัน ทางด้านแผนการจัดเก็บรายได้ภาครัฐก็สามารถใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัดกำหนดเป้าหมายที่ควรจะเป็นได้อย่างเป็นธรรมชาติ

5.5 ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจกับจังหวัดอื่นๆ หรือเปรียบเทียบกับระดับภาค หรือระดับประเทศ โดยเปรียบเทียบในตัวเลขค่าการผลิตและโครงสร้างการผลิตกับจังหวัดอื่นๆ ทำให้ทราบความแตกต่างที่อาจเป็นจุดอ่อนหรือจุดค้ำยันของการผลิตของจังหวัด ซึ่งมีสาเหตุจากทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐานของแต่ละจังหวัดที่แตกต่างกัน และมาจากประสิทธิภาพการผลิตที่แตกต่างกันด้วย จึงเป็นเครื่องมือที่จังหวัดควรที่จะเร่งรัดพัฒนาการผลิตสาขา

ใดให้ทัดเทียมกับการผลิตในจังหวัดอื่น ตัวอย่างเช่น ถ้าเศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นอยู่กับการผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การผลิตทางการเกษตรมักจะมีปัญหาเนื่องจากผลผลิตการเกษตรขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ และราคาของสินค้าเกษตรก็ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าเกษตรของโลก ทำให้มูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ไม่แน่นอน ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดมีมูลค่าไม่แน่นอนตามไปด้วย ดังนั้น หากจังหวัดมีการเร่งรัดพัฒนาการผลิตในสาขาอื่นๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม การบริการ ฯ ซึ่งการผลิตมีความแน่นอนกว่าการผลิตทางการเกษตร ก็จะทำให้การผลิตของจังหวัดโดยรวมมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น หรือจำเป็นต้องพัฒนาภาคการเกษตรโดยมีระบบชลประทานที่เพียงพอ การจัดตั้งตลาดสำหรับสินค้าเกษตรในท้องถิ่นหรือตลาดกลาง หรือเลือกปลูกพืชชนิดที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

5.6 ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นเครื่องมือในการวางนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากผลิตภัณฑ์จังหวัดจะแสดงมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่ผลิตได้ในจังหวัด ดังนั้น หากการผลิตสินค้าใดมีปัญหาการผลิตตกต่ำ รัฐบาลจะใช้ข้อมูลจากผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหา เช่น ในกรณีที่ภาวะราคาข้าวเปลือกตกต่ำส่งผลให้มูลค่าเพิ่มลดลงมาก รัฐบาลจะมีข้อมูลที่ต้องการโดยพิจารณาจากผลิตภัณฑ์จังหวัดสำหรับการตัดสินใจกำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น รัฐบาลก็สามารุใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณจากงบการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นให้แก่จังหวัดต่างๆ เป็นต้น

5.7 การใช้ข้อมูลในเชิงธุรกิจ ปัจจุบันการลงทุนของภาคเอกชนมีมูลค่าสูงและมีการแข่งขันกันมากขึ้น ธุรกิจต่างๆ จะต้องมีแผนการลงทุนและแผนการตลาดที่ถูกต้องจึงจะประสบความสำเร็จ ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดได้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในการพิจารณาเลือกที่ตั้งในการขยายสาขาหรือการขยายตลาดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในที่นี้ หมายถึงรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัด ปี พ.ศ. 2548 ในรูปแบบทางตรง (Bottom Up) ซึ่งจัดทำโดยจังหวัดหนองบัวลำภู ในที่นี้หมายถึงสำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู เนื่องจากเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดเก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู และรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดซึ่งจัดทำในรูปแบบทางอ้อม (Top Down) ของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการค้นคว้า ตำรา คู่มือ เอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นำมาศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ

2.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดปี พ.ศ. 2548 ซึ่งจัดทำในรูปแบบทางอ้อม (Top Down) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ประกาศเผยแพร่ผ่าน web site www.nesdb.go.th สำนักบัญชีประชาชาติ สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2551

2.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดปี พ.ศ. 2548 ซึ่งจัดทำในรูปแบบทางตรง (Bottom up) ของสำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งจัดทำเป็นรูปเล่มและเผยแพร่ข้อมูลในปี 2550 ประกอบไปด้วยสถิติผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภูปี 2546 – 2548

2.3 คู่มือการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด ของสำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เดือนพฤษภาคม 2547

2.4 ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP 2) ได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักบัญชีประชาชาติ ใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

2.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างมูลค่า อัตราการเจริญเติบโต และโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้ตารางเปรียบเทียบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการผ่าน Website และหนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดทั้งรูปแบบทางตรง (Bottom Up) และรูปแบบทางอ้อม (Top Down) รวมทั้งขอข้อมูลจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง เช่น ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP1-2) จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานเผยแพร่ผลิตภัณฑ์จังหวัดแบบ Bottom up สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ได้จากวิธีการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ในรูปแบบทางตรงและรูปแบบทางอ้อม โดยพิจารณาในประเด็นความแตกต่างของมูลค่าเพิ่ม อัตราการขยายตัว และอัตราการเติบโต ของผลผลิตแต่ละสาขา และศึกษาในรายละเอียดของแต่ละสาขา เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของผลต่าง รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดความแตกต่าง

บทที่ 4

สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดหนองบัวลำภู

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นจังหวัดหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งขึ้นเป็นจังหวัด เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 มีที่ตั้งตามพิกัดภูมิศาสตร์ อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 16 องศา 45 ลิปดา ถึง 17 องศา 40 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 องศา 57 ลิปดา ถึง 102 องศา 30 ลิปดา ตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 518 กม. (ตามเส้นทางกรุงเทพฯ-สีคิ้ว-ชัยภูมิ-ชุมแพ-ศรีบุญเรือง-หนองบัวลำภู)

จังหวัดหนองบัวลำภู มีขนาดพื้นที่ประมาณ 3,859.062 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,411,928.74 ไร่ ขนาดพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 2.27 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 170,226 ตารางกิโลเมตร หรือ 106,392,250 ไร่ และคิดเป็นร้อยละ 0.75 ของประเทศ จังหวัดหนองบัวลำภู มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอน้ำโสม อำเภอบ้านฝ้อ จังหวัดอุดรธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอบ้านฝ้อ อำเภอกุฉินชัย อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอสีชมพู กิ่งอำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอภูกระดึง อำเภอวังสะพุง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย

ประชากร

จังหวัดหนองบัวลำภู มีครัวเรือน 120,873 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 496,859 คน เป็นชาย 250,053 คน เป็นหญิง 246,806 คน (ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550)

การปกครอง

จังหวัดหนองบัวลำภู แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู อำเภอโนนสัง อำเภอศรีบุญเรือง อำเภอนากลาง อำเภอสุวรรณคูหา และอำเภอนาวัง

ตารางที่ 4.1 เขตการปกครองจังหวัดหนองบัวลำภู

อำเภอ	จำนวนตำบล (แห่ง)	จำนวนหมู่บ้าน (แห่ง)	จำนวนเทศบาล (แห่ง)	จำนวน อบต. (แห่ง)
นากลาง	9	119	2	8
นาวัง	5	53	1	5
โนนสัง	10	107	2	9
เมืองหนองบัวลำภู	15	149	4	13
ศรีบุญเรือง	12	157	2	12
สุวรรณคูหา	8	91	2	7
รวม	59	676	13	54

ที่มา: รายงานสรุปสำหรับผู้บริหารจังหวัดหนองบัวลำภู, โดยสำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2551, จาก www.Nongbualamphu.go.th

สภาพเศรษฐกิจทั่วไป

จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรเป็นหลัก พืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าว ข้าวเหนียว อ้อย มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปอ

ในด้านการประมง เป็นประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่เกษตรกรประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมากกว่าการเพาะเลี้ยง

ภาคนอกเกษตรขึ้นอยู่กับผลผลิตในสาขาอุตสาหกรรม และการค้าส่งค้าปลีก โดยในสาขาอุตสาหกรรมผลผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคั้ม โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องจากสินค้าเกษตร ได้แก่ธุรกิจโรงสีและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่วนการค้าปลีกและค้าส่งส่วนใหญ่เป็นการขายปลีกยานยนต์

เศรษฐกิจของจังหวัดหนองบัวลำภูเจริญเติบโตต่อเนื่องมาตลอด กระทั่งหลังช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 เศรษฐกิจของจังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในภาวะซบเซาและชะลอตัวลง เนื่องจากมีปัญหาด้านสถาบันการเงินกระทบมาถึงการลงทุนภาคเอกชนและความมั่นใจในการบริโภคของประชาชน จนถึงปี 2544 เศรษฐกิจของจังหวัดหนองบัวลำภูเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง จนถึงปี 2548 เศรษฐกิจเติบโตขึ้นร้อยละ 51 เมื่อเทียบกับปี 2538 โดยเฉพาะสาขาการประมง และ สาขาโรงแรมและภัตตาคารที่เติบโตสูงมาก เนื่องจากเมื่อมีการ

จัดตั้งเป็นจังหวัด ทำให้การค้าขายขยายตัวเศรษฐกิจมีการเติบโต การเดินทางเข้าจังหวัดเพื่อทำการค้าและการท่องเที่ยวมีมากขึ้น แต่สาขาการก่อสร้าง สาขาการให้บริการด้านสุขภาพ และสาขาการให้บริการด้านชุมชน กลับมีการหดตัวลงเมื่อเทียบกับปี 2538

ตารางที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู

GPP	7,790	8,831	9,216	8,807	7,569	7,697	8,138	8,416	9,930	11,217	11,769
ภาคเกษตร	2,119	2,213	2,218	2,237	1,985	1,937	2,195	2,348	3,054	3,204	3,423
เกษตรกรรม	2,109	2,199	2,201	2,219	1,941	1,911	2,155	2,304	2,872	3,021	3,246
การประมง	10	15	17	18	44	27	41	43	182	183	177
ภาคนอกเกษตร	5,671	6,618	6,998	6,570	5,584	5,760	5,942	6,068	6,877	8,013	8,346
การทำเหมืองแร่	86	287	235	161	183	193	174	201	244	308	303
อุตสาหกรรม	451	499	644	795	590	644	760	641	1,156	1,461	1,369
การไฟฟ้า และการประปา	84	96	114	141	123	125	126	132	140	157	163
การก่อสร้าง	755	1,090	715	413	376	435	310	332	398	645	472
การขายส่ง การขายปลีก	1,382	1,496	1,585	1,540	1,268	1,285	1,318	1,292	1,320	1,460	1,566
โรงแรมและภัตตาคาร	2	0	2	0	2	5	5	9	20	24	27
การขนส่ง	155	318	363	358	380	364	456	450	428	437	533
ตัวกลางทางการเงิน	223	341	455	483	319	264	282	310	322	393	439
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	458	480	499	500	525	534	536	561	561	575	588
การบริหารราชการ	331	370	401	432	459	510	519	560	602	700	792
การศึกษา	1,089	1,289	1,621	1,395	1,007	1,068	1,087	1,161	1,276	1,396	1,627
การบริการด้านสุขภาพ	489	161	186	208	226	242	265	299	281	312	313
การให้บริการด้านชุมชน	162	186	171	136	117	82	95	111	117	132	139
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	5	5	8	8	9	9	10	11	12	13	14

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ตารางเปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างของมูลค่าเพิ่ม อัตราการขยายตัวและอัตราโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัด และวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างของรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัด ที่จัดทำในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งศึกษาการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ โดยจะเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลิตภัณฑ์จังหวัด ที่จัดทำในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายสาขาการผลิต เพื่อศึกษารายละเอียดและสาเหตุของความแตกต่างรายสาขา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลิตภัณฑ์จังหวัดที่จัดทำในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม

1.1 ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางตรง

เศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภูมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2548 มีมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จังหวัด 13,302 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 24.63 โดยการผลิตภาคเกษตรมีการขยายตัวร้อยละ 16.14 และ ภาคนอกเกษตรขยายตัวร้อยละ 30.06

ภาคเกษตรมีมูลค่าเพิ่ม 4,831 ล้านบาท มีโครงสร้างร้อยละ 36.32 ประกอบด้วยสาขาการผลิต 2 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรมฯ และ สาขาการประมง ผลผลิตส่วนใหญ่ของภาคเกษตรเป็นพืชผลทางการเกษตร โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 33.33 ขยายตัวในอัตราร้อยละ 16.03

ภาคนอกการเกษตรมีมูลค่าเพิ่ม 8,417 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 30.06 จากปีก่อนมีโครงสร้างร้อยละ 63.68 ของผลิตภัณฑ์จังหวัด มีสาขาการผลิตในภาคนี้ 14 สาขา และมีการขยายตัว 13 สาขา มีอัตราการหดตัวเพียงสาขาเดียวคือสาขาการก่อสร้าง

ตารางที่ 5.1 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางตรง

ภาคการผลิต	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	13,373	14,833	18,133	10.91	22.25	100	100
ภาคเกษตร	3,858	4,160	4,831	7.82	16.14	38.98	36.32
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	3,564	3,821	4,433	7.21	16.03	35.80	33.33
การประมง	294	339	398	15.27	17.28	3.18	2.99
ภาคนอกเกษตร	5,657	6,513	8,471	15.13	30.06	61.02	63.68
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	56	57	65	1.41	14.48	0.54	0.49
อุตสาหกรรม	605	585	641	-(3.30)	9.64	5.48	4.82
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	118	110	154	-(7.04)	40.24	1.03	1.16
การก่อสร้าง	321	391	348	21.71	-(11.07)	3.66	2.61
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	313	422	1,038	34.99	145.66	3.96	7.80
โรงแรมและภัตตาคาร	12	14	22	20.68	50.64	0.13	0.16
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	67	68	80	0.69	18.13	0.63	0.60
ตัวกลางทางการเงิน	479	614	691	28.38	12.50	5.76	5.20
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,768	2,217	3,055	25.36	37.81	20.77	22.97
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคม	536	635	755	18.55	18.83	5.95	5.68
การศึกษา	1,116	1,102	1,245	-(1.25)	12.99	10.32	9.36
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	236	256	293	8.75	14.49	2.40	2.21
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการสังคม	16	28	33	77.35	17.63	0.26	0.25
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	14	13	50	-(7.89)	287.43	0.12	0.38

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

1.2 ผลิตภัณฑ์จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางอ้อม

จากรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อม ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2548 มูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จังหวัดมีมูลค่า 11,768 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.92 โดยการผลิตภาคเกษตรมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.86 และภาคนอกเกษตรมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.15

ภาคเกษตรมีมูลค่าเพิ่ม 3,423 ล้านบาท มีโครงสร้างร้อยละ 29.09 ประกอบด้วยสาขาการผลิต 2 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรมฯ และ สาขาการประมง ผลผลิตส่วนใหญ่ของภาคเกษตรเป็นผลผลิตจากสาขาเกษตรกรรมฯ มีโครงสร้างร้อยละ 27.58 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 27.58 จากปีก่อน ในขณะที่ด้านการประมงมีอัตราโครงสร้างเพียงร้อยละ 2.99 และหดตัวจากปีก่อนในอัตราร้อยละ (-2.96)

ภาคนอกการเกษตรมีมูลค่าเพิ่ม 8,346 ล้านบาท มีโครงสร้างร้อยละ 70.91 ของผลิตภัณฑ์จังหวัด สำหรับ 14 สาขาการผลิตในภาคนี้ ด้านการผลิตที่สำคัญในภาคนอกเกษตรประกอบไปด้วย 3 สาขา คือ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่งและการขายปลีก สาขาการศึกษา โดยมีมูลค่าเพิ่มทั้ง 3 สาขานี้รวม 4,562.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.76 เมื่อเทียบกับ GPP รวมและคิดเป็นร้อยละ 54.66 เมื่อเทียบกับภาคเกษตร

ในด้านการเติบโต ภาคนอกมีการขยายตัวขึ้น 11 สาขา และหดตัว 3 สาขา สาขาที่มีการเติบโตมากที่สุดคือสาขาการขนส่ง รองลงมาคือสาขาการศึกษา สาขาการบริหารราชการ และสาขาโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนสาขาที่มีการหดตัวคือสาขาการก่อสร้างซึ่งหดตัวมากที่สุดในอัตราร้อยละ (-26.79) รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรม และสาขาการทำเหมืองแร่

ตารางที่ 5.2 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู ในรูปแบบทางอ้อม

ภาคการผลิต	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
ภาคเกษตร	3,054	3,204	3,423	4.91	6.86	28.56	29.09
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	2,872	3,021	3,246	5.19	7.45	26.93	27.58
การประมง	182	183	177	0.61	-(2.96)	1.63	1.51
ภาคนอกเกษตร	6,877	8,013	8,346	16.52	4.15	71.44	70.91
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	244	308	303	25.99	-(1.62)	2.74	2.57
อุตสาหกรรม	1,156	1,461	1,369	26.33	-(6.30)	13.02	11.63
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	140	157	163	12.83	3.56	1.40	1.39
การก่อสร้าง	398	645	472	62.13	-(26.79)	5.75	4.01
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	1,320	1,460	1,566	10.63	7.23	13.02	13.30
โรงแรมและภัตตาคาร	20	24	27	22.56	12.13	0.21	0.23
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	428	437	533	2.03	21.96	3.90	4.53
ตัวกลางทางการเงิน	322	393	439	21.84	11.89	3.50	3.73
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	561	575	588	2.55	2.22	5.13	5.00
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคม	602	700	792	16.43	13.07	6.24	6.73
การศึกษา	1,276	1,396	1,627	9.38	16.61	12.44	13.83
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	281	312	313	10.84	0.42	2.78	2.66
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการอื่น	117	132	139	12.72	5.53	1.18	1.18
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	12	13	14	8.33	7.69	0.12	0.12

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.3 เปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จังหวัด

ในปี 2548 ผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าสูงกว่ารูปแบบทางอ้อมทั้งภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร เป็นจำนวนเงินรวม 1,533 ล้านบาท สำหรับภาคเกษตรมูลค่าเพิ่มของรูปแบบทางตรงสูงกว่ารูปแบบทางอ้อมทั้ง 2 สาขาการผลิต โดยสูงกว่ารวม 1,407.79 ล้านบาท

สำหรับภาคนอกเกษตรนั้นรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่ารูปแบบทางอ้อมเป็นจำนวนเงิน 125.79 ล้านบาท เมื่อพิจารณาในระดับสาขาพบว่าสาขาที่รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่ารูปแบบทางอ้อม 3 สาขา และ รูปแบบทางตรงมีมูลค่าต่ำกว่ารูปแบบทางตรง 11 สาขา สาขาที่รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่ารูปแบบทางอ้อม 5 สาขา คือ

สาขาการผลิต	จำนวนเงินที่สูงกว่า (ล้านบาท)
1) สาขาเกษตรกรรม	1,187.00
2) การประมง	220.79
3) ค้ากลางทางการเงิน	251.72
4) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	2,466.77
5) ลูกจ้างในครัวเรือน	36.41
รวม	4,162.69

สาขาที่รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม 11 สาขา คือ

สาขาการผลิต	จำนวนเงินที่ต่ำกว่า (ล้านบาท)
1) การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	(-237.40)
2) อุตสาหกรรม	(-727.51)
3) การไฟฟ้า แก๊ส การประปา	(-8.60)
4) การก่อสร้าง	(-124.47)
5) การขายส่งและขายปลีก	(-527.97)
6) โรงแรมและภัตตาคาร	(-5.23)
7) การขนส่ง	(-452.98)
8) การบริหารราชการ	(-36.84)
9) การศึกษา	(-382.50)
10) การบริการด้านสุขภาพ	(-19.66)
11) การให้บริการด้านชุมชน	(-106.34)
รวม	(-2,629.50)

ตารางที่ 5.3 เปรียบเทียบมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จังหวัด

	วิธีทางตรง	วิธีทางอ้อม	ผลต่าง
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	13,302.11	11,768.92	1,533.19
ภาคเกษตร	4,831.11	3,423.32	1,407.79
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	4,433.12	3,246.12	1,187.00
การประมง	397.99	177.20	220.79
ภาคนอกเกษตร	8,471.00	8,345.60	125.40
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	65.40	302.80	-(237.40)
อุตสาหกรรม	641.40	1,368.91	-(727.51)
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	154.40	163.00	-(8.60)
การก่อสร้าง	347.83	472.30	-(124.47)
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	1,037.83	1,565.80	-(527.97)
โรงแรมและภัตตาคาร	21.57	26.80	-(5.23)
การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	80.01	532.99	-(452.98)
ตัวกลางทางการเงิน	691.12	439.40	251.72
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	3,054.87	588.10	2,466.77
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ	754.96	791.80	-(36.84)
การศึกษา	1,244.80	1,627.30	-(382.50)
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	293.44	313.10	-(19.66)
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	32.96	139.30	-(106.34)
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	50.41	14.00	36.41

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.4 เปรียบเทียบการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัด

รายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ในรูปแบบทางตรงมีการขยายตัวร้อยละ 24.63 สูงกว่าแบบทางอ้อมที่มีการขยายตัวร้อยละ 4.92 โดยแบบทางตรงมีการขยายตัว 15 สาขาการผลิต หดตัว 1 สาขา ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัว 12 สาขา และหดตัว 4 สาขา

1.4.1 แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม 10 สาขา

- 1) สาขาเกษตรกรรม แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 16.03 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.45
- 2) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 50.64 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.23
- 3) สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 40.24 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.56
- 4) สาขาบริการขายปลีกและขายส่ง แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 145.66 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.23
- 5) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 50.64 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.13
- 6) สาขาตัวกลางทางการเงิน แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.50 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 11.89
- 7) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 37.81 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.22
- 8) สาขาการบริหารราชการ แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 18.83 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 13.07
- 9) สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 17.63 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 5.53
- 10) สาขาถูกจ้างในครัวเรือน แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 287.43 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.69

1.4.2 แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าแบบทางอ้อม 2 สาขา

- 1) สาขาการขนส่ง แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 18.13 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 21.96
- 2) สาขาการศึกษา แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.99 แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 16.61

1.4.3 แบบทางตรงมีขยายตัว แต่แบบทางอ้อมมีการหดตัว 3 สาขา

- 1) สาขาการประมง แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 17.28 แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-2.96)

2) สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 14.48 แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-1.62)

3) สาขาอุตสาหกรรม แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 9.64 แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-6.30)

1.4.4 แบบทางตรงมีการหดตัวต่ำกว่าแบบทางอ้อม 1 สาขา

1) สาขาการก่อสร้าง แบบทางตรงมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-11.07) แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-26.79)

ตารางที่ 5.4 เปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัด

	วิธีทางตรง	วิธีทางอ้อม	ผลต่าง
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	24.63	4.92	630.61
ภาคเกษตร	16.14	6.86	28.82
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	16.03	7.45	8.58
การประมง	17.28	-(2.96)	20.24
ภาคนอกเกษตร	30.06	4.15	601.79
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	14.48	-(1.62)	16.11
อุตสาหกรรม	9.64	-(6.30)	15.94
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	40.24	3.56	36.69
การก่อสร้าง	-(11.07)	-(26.79)	15.71
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ โรงแรมและภัตตาคาร	145.66	7.23	138.43
50.64	12.13	38.51	
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	18.13	21.96	-(3.83)
ตัวกลางทางการเงิน	12.50	11.89	0.61
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	37.81	2.22	35.58
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	18.83	13.07	5.76
การศึกษา	12.99	16.61	-(3.62)
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	14.49	0.42	14.07
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	17.63	5.53	12.10
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	287.43	7.69	279.73

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.5 เปรียบเทียบโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัด

อัตราโครงสร้างผลิตภัณฑ์จังหวัดของทั้งสองแบบเรียงลำดับแตกต่างกัน โดยทั้งสองแบบมีการเรียงลำดับโครงสร้างจากมากไปหาน้อยดังตารางที่ 5.4 พบว่าในแบบทางตรงโครงสร้างลำดับที่ 1 คือสาขาเกษตรกรรมฯ มีโครงสร้างร้อยละ 33.33 และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นลำดับที่ 2 มีโครงสร้างร้อยละ 22.97 รวมเป็นร้อยละ 56.30 แสดงว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดกระจุกตัวอยู่ในสาขาการผลิตทั้งสอง ในขณะที่แบบทางอ้อมมีโครงสร้างลำดับที่ 1 คือสาขาเกษตรกรรมฯ เช่นกัน มีโครงสร้างร้อยละ 27.58 ลำดับที่ 2 คือ สาขาการศึกษา มีโครงสร้างร้อยละ 13.83 ลำดับที่ 3 คือ สาขาการขายส่งและขายปลีก มีโครงสร้างร้อยละ 13.30 ลำดับที่ 4 คือสาขาอุตสาหกรรมมีโครงสร้างร้อยละ 11.63 ทั้ง 4 สาขามีอัตราโครงสร้างรวมกันร้อยละ 66.34

ตารางที่ 5.5 เปรียบเทียบอัตราโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัด

ลำดับที่	แบบทางตรง		แบบทางอ้อม	
	สาขา	โครงสร้าง	สาขา	โครงสร้าง
1	เกษตรกรรมฯ	33.33%	เกษตรกรรมฯ	27.58%
2	อสังหาริมทรัพย์ฯ	22.97%	การศึกษาฯ	13.83%
3	การศึกษาฯ	9.36%	ขายส่ง, ขายปลีกฯ	13.30%
4	ขายส่ง, ขายปลีกฯ	7.80%	อุตสาหกรรมฯ	11.63%
5	บริหารราชการฯ	5.68%	บริหารราชการฯ	6.73%
6	ตัวกลางการเงินฯ	5.20%	อสังหาริมทรัพย์ฯ	5.00%
7	อุตสาหกรรมฯ	4.82%	การขนส่งฯ	4.53%
8	ประมงฯ	2.99%	การก่อสร้างฯ	4.01%
9	การก่อสร้างฯ	2.61%	ตัวกลางการเงินฯ	3.73%
10	สุขภาพและสังคมฯ	2.21%	สุขภาพและสังคมฯ	2.66%
11	การไฟฟ้าฯ	1.16%	เหมืองแร่ฯ	2.57%
12	การขนส่งฯ	0.60%	ประมงฯ	1.51%
13	เหมืองแร่ฯ	0.49%	การไฟฟ้าฯ	1.39%
14	ลูกจ้างฯ	0.38%	บริการชุมชนฯ	1.18%
15	บริการชุมชนฯ	0.25%	โรงแรมฯ	0.23%
16	โรงแรมฯ	0.16%	ลูกจ้างฯ	0.12%

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อศึกษารายละเอียดและสาเหตุของความแตกต่างรายสาขาการผลิต

2.1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

2.1.1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ในรูปแบบทางตรง

สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ในรูปแบบทางตรง มีมูลค่าเพิ่มรวม 4,433.12 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 16.03 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 33.33 ผลผลิตที่สำคัญคือด้านพืช ได้แก่ ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า มันสำปะหลัง ฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาเกษตรกรรม ในรูปแบบทางตรง

GPP สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515.27	10,673.15	13,302.11	12.17	24.63	100.00	100.00
	3,563.71	3,820.53	4,433.12	7.21	16.03	35.80	33.33
ด้านพืช	2,343.39	2,495.09	3,982.38	6.47	59.61	23.38	29.94
ข้าวเจ้า	273.69	267.99	498.39	(-2.1)	85.97	2.51	3.75
ข้าวเหนียว	888.44	665.23	1,357.11	(-25.1)	104.01	6.23	10.20
มันสำปะหลัง	107.70	154.45	363.32	43.40	135.24	1.45	2.73
ถั่วเหลือง	71.65	102.94	204.40	43.67	98.57	0.96	1.54
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	165.51	186.17	182.87	12.48	(-1.77)	1.74	1.37
อ้อย	230.35	243.53	65.79	5.72	(-72.99)	2.28	0.49
พืชอื่นๆ	606.04	874.78	1,310.49	44.34	49.81	8.20	9.85
ด้านปศุสัตว์	1,119.14	1,190.81	166.78	6.40	(-85.99)	11.16	1.25
โค กระบือ	1,100.36	1,172.25	140.74	6.53	(-87.99)	10.98	1.06
ไก่ เป็ด	5.88	7.74	10.23	31.6	32.12	0.07	0.08
สัตว์อื่นๆ	12.90	10.82	15.81	(-16.2)	46.17	0.10	0.12
การบริการทางการเกษตร	101.13	134.39	276.67	32.88	105.87	1.26	2.08
การป่าไม้ การทำไม้	0.04	0.24	7.29	443.36	2,971.72	0.00	0.05

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.1.2 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาเกษตรกรรมฯ แบบทางอ้อม มีมูลค่าเพิ่ม 3,246.12 ล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 7.45 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 27.58 ของ GPP ผลผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือด้านการปลูกพืชชนิดยืนต้น พืชล้มลุก ัญพืชฯ ซึ่งมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 13.33 ของ GPP (คิดเป็นร้อยละ 48 เมื่อเทียบกับผลผลิตของสาขา) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาเกษตรกรรม ในรูปแบบทางอ้อม

GPP สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และ การป่าไม้	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			ขยายตัว(%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.0	100.0
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	2,872.03	3,021.00	3,246.12	5.19	7.45	26.93	27.58
การปลูกพืชยืนต้น พืชล้มลุก ัญพืช	1,606.02	1,626.88	1,568.56	1.30	(-3.58)	14.50	13.33
การปลูกผัก พืชสวนเฉพาะอย่าง	252.56	182.72	336.19	(-27.7)	83.99	1.63	2.86
การปลูกผลไม้ เครื่องเทศ	695.97	827.64	981.81	18.92	18.63	7.38	8.34
การเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ ม้า ลา ล่อ	126.27	175.31	159.55	38.84	(-8.99)	1.56	1.36
การเลี้ยงสัตว์ปีกและสัตว์อื่น ๆ	33.34	66.77	77.36	100.27	15.86	0.60	0.66
การบริการทางการเกษตร การสัตวบาล	156.34	138.25	107.56	(-11.6)	(-22.2)	1.23	0.91
การป่าไม้ การทำไม้ การตัดไม้	1.53	3.43	15.09	124.18	339.94	0.03	0.13

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.1.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

จากการเปรียบเทียบ GPP ของสาขาเกษตรกรรม ตามตารางที่ 5.8 รายงานแบบทางตรงแตกต่างจากแบบทางอ้อมโดยมีค่าสูงกว่าทั้ง 3 ประเด็น คือ 1) ด้านมูลค่าเพิ่มแบบทางตรงสูงกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงินถึง 1,187 ล้านบาท (อัตราผลต่าง=26.78%) 2) แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม 3) อัตราโครงสร้างแบบทางตรงมีอัตราโครงสร้างที่สูงกว่า และ สิ่งที่สำคัญอีกทั้งสองรูปแบบคือ สาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาที่มีมูลค่าสูงเป็นลำดับแรกทั้งสองแบบ

ตารางที่ 5.8 เปรียบเทียบ GPP สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	3,563.71	3,820.53	4,433.12	7.21	16.03	35.80	33.33
แบบทางอ้อม (Top - Down)	2,872.03	3,021.00	3,246.12	5.19	7.45	26.93	27.58
ผลต่าง	691.68	799.53	1,187.00	2.02	8.58	8.86	5.74

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านการปลูกพืช

ด้านการผลิตที่มีผลต่อความแตกต่างของทั้งสองแบบที่สำคัญคือด้านการปลูกพืช จากตารางที่ 5.9 ซึ่งเป็นตารางที่สรุปเปรียบเทียบรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัดด้านปลูกพืชของทั้งสองแบบ ซึ่งแบบทางตรงจะประกอบไปด้วยผลผลิตข้าวเจ้า ข้าวเหนียว มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย และพืชอื่น มีมูลค่าเพิ่มรวม 3,982.38 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 29.94 ส่วนแบบทางอ้อมจะประกอบไปด้วยด้านการปลูกพืชทั้งหมด ได้แก่พืชยืนต้น ธัญพืช การปลูกผัก พืชสวน ผลไม้มีมูลค่าเพิ่มรวม 2,886.56 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้าง 24.53 จะเห็นว่าแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าทางอ้อมเป็นเงิน 1,095.82 ล้านบาท (คิดเป็นอัตรา 92% ของผลต่างทั้งสาขา) และในแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อมอย่างมาก โดยแบบทางมีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 59.61 ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 9.45

ตารางที่ 5.9 เปรียบเทียบ GPP ด้านการปลูกพืช

ด้านการปลูกพืช	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	2,343.39	2,495.09	3,982.38	6.47	59.61	23.38	29.94
แบบทางอ้อม (Top - Down)	2,554.55	2,637.24	2,886.56	3.24	9.45	23.51	24.53
ผลต่าง	-(211.16)	-(142.15)	1,095.82	3.24	50.15	-(0.13)	5.41

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปัจจัยที่ทำให้รายงานทั้งสองแบบมีความแตกต่าง เนื่องจาก ในปี 2548 การผลิตพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวเหนียว และข้าวเจ้า มีผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้น ราคาดมันสำปะหลังที่เพิ่ม

สูงขึ้นจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกขึ้นจากเดิมถึงร้อยละ 91.04 (สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู 2548:3)

2) ด้านการเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ ม้า ลา และล่อ

ด้านการเลี้ยงโค กระบือ ฯ ในแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-18.81) ล้านบาท รวมทั้งมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-87.99) ซึ่งเป็นอัตราการหดตัวที่มากกว่าการหดตัวในแบบทางอ้อมที่หดตัวในอัตราร้อยละ (-8.99) เนื่องจากจากปริมาณการส่งออกนอกจังหวัดของโค กระบือ ลดลงอย่างมาก (สำนักงานคลังจังหวัด 2548: 3)

ตารางที่ 5.10 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ ม้า ลา และล่อ

การเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ ม้า ลา และ ล่อ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	1,100.36	1,172.26	140.74	6.53	-(87.99)	10.98	1.06
แบบทางอ้อม (Top - Down)	126.27	175.31	159.55	38.84	-(8.99)	1.56	1.36
ผลต่าง	974.09	996.95	-(18.81)	-(32.30)	-(79.00)	9.42	-(0.30)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก และสัตว์อื่นๆ

การเลี้ยงสัตว์ปีก ฯ ในวิธีแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน (-51.32) ล้านบาท แต่มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 40.31 ซึ่งมากกว่าการขยายตัวแบบทางอ้อมซึ่งขยายตัวร้อยละ 15.86 เนื่องมาจากการประสบปัญหาไข้หวัดนก ทำให้ฐานการผลิตในปี 2547 ต่ำ จึงมีการขยายตัวสูง

ตารางที่ 5.11 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก และสัตว์อื่นๆ

การเลี้ยงสัตว์ปีก และสัตว์อื่นๆ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	18.78	18.56	26.04	-(1.19)	40.31	0.17	0.20
แบบทางอ้อม (Top - Down)	33.34	66.77	77.36	100.27	15.86	0.60	0.66
ผลต่าง	-(14.56)	-(48.21)	-(51.32)	-(101)	24.45	-(0.42)	-(0.46)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4) ด้านการบริการทางการเกษตร การสัตวบาล ยกเว้นการรักษาสัตว์

ผลิตภัณฑ์จังหวัดด้านการบริการทางการเกษตรแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน 169.11 ล้านบาท และแบบทางตรงมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 105.87 เป็นการขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนจากการปรับตัวตามการขยายตัวของปริมาณผลผลิตทางการเกษตรเช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ในขณะที่แบบทางอ้อมกลับมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-22.2)

ตารางที่ 5.12 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตร การ สัตวบาลฯ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	101.13	134.39	276.67	32.89	105.87	1.26	2.08
แบบทางอ้อม (Top - Down)	156.34	138.25	107.56	(-11.57)	(-22.20)	1.23	0.91
ผลต่าง	(-55.21)	(-3.86)	169.11	44.46	128.07	0.03	1.17

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

5) ด้านการป่าไม้ การทำไม้ การตัดไม้ และบริการที่เกี่ยวข้อง

ผลิตภัณฑ์จังหวัดด้านการป่าไม้ฯ แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 7.29 ล้านบาท เนื่องจากจังหวัดหนองบัวลำภูมีการค้าไม้สักแต่เพียงอย่างเดียว น้อยกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน (-7.8) ล้านบาท ในด้านการขยายตัวแบบทางตรงมีการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.13 เปรียบเทียบ GPP ด้านการป่าไม้ การทำไม้ การตัดไม้ฯ

การป่าไม้	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	0.04	0.24	7.29	443.36	2,971.72	0.00	0.05
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1.53	3.43	15.09	124.18	339.94	0.03	0.13
ผลต่าง	(-1.49)	(-3.19)	(-7.80)	319.17	2,631.78	(-0.03)	(-0.07)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2 สาขาการประมง

2.2.1 สาขาการประมง จัด ในรูปแบบทางตรง

ผลผลิตสาขาการประมงของจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นประมงน้ำจืด โดยมีผลผลิต 3 ประเภท ได้แก่ การเพาะพันธุ์อนุบาลสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และการจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ประเภทของปลาที่ทำการเพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียนขาว ปลาดุก ปลาจีน

สาขาการประมงขยายตัว 17.28% ต่อเนื่องจาก 15.27% ในปี 2547 ผลผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มีมูลค่าเพิ่ม 365.18 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 2.99 ของ GPP (ร้อยละ 92 ของผลผลิตสาขา) จัดเป็นสาขาการผลิตในลำดับที่ 8

ตารางที่ 5.14 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการประมง ในรูปแบบทางตรง

GPP - สาขาการประมง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100	100
สาขาการประมง	294.40	339.35	397.99	15.27	17.28	3.18	2.99
การเพาะพันธุ์/อนุบาลสัตว์น้ำจืด	3.73	5.53	3.69	48.17	(-33.16)	0.05	0.03
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	26.70	27.14	29.12	1.63	7.32	0.25	0.22
การจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ	263.97	306.69	365.18	16.18	19.07	2.87	2.75

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.2.2 สาขาการประมง จัด ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการประมง แบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 177.2 ล้านบาท มีอัตราการหดตัวร้อยละ (-2.96) และมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 1.51 จัดเป็นลำดับที่ 12

ตารางที่ 5.15 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการประมง ในรูปแบบทางอ้อม

GPP - สาขาการประมง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930.34	11,216.52	11,768.92	12.95	4.92	100	100
สาขาการประมง	181.50	182.60	177.20	0.61	(-2.96)	1.63	1.51
ประมงน้ำจืด	181.50	182.60	177.20	0.61	(-2.96)	1.63	1.51

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

ผลผลิตสาขาประมงแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน 177.2 ล้านบาท และแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม โดยแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 17.28 แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-2.96) สาเหตุมาจากแม้ว่าปริมาณการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติลดลง แต่ราคาได้ปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายดำเนินการลดลง

ตารางที่ 5.16 เปรียบเทียบ GPP สาขาการประมง

ด้านประมงน้ำจืด	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	294.40	339.35	397.99	15.27	17.28	3.18	2.99
แบบทางอ้อม (Top - Down)	181.50	182.60	177.20	0.61	(-2.96)	1.63	1.51
ผลต่าง	112.90	156.75	220.79	14.66	20.24	1.55	1.49

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.3 สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

2.3.1 สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ในรูปแบบทางตรง

ผลผลิตของสาขาการทำเหมืองแร่ฯ มีมูลค่าเพิ่ม 65.4 ล้านบาท ขยายตัวในอัตราร้อยละ 14.48 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.49 จัดเป็นลำดับที่ 13 สาขานี้มีผลผลิตด้านการทำเหมืองหินและชุดทราย ร้อยละ 95 ของสาขานี้คือการทำเหมืองหิน

ตารางที่ 5.17 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการทำเหมืองแร่ ในรูปแบบทางตรง

สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515.27	10,673.15	13,302.11	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	56.33	57.13	65.40	1.41	14.48	0.54	0.49
การทำเหมืองหิน	54.97	55.76	62.44	1.43	12.00	0.52	0.47
การชุดทราย	1.36	1.37	2.95	0.63	115.34	0.01	0.02

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.3.2 สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการทำเหมืองแร่ฯ ในแบบทางอ้อมมีมูลค่าผลผลิต 302.8 ล้านบาท มีอัตราการหดตัว (-1.62) มีอัตราโครงสร้าง 2.57 จัดเป็นลำดับที่ 11 ของ GPP ผลผลิตของสาขาประกอบด้วยการทำเหมืองหิน ทราย

ตารางที่ 5.18 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการทำเหมืองแร่ ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	244.30	307.80	302.80	25.99	(-1.62)	2.74	2.57
การทำเหมืองลิกไนต์และการอัดให้เป็นก้อน	13.85	6.16	0.00	(-55.5)	(-100)	0.05	0.00
การทำเหมืองหิน ทราย และดินเหนียว	230.45	301.64	302.80	30.89	0.38	2.69	2.57

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.3.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

สาขาการทำเหมืองแร่ เป็นสาขาที่ผลผลิตของแบบทางตรงมีมูลค่าต่ำกว่าแบบทางอ้อม เป็นเงิน (-237) ล้านบาท และความแตกต่างของมูลค่าเพิ่มเป็นเช่นนี้ตลอด เนื่องจากภาคอีสานเป็นภาคที่มีการทำโรงโม่หินแทบทุกจังหวัด และมีกำลังการผลิตสูง เช่น อุบลราชธานี สุรินทร์ เลข เป็นต้น ทำให้การกระจายค่าการผลิตของจังหวัดหนองบัวลำภูในรูปแบบแบบทางอ้อมสูงกว่าความจริง

แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 14.48 ในขณะที่แบบทางอ้อมมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-1.62) เนื่องจากกำลังการผลิตหินลดลงตามสภาวะการก่อสร้างที่ชะลอตัว และต้นทุนการผลิตหินเพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมัน ในขณะที่ราคาหินปรับเพิ่มสูงขึ้นทำให้แบบทางตรงยังคงมีการขยายตัวแม้ว่าจะผลิตลดลง ส่วนแบบทางอ้อมมีข้อจำกัดในด้านการปรับตัวเรื่องราคา ทำให้ผลผลิตมีอัตราการหดตัว

ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบ GPP สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	56.33	57.13	65.40	1.41	14.48	0.54	0.49
แบบทางอ้อม (Top - Down)	244.30	307.80	302.80	25.99	(-1.62)	2.74	2.57
ผลต่าง	(-188)	(-251)	(-237)	(-24.59)	16.10	(-2.21)	(-2.08)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.4 สาขาอุตสาหกรรม

2.4.1 สาขาอุตสาหกรรมในรูปแบบทางตรง

สาขาอุตสาหกรรมในรูปแบบทางตรง มีมูลค่าเพิ่ม 641 ล้านบาท ขยายตัวในอัตราร้อยละ 9.64 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 4.82 จัดเป็นสาขาลำดับที่ 7 ผลผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือด้านการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคัม โดยเฉพาะโรงสีข้าวซึ่งมีมูลค่าผลผลิต 254.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40 ของสาขา ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์มีมูลค่าผลผลิต 144.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.5 ของ สาขา และการผลิตโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีมูลค่า 133.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.7 ของสาขา

ภาพที่ 5.20 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางตรง

สาขาอุตสาหกรรม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.2	24.6	100	100
สาขาอุตสาหกรรม	604.98	585.00	641.40	(-3.3)	9.6	5.5	4.8
1.การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	416.16	363.17	427.33	(-13)	17.7	3.4	3.2
1.1 การผลิต การแปรรูปและการเก็บถนอมเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	116.41	122.79	144.81	5.5	17.9	1.2	1.1
1.2 การผลิตผลิตภัณฑ์จากธัญพืช สัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ	285.88	214.40	257.60	(-25)	20.2	2.0	1.9
โรงสีข้าว	283.05	213.96	254.96	(-24)	19.2	2.0	1.9
การทำมันเส้น ข้าวโพด ถั่วเหลือง	2.83	0.44	2.64	(-85)	504.2	0.0	0.0
1.3 การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ	13.86	25.98	24.92	87.4	(-4.1)	0.2	0.2
การผลิตแป้งทำขนมจีน	0.26	0.26	0.26	0.0	0.0	0.0	0.0
การผลิตน้ำแข็ง	13.60	25.72	24.66	89.0	(-4.1)	0.2	0.2
2. การผลิตสิ่งทอสิ่งถัก	66.72	52.98	47.50	(-21)	(-10)	0.5	0.4
3.การผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ ยกเว้นเครื่องเรือน	2.75	3.40	3.63	23.6	6.7	0.0	0.0
4. การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์พลาสติก	5.39	4.72	5.29	(-12)	12.1	0.0	0.0
5. ผลิตภัณฑ์คอนกรีตเพื่อใช้ในการก่อสร้าง	14.89	28.05	21.26	88.4	(-24)	0.3	0.2
การผลิตอิฐ	5.70	8.92	8.46	56.4	(-5.1)	0.1	0.1
การผลิตผลิตภัณฑ์จากคอนกรีต อื่น ๆ	9.18	19.13	12.80	108.3	(-33)	0.2	0.1
6. การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์ (ประตูด่านต่างเหล็กตัด)	1.22	1.28	1.17	4.7	(-8.4)	0.0	0.0
7. การผลิตเครื่องเรือนและการผลิตซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	97.85	131.41	135.21	34.3	2.9	1.2	1.0
การผลิตเครื่องเรือนจากไม้	1.97	1.97	1.97	0.0	0.0	0.0	0.0
โครงการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	95.84	129.40	133.18	35.0	2.9	1.2	1.0
การนำผลิตภัณฑ์เก่ากลับมาใช้ใหม่	0.03	0.03	0.05	(-4)	74.5	0.0	0.0

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.4.2 สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางอ้อม จัดเป็นสาขาที่สำคัญเป็นลำดับ 4 มีมูลค่าเพิ่มของผลผลิต 1369 ล้านบาท มีอัตราการหดตัวจากปีก่อนร้อยละ (-6.3) และมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 11.63 ผลผลิตที่สำคัญของสาขาคือการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 4.88 (ร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับผลผลิตสาขา) และ การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ซึ่งมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 5.19 (ร้อยละ 45 เมื่อเทียบกับผลผลิตสาขา)

ตารางที่ 5.21 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอุตสาหกรรม ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาอุตสาหกรรม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
สาขาอุตสาหกรรม	1,156	1,461	1,369	26.33	(-6.3)	13.02	11.63
การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องดื่ม	677.7	891.5	574.6	31.54	(-36)	7.95	4.88
การผลิตยาสูบ	0.24	0.11	0.14	(-54)	27.27	0.00	0.00
การผลิตสิ่งทอสิ่งถัก	138.8	135.5	120.4	(-2)	(-11)	1.21	1.02
การผลิตเครื่องแต่งกาย การตกแต่งและซ่อมสิ่งนสัตว์	0.24	0.02	0.00	(-92)	(-100)	0.00	0.00
การผลิต ไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้และ ไม้ก๊อก ยกเว้น เครื่องเรือน	1.49	1.13	1.16	(-24)	2.65	0.01	0.01
การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์พลาสติก	12.79	13.79	16.95	7.82	22.92	0.12	0.14
การผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	21.89	29.08	42.03	32.85	44.53	0.26	0.36
การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์	300.7	387.4	611.3	28.80	57.81	3.45	5.19
การผลิตยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งรถพ่วง	0.16	0.04	0.00	(-75)	(-100)	0.00	0.00
การผลิตเครื่องเรือนและการผลิตอื่น	2.35	2.39	2.40	1.70	0.42	0.02	0.02

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.4.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

สาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาที่มีความแตกต่างของทั้งสองรูปทั้งด้านมูลค่าเพิ่มของผลผลิต อัตราการขยายตัว และอัตราโครงสร้าง อย่างมีนัยสำคัญ ในด้านมูลค่าเพิ่มของผลผลิต แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อมถึง 727.46 ล้านบาท ในด้านการขยายตัวแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 9.64 แต่แบบทางอ้อมกลับมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-6.3)

และในด้านของอัตราโครงสร้าง แบบทางตรงจัดลำดับสาขาอุตสาหกรรมไว้ในลำดับที่ 7 แต่แบบทางอ้อม สาขาอุตสาหกรรมมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ดังที่แสดงในตารางที่ 5.22

ตารางที่ 5.22 เปรียบเทียบ GPP สาขาอุตสาหกรรม

สาขาอุตสาหกรรม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
วิธีทางตรง (Bottom - Up)	604.98	585.03	641.45	(-3.30)	9.64	5.48	4.82
วิธีทางอ้อม (Top - Down)	1,156.40	1,460.91	1,368.91	26.33	(-6.30)	13.02	11.63
ผลต่าง	(-551.42)	(-875.88)	(-727.46)	58.84	(-16.95)	(-7.54)	(-6.81)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่าง มาจากผลผลิตด้านการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ เป็นสาเหตุสำคัญ รองลงมาคือด้านการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ส่วนด้านการผลิตอื่นๆ มีความแตกต่างเช่นกันแต่มีผลกระทบน้อยเมื่อเทียบกับฐานของมูลค่าเพิ่มของผลผลิต ในที่นี้จะทำการศึกษาความแตกต่างและปัจจัยกำหนดของแต่ละด้านเป็นลำดับ

1) ด้านการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์

ในรูปแบบทางตรงไม่มีผลผลิตของด้านการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ ในขณะที่แบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่มของผลผลิตถึง 611.31 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 57.81 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 5.19 (ร้อยละ 45 เมื่อเทียบกับผลผลิตของสาขา)

ตารางที่ 5.23 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์

ด้านผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom Up)	0.00	0.00	0.00				
แบบทางอ้อม (Top Down)	300.74	387.36	611.31	28.80	57.81	3.45	5.19
ผลต่าง	(-300.74)	(-387.36)	(-611.31)	(-28.80)	(-57.81)	(-3.45)	(-5.19)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคั้น

มูลค่าเพิ่มของผลผลิตในรูปแบบทางตรงน้อยกว่าแบบทางอ้อม (-147.27)

ด้านบาท แต่ในด้านอัตราการขยายตัวกลับพบว่าแบบทางตรงมีการขยายตัวร้อยละ 17.67 ในขณะที่แบบทางอ้อมกลับมีการหดตัวของผลผลิตในอัตราร้อยละ (-35.55) เมื่อพิจารณาย้อนหลังปี 2546 และ ปี 2547 ประกอบ พบว่าแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มของผลผลิตน้อยกว่าแบบทางอ้อมตลอดมา เมื่อพิจารณาในระดับ GPP3 ของแบบทางตรง พบว่าผลผลิตในด้านที่สำคัญของสาขามีการขยายตัว ได้แก่ โรงสีมีผลผลิตขยายตัวขึ้นสืบเนื่องมาจากผลผลิตข้าวข้าวและข้าวเหนียวในสาขาเกษตรฯ มีอัตราการขยายตัว และผลิตภัณฑ์ถนอมอาหารประเภทเนื้อสัตว์มีการขยายตัวตามความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้น(สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู: 23) จึงทำให้ผลผลิตของด้านผลิตภัณฑ์อาหารมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์โดยรวมมากกว่ารูปแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.24 เปรียบเทียบ GPP ด้านผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคั้น

ด้านผลิตภัณฑ์อาหารและ เครื่องคั้น	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2,546.00	2,547.00	2,548.00	2,547.00	2,548.00	2,547.00	2,548.00
วิธีทางตรง (Bottom - Up)	416.16	363.17	427.33	(-12.73)	17.67	3.40	3.21
วิธีทางอ้อม (Top - Down)	677.72	891.48	574.55	31.54	(-35.55)	7.95	4.88
ผลต่าง	(-261.56)	(-528.31)	(-147.22)	(-44.27)	53.22	(-4.55)	(-1.67)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ด้านการผลิตยาสูบ

การจัดทำในรูปแบบทางอ้อมแสดงมูลค่าเพิ่มการผลิตยาสูบ 0.14 ล้านบาท มีการขยายตัว 27.27% แต่ในรูปแบบทางตรงไม่แสดงผลผลิตของด้านยาสูบ

4) ด้านการผลิตสิ่งทอสิ่งถัก

ด้านการผลิตสิ่งทอและสิ่งถักในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม และทั้งสองรูปแบบมีการหดตัวของผลผลิตทั้งสองแบบ

ตารางที่ 5.25 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตสิ่งทอสิ่งถัก

ด้านการผลิตสิ่งทอและสิ่งถัก	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
วิธีทางตรง (Bottom - Up)	66.72	52.98	47.50	(-20.59)	(-10.35)	0.50	0.36
วิธีทางอ้อม (Top - Down)	138.78	135.51	120.37	(-2.36)	(-11.17)	1.21	1.02
ผลต่าง	(-72.06)	(-82.53)	(-72.87)	(-18.23)	0.83	(-0.71)	(-0.67)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

5) ด้านการผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้

ผลิตภัณฑ์จากไม้มีการขยายตัวแต่ชะลอลงจากปีก่อน เนื่องจากมีโครงการบ้านจัดสรร บ้านเอื้ออาทรและหอพักขยายตัวขึ้น ทำให้การใช้ผลิตภัณฑ์จากไม้ชะลอตัวลง (สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู: 23) ในขณะที่แบบทางอ้อมกลับมีอัตราการขยายตัวจากที่เคยหดตัวในปีก่อน

ตารางที่ 5.26 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้

ด้านการผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	2.75	3.40	3.63	23.64	6.69	0.03	0.03
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1.49	1.13	1.16	(-24.16)	2.65	0.01	0.01
ผลต่าง	1.26	2.27	2.47	47.80	4.03	0.02	0.02

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

6) ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์พลาสติก

อุตสาหกรรมด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติกแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มและอัตราการขยายตัวต่ำกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.27 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก

ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติก	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	5.39	4.72	5.29	-(12.40)	12.05	0.04	0.04
แบบทางอ้อม (Top - Down)	12.79	13.79	16.95	7.82	22.92	0.12	0.14
ผลต่าง	-(7.40)	-(9.07)	-(11.66)	-(20.22)	-(10.86)	-(0.08)	-(0.10)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

7) ด้านผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อม และแบบทางตรงมีการหดตัวในอัตรา (-24.18) ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวถึง 44.53

ตารางที่ 5.28 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ

ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	14.89	28.05	21.26	88.37	-(24.18)	0.26	0.16
แบบทางอ้อม (Top - Down)	21.89	29.08	42.03	32.85	44.53	0.26	0.36
ผลต่าง	-(7.00)	-(1.03)	-(20.77)	55.53	-(68.72)	0.00	-(0.20)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

8) ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 4.72 ล้านบาท เนื่องจากผลผลิตประเภทหน้าต่างประตูเหล็กคัต และมีการหดตัวในอัตราร้อยละ (-8.43) เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเหล็ก แต่รายงานทางอ้อมไม่มีมูลค่าเพิ่มผลผลิต

9) ด้านการผลิตเครื่องเรือนและการผลิตที่มีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

รายงานแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 135.21 ล้านบาท โดยมีผลผลิตที่สำคัญคือ การผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งยังคงมีการขยายตัวแต่เริ่มชะลอตัวลงจากปี 2547 เนื่องจากเกิดการอิมพอร์ตจากอุปทานสินค้าที่เข้ามาในตลาดเป็นจำนวนมาก ในขณะที่แบบทางอ้อมมีมูลค่าของผลผลิตเพียง 2.4 ล้านบาท แต่มีแนวโน้มการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงเช่นกัน

ตารางที่ 5.29 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตเครื่องเรือน

ด้านการผลิตเครื่องเรือน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	97.85	131.41	135.21	34.29	2.89	1.23	1.02
แบบทางอ้อม (Top - Down)	2.35	2.39	2.40	1.70	0.42	0.02	0.02
ผลต่าง	95.50	129.02	132.81	32.59	2.48	1.21	1.00

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.5 สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา

2.5.1 สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา ในรูปแบบทางตรง

สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา ในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ 154.4 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 24.63 และมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 1.16 จัดเป็นสาขาลำดับที่ 11

ตารางที่ 5.30 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการไฟฟ้าและการประปา ในรูปแบบทางตรง

สาขา การไฟฟ้า และการประปา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100	100
สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	118.43	110.09	154.40	-7.04	40.24	1.03	1.16
1. การผลิตไฟฟ้า การเก็บและจ่ายไฟฟ้า	102.27	92.27	130.88	-9.77	41.83	0.86	0.98
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	70.42	81.20	87.00	15.31	7.14	0.76	0.65
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ)	31.84	11.07	43.88	-65.23	296.31	0.10	0.33
2. การประปา	16.17	17.82	23.52	10.23	32.01	0.17	0.18
การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ)	8.25	9.71	13.02	17.74	34.17	0.09	0.10
การประปาเอกชน	7.92	8.11	10.50	2.42	29.44	0.08	0.08

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.5.2 สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปาในรูปแบบทางอ้อม มีมูลค่าเพิ่ม 163 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.56 อัตราโครงสร้างร้อยละ 1.39 จัดเป็นสาขาลำดับที่ 13

ตารางที่ 5.31 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการไฟฟ้าและการประปา ในรูปแบบทางอ้อม

สาขา การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	139.50	157.40	163.00	12.83	3.56	1.40	1.39
การผลิตไฟฟ้า การเก็บและการจ่ายไฟฟ้า	121.19	133.56	135.69	10.21	1.59	1.19	1.15
การเก็บน้ำ ทำน้ำให้บริสุทธิ์ จ่ายน้ำ	18.31	23.84	27.31	30.20	14.56	0.21	0.23

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.5.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

มูลค่าเพิ่มของผลผลิตในรูปแบบทางตรงต่ำกว่าทางอ้อม (-8.6) ล้านบาท ทั้งสองแบบมีการขยายตัวจากปีก่อนเช่นกัน แต่แบบทางตรงมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่า

ตารางที่ 5.32 เปรียบเทียบ GPP สาขาการไฟฟ้าและการประปา

สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
วิธีทางตรง (Bottom - Up)	118.43	110.09	154.40	-(7.04)	40.24	1.03	1.16
วิธีทางอ้อม (Top - Down)	139.50	157.40	163.00	12.83	3.56	1.40	1.39
ผลต่าง	-(21.07)	-(47.31)	-(8.60)	-(19.87)	36.69	-(0.37)	-(0.22)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านการผลิตไฟฟ้า การเก็บ และการจ่ายไฟฟ้า

ด้านการผลิตไฟฟ้า ของทั้งสองแบบมีมูลค่าเพิ่มใกล้เคียงกัน โดยแบบทางตรงมีมูลค่าต่ำกว่า (-4.81) แต่อัตราการขยายตัวของแบบทางตรงสูงถึงร้อยละ 41.83 สูงกว่าแบบทางอ้อมที่มีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 1.59

ตารางที่ 5.33 เปรียบเทียบ GPP ด้านการผลิตไฟฟ้าและการจ่ายไฟฟ้า

ด้านการผลิตไฟฟ้า การเก็บ และ การจ่ายไฟฟ้า	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	102.27	92.27	130.88	(-9.77)	41.83	0.86	0.98
แบบทางอ้อม (Top - Down)	121.19	133.56	135.69	10.21	1.59	1.19	1.15
ผลต่าง	(-18.92)	(-41.29)	(-4.81)	(-19.98)	40.24	(-0.33)	(-0.17)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านการเก็บน้ำ การทำน้ำให้บริสุทธิ์ และการจ่ายน้ำ

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าทางอ้อม (-3.79) ล้านบาท และทั้งสองแบบมีการขยายตัวเช่นเดียวกัน เนื่องจากนโยบายรัฐบาลในการสนับสนุนให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้ และแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 32.01 มากกว่าแบบทางอ้อมที่ขยายตัวในอัตราร้อยละ 14.56

ตารางที่ 5.34 เปรียบเทียบ GPP ด้านการเก็บน้ำ การทำน้ำให้บริสุทธิ์ และการจ่ายน้ำ

ด้านการประปา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	16.17	17.82	23.52	10.23	32.01	0.17	0.18
แบบทางอ้อม (Top - Down)	18.31	23.84	27.31	30.20	14.56	0.21	0.23
ผลต่าง	(-2.14)	(-6.02)	(-3.79)	(-19.97)	17.46	(-0.05)	(-0.06)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.6 สาขาการก่อสร้าง

2.6.1 สาขาการก่อสร้างในรูปแบบทางตรง

สาขาการก่อสร้างมีมูลค่ารวม 347.83 ล้านบาท มีการหดตัวจากปีก่อนในอัตราร้อยละ (-11.1) มีโครงสร้างในอัตราร้อยละ 2.61 จัดเป็นสาขาในลำดับที่ 9 สำหรับการก่อสร้างภาคเอกชนมีผลผลิตที่สำคัญคือการก่อสร้างที่อยู่อาศัย และการก่อสร้างภาครัฐมีผลผลิตที่สำคัญคือการก่อสร้างที่มีให้อาคาร โรงเรียน

ตารางที่ 5.35 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการก่อสร้าง ในรูปแบบทางตรง

สาขาการก่อสร้าง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาการก่อสร้าง	321.36	391.14	347.83	21.71	(-11.1)	3.66	2.61
1. การก่อสร้างภาคเอกชน	137.03	201.75	198.32	47.23	(-1.70)	1.89	1.49
1.1 การก่อสร้างที่เป็นอาคารโรงเรียน	118.59	173.56	172.57	46.35	(-0.57)	1.63	1.30
การก่อสร้างที่อยู่อาศัย	90.83	121.53	113.45	33.80	(-6.65)	1.14	0.85
อาคารเพื่อการพาณิชย์	16.53	33.58	41.50	103.09	23.59	0.31	0.31
อาคารโรงเรียน	3.11	2.67	4.49	(-14.2)	68.51	0.02	0.03
อาคารอื่นๆ	8.12	15.78	13.14	94.30	(-16.7)	0.15	0.10
1.2 การก่อสร้างที่มีใช่อาคาร โรงเรียน	17.56	26.56	24.37	51.21	(-8.22)	0.25	0.18
1.3 สิ่งก่อสร้างอื่นๆ	0.88	1.64	1.37	85.61	(-16.0)	0.02	0.01
2. การก่อสร้างภาครัฐ	184.33	189.39	149.51	2.75	(-21.1)	1.77	1.12
2.1 การก่อสร้างที่เป็นอาคาร โรงเรียน	8.41	12.14	12.25	44.39	0.88	0.11	0.09
2.2 การก่อสร้างที่มีใช่อาคาร โรงเรียน	175.91	177.25	137.26	0.76	(-22.6)	1.66	1.03

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.6.2 สาขาการก่อสร้างในรูปแบบทางอ้อม

ในรูปแบบทางอ้อม สาขาการก่อสร้างมีมูลค่าเพิ่มของผลผลิต 472.3 ล้านบาท มีการหดตัวในอัตราร้อยละ (-26.79) เนื่องมาจากการหดตัวของด้านการก่อสร้างภาครัฐซึ่งหดตัวในอัตราร้อยละ (-41.98) และมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 4.01 จัดเป็นสาขาในลำดับที่ 8

ตารางที่ 5.36 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการก่อสร้าง ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการก่อสร้าง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
สาขาการก่อสร้าง	397.90	645.10	472.30	62.13	(-26.79)	5.75	4.01
ก่อสร้างภาคเอกชน	164.32	179.08	201.92	8.98	12.75	1.60	1.72
ก่อสร้างภาครัฐ	233.58	466.02	270.38	99.51	(-41.98)	4.15	2.30

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.6.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อม (-124.47) ล้านบาท และทั้งสองแบบมีการหดตัวจากปีก่อนเช่นเดียวกัน แต่แบบทางตรงมีอัตราการหดตัว (-11.07) น้อยกว่าแบบทางอ้อมที่มีการหดตัว (-26.97)

ตารางที่ 5.37 เปรียบเทียบ GPP สาขาการก่อสร้าง

สาขาการก่อสร้าง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	321.36	391.14	347.83	21.71	-11.07	3.66	2.61
แบบทางอ้อม (Top - Down)	397.90	645.10	472.30	62.13	-26.79	5.75	4.01
ผลต่าง	-76.54	-253.96	-124.47	-40.41	15.71	-2.09	-1.40

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านการก่อสร้างภาคเอกชน

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-3.6) ล้านบาท และมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-1.7) เนื่องจากความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนน้อยลงประกอบกับการปรับราคาขึ้นของราคาวัสดุก่อสร้าง ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.75

ตารางที่ 5.38 เปรียบเทียบ GPP ด้านการก่อสร้างภาคเอกชน

ด้านการก่อสร้างภาคเอกชน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	137.03	201.75	198.32	47.23	(-1.70)	1.89	1.49
แบบทางอ้อม (Top - Down)	164.32	179.08	201.92	8.98	12.75	1.60	1.72
ผลต่าง	(-27.29)	22.67	(-3.60)	38.24	(-14.45)	0.29	(-0.22)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านการก่อสร้างภาครัฐ

มูลค่าเพิ่มการก่อสร้างภาครัฐแบบทางตรงต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-120.87)

ล้านบาท และทั้งสองแบบมีการหดตัวของผลผลิตเนื่องมาจากการชะลอการลงทุนก่อสร้างถนนคอนกรีต ถนนลูกรัง สะพาน เขื่อน และฝาย แต่แบบทางตรงมีอัตราการหดตัวที่ต่ำกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.39 เปรียบเทียบ GPP ด้านการก่อสร้างภาครัฐ

ด้านการก่อสร้างภาครัฐ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	184.3	189.4	149.5	2.7	(-21.06)	1.8	1.1
แบบทางอ้อม (Top - Down)	233.6	466.0	270.4	99.5	(-41.98)	4.2	2.3
ผลต่าง	(-49.25)	(-276.63)	(-120.87)	(-96.76)	20.9	(-2.38)	(-1.17)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.7 สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

2.7.1 สาขาการขายส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางตรง

มีมูลค่าเพิ่ม 1,037 ล้านบาท อัตราโครงสร้างร้อยละ 7.8 จัดเป็นสาขาในลำดับที่ 4 มีการขยายตัวในอัตราที่สูงมากคือร้อยละ 145.66 โดยเฉพาะการขายปลีกยานยนต์และจักรยานยนต์ซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญของสาขานี้

ตารางที่ 5.40 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขายส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางตรง

สาขาการขายส่งและขายปลีก	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาการขายส่งและขายปลีก	312.95	422.46	1,037.83	34.99	145.66	3.96	7.80
1. การค้าส่งและการค้าปลีก	312.13	421.48	1,024.72	35.03	143.12	3.95	7.70
1.1 การขายส่ง	41.84	55.07	192.18	31.61	249.00	0.52	1.44
1.1.1 การขายยานยนต์ และจักรยานยนต์	8.13	11.83	64.61	45.61	445.92	0.11	0.49
1.1.2 การขายส่งและการค้าปลีกที่นอกเหนือ	33.71	43.23	127.57	28.23	195.09	0.41	0.96
1.2. การขายปลีก	270.29	366.42	832.54	35.56	127.21	3.43	6.26
1.2.1 การขายปลีกยานยนต์ และจักรยานยนต์	81.73	104.55	469.32	27.93	348.88	0.98	3.53
1.2.2 การขายปลีกสินค้าทั่วไปในร้านค้า	16.86	19.66	98.98	16.64	403.49	0.18	0.74
ร้านขายของชำ	15.92	18.72	96.37	17.59	414.85	0.18	0.72
ร้านขายปลีกสินค้าทั่วไปในร้านค้า	0.75	0.74	2.18	(-0.73)	193.75	0.01	0.02
ซูเปอร์มาร์เก็ต	0.19	0.20	0.43	4.80	116.30	0.00	0.00
1.2.3 การขายปลีกอาหาร เครื่องดื่ม ชาสุบ	1.76	10.20	10.04	478.88	(-1.52)	0.10	0.08
1.2.4 การขายปลีกในร้านค้าเฉพาะอย่าง	42.45	97.19	114.52	128.98	17.83	0.91	0.86
1.2.5 การขายปลีกของใช้แล้ว	0.48	1.43	1.15	198.32	(-20.0)	0.01	0.01
1.2.6 การขายปลีกนอกร้านค้า	127.02	133.38	138.53	5.01	3.86	1.25	1.04
2. การซ่อมแซม	0.82	0.97	13.11	18.56	1,245	0.01	0.10
2.1 การซ่อมแซมของใช้	0.05	0.08	1.05	56.27	1,180	0.00	0.01
2.2 การซ่อมแซมยานยนต์	0.77	0.89	12.06	15.98	1,251	0.01	0.09

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.7.2 สาขาการขายส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางอ้อม

มีมูลค่าเพิ่ม 1,565.8 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 13.3 จัดเป็นสาขาที่สำคัญเป็นลำดับที่ 3 มีการขยายตัวแบบชะลอตัวในอัตราร้อยละ 7.23 เมื่อเทียบกับปีก่อน ด้านการผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือการขายส่งและการขายปลีกซึ่งมีมูลค่าเพิ่ม 1,395 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89 เมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มทั้งสาขา

ตารางที่ 5.41 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขายส่งและขายปลีก ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ	1,319.90	1,460.20	1,565.80	10.63	7.23	13.02	13.30
การค้าส่ง ค้าปลีก	1,193.90	1,304.20	1,395.80	9.24	7.02	11.63	11.86
การซ่อมแซมยานยนต์ ใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	126.00	156.00	170.00	23.81	8.97	1.39	1.44

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.7.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อมถึง (-527) ล้านบาท และทั้งสองรูปแบบมีการขยายตัวเช่นกัน แต่แบบทางตรงมีการขยายตัวค่อนข้างน้อยในอัตราที่สูงมาก ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวแบบชะลอตัว

ตารางที่ 5.42 เปรียบเทียบ GPP สาขาการขายส่ง การขายปลีก

สาขาการขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	312.95	422.46	1,037.83	35.03	143.12	3.95	7.70
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1,319.90	1,460.20	1,565.80	9.24	7.02	11.63	11.86
ผลต่าง	(-1,007)	(-1,038)	(-527.97)	25.80	136.10	(-7.68)	(-4.16)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านการค้าส่งและการค้าปลีก

มูลค่าเพิ่มของรูปแบบทางตรงต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-371.1) ล้านบาท และแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราที่สูงเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างมากของการค้าปลีกยานยนต์และจักรยานยนต์ ส่วนแบบทางอ้อมแม้ว่าจะมีการขยายตัวแต่เป็นแบบชะลอตัวจากปี 2547

ตารางที่ 5.43 เปรียบเทียบ GPP ด้านการค้าส่งและค้าปลีก

ด้านการค้าส่งและค้าปลีก	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	312.1	421.5	1,024.7	35.0	143.1	3.9	7.7
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1,193.9	1,304.2	1,395.8	9.2	7.0	11.6	11.9
ผลต่าง	(-881.8)	(-882.7)	(-371.1)	25.8	136.1	(-7.7)	(-4.2)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านการซ่อมแซม

ในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 13.11 ล้านบาท ต่ำกว่าแบบทางอ้อมซึ่งมีมูลค่าเพิ่ม 170 ล้านบาท ถึง (-156.89) ล้านบาท และแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวที่สูงมากอันเนื่องมาจากการผลิตของปี 2547 ที่มีมูลค่าน้อยมาก ในขณะที่แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 8.97

ตารางที่ 5.44 เปรียบเทียบ GPP ด้านการซ่อมแซม

ด้านการซ่อมแซม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	0.82	0.97	13.11	18.56	1,245.47	0.01	0.10
แบบทางอ้อม (Top - Down)	126.00	156.00	170.00	23.81	8.97	1.39	1.44
ผลต่าง	(-125.18)	(-155.03)	(-156.89)	(-5.25)	1,236	(-1.38)	(-1.35)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.8 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

2.8.1 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในรูปแบบทางตรง

สาขาโรงแรมและภัตตาคารในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 21.57 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.16 จัดเป็นสาขาในลำดับที่ 16 มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยปี 2548 มีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 50.65 การผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือการขายอาหาร

ตารางที่ 5.45 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในรูปแบบทางตรง

สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
โรงแรมและภัตตาคาร	11.86	14.32	21.57	20.68	50.65	0.13	0.16
โรงแรม ค่ายพัก และที่พักชั่วคราว	4.07	5.68	7.79	39.60	37.07	0.05	0.06
ภัตตาคาร ร้านอาหาร และบาร์	7.79	8.63	13.78	10.80	59.59	0.08	0.10

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.8.2 สาขาโรงแรมและภัตตาคารในรูปแบบทางอ้อม

สาขาโรงแรมและภัตตาคารในรูปแบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 26.8 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.23 เป็นสาขาในลำดับที่ 15 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.13 การผลิตที่สำคัญคือด้านการภัตตาคารเช่นเดียวกับแบบทางตรง

ตารางที่ 5.46 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
โรงแรมและภัตตาคาร	19.50	23.90	26.80	22.56	12.13	0.21	0.23
โรงแรม	3.97	4.37	4.44	10.08	1.60	0.04	0.04
ภัตตาคาร ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	15.53	19.53	22.36	25.76	14.49	0.17	0.19

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.8.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

มูลค่าเพิ่มของแบบทางตรงมีมูลค่าต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-5.23) ล้านบาท ทั้งสองแบบมีอัตราการขยายตัวเช่นเดียวกัน แต่แบบทางตรงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนในอัตราที่สูงถึง 50.65 ขณะที่แบบทางอ้อมขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าและชะลอตัวลงจากปีก่อน

ตารางที่ 5.47 เปรียบเทียบ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	11.86	14.32	21.57	20.68	50.65	0.13	0.16
แบบทางอ้อม (Top - Down)	19.50	23.90	26.80	22.56	12.13	0.21	0.23
ผลต่าง	(-7.64)	(-9.58)	(-5.23)	(-1.88)	38.52	(-0.08)	(-0.07)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านโรงแรม

มูลค่าเพิ่มของแบบทางตรงสูงกว่าทางอ้อม 3.35 ล้านบาท ทั้งสองแบบมีอัตราการขยายตัวเช่นเดียวกัน แต่แบบทางตรงเป็นไปในลักษณะของการขยายตัวต่อเนื่อง แต่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวเพียงเล็กน้อยและชะลอตัวลงจากปีก่อน ซึ่งเศรษฐกิจของจังหวัดในด้านการโรงแรม หอพัก จะมีการขยายตัวขึ้นมากเนื่องจากจำนวนผู้เข้าพักมากขึ้นและการขยายการศึกษา

ตารางที่ 5.48 เปรียบเทียบ GPP ด้านโรงแรม

ด้านโรงแรม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	4.07	5.68	7.79	39.60	37.07	0.05	0.06
แบบทางอ้อม (Top - Down)	3.97	4.37	4.44	10.08	1.60	0.04	0.04
ผลต่าง	0.10	1.31	3.35	29.52	35.47	0.01	0.02

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านภัตตาคาร

ด้านภัตตาคารในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-8.58) ล้านบาท แต่แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูงต่อเนื่องจากปีก่อน สอดคล้องกับการเติบโตของสาขาเกษตรและสาขาการค้าส่งและค้าปลีกที่เติบโตอย่างร้อนแรง ในขณะที่แบบทางอ้อมแม้ว่าจะมีการขยายตัวร้อยละ 14.59 แต่ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 25.76

ตารางที่ 5.49 เปรียบเทียบ GPP ด้านกัตตาคาร

ด้านกัตตาคาร	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	7.79	8.63	13.78	10.80	59.59	0.08	0.10
แบบทางอ้อม (Top - Down)	15.53	19.53	22.36	25.76	14.49	0.17	0.19
ผลต่าง	(-7.74)	(-10.90)	(-8.58)	(-14.96)	45.10	(-0.09)	(-0.09)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.9 สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

2.9.1 สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ในรูปแบบทางตรง

สาขาการขนส่งฯ ในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 80.01 ล้านบาท เป็นสาขา ลำดับที่ 12 โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.6 ของ GPP มีอัตราการขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 18.13 การผลิตที่สำคัญของสาขานี้คือการขนส่งทางบกประเภทรถยนต์โดยสารและรถยนต์บรรทุก

ตารางที่ 5.50 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่ง ในรูปแบบทางตรง

สาขาการก่อสร้าง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	67.27	67.73	80.01	0.69	18.13	0.63	0.60
การขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อสำคัญ	50.74	56.33	64.88	11.03	15.17	0.53	0.49
บริการด้านการขนส่งและท่องเที่ยว	0.93	0.89	1.09	(-3.88)	21.96	0.01	0.01
การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม	15.60	10.50	14.03	(-32.67)	33.64	0.10	0.11

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.9.2 สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ในรูปแบบทางตรง

ในรูปแบบทางตรง สาขาการขนส่งมีมูลค่าเพิ่ม 532.99 ล้านบาท จัดเป็น สาขาในลำดับที่ 7 โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 4.53 ของ GPP การผลิตที่สำคัญของสาขาอันดับ แรก เป็นการคมนาคม ซึ่งต่างกับรูปแบบทางตรงซึ่งมีรถยนต์โดยสารเป็นการผลิตที่สำคัญ

ตารางที่ 5.51 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการขนส่ง ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	428.31	437.01	532.99	2.03	21.96	3.90	4.53
การขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อสำคัญ	161.28	148.22	173.42	(-8.10)	17.00	1.32	1.47
บริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและท่องเที่ยว	3.66	5.16	6.86	40.98	32.95	0.05	0.06
การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม	263.37	283.63	352.71	7.69	24.36	2.53	3.00

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.9.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

ความแตกต่างของทั้งสองรูปแบบในสาขาขนส่งคือ 1) มูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน โดยแบบทางตรงมีมูลค่าต่ำกว่าเป็นเงิน 453 ล้านบาท จากที่แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 80 ล้านบาทเท่านั้น 2) ในแง่ความสำคัญของการผลิตของสาขาแตกต่างกัน เนื่องจากแบบทางตรงมีการผลิตที่สำคัญคือรถยนต์โดยสาร แต่แบบทางอ้อมมีการผลิตที่สำคัญคือการโทรคมนาคม 3) ในด้านอัตราการขยายตัว แม้ว่าทั้งสองประเภทจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่แบบทางตรงจะมีการขยายตัวต่ำกว่า 4) ลำดับของสาขาในแบบทางตรงอยู่ในลำดับท้ายๆ คือลำดับที่ 12 แต่ในแบบทางตรงจัดอยู่ในลำดับต้นๆ คือลำดับที่ 7

ตารางที่ 5.52 เปรียบเทียบ GPP สาขาการขนส่ง

สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บ สินค้า และการคมนาคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	67.27	67.73	80.01	0.69	18.13	0.63	0.60
แบบทางอ้อม (Top - Down)	428.31	437.01	532.99	2.03	21.96	3.90	4.53
ผลต่าง	(-361.0)	(-369.3)	(-453.0)	(-1.3)	(-3.8)	(-3.3)	(-3.9)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านการขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อลำเลียง

การขนส่งทางบกฯ ในรูปแบบทางตรงเป็นด้านที่สำคัญที่สุดของสาขา แต่ไม่ใช่สาขาที่สำคัญที่สุดในแบบทางอ้อม เนื่องจากฐานมูลค่าผลผลิตของทั้งสองแบบต่างกันมาก ทำให้แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อมมาก

ตารางที่ 5.53 เปรียบเทียบ GPP ด้านการขนส่งทางบก

ด้านการขนส่งทางบกและการ ขนส่งทางท่อลำเลียง	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	50.7	56.3	64.9	11.0	15.2	0.5	0.5
แบบทางอ้อม (Top - Down)	161.3	148.2	173.4	(-8.10)	17.0	1.3	1.5
ผลต่าง	(-110.54)	(-91.89)	(-108.54)	19.1	(-1.83)	(-0.79)	(-0.99)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง และบริการด้านการท่องเที่ยว

มูลค่าเพิ่มของแบบทางตรงต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-5.17) ล้านบาท ทั้งสองแบบมีการขยายตัวเช่นกัน แต่แบบทางตรงขยายตัวต่ำกว่า

ตารางที่ 5.54 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและบริการด้านการท่องเที่ยว

ด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง และบริการด้านการท่องเที่ยว	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	0.93	0.89	1.09	(-3.88)	21.96	0.01	0.01
แบบทางอ้อม (Top - Down)	3.66	5.16	6.86	40.98	32.95	0.05	0.06
ผลต่าง	(-2.73)	(-4.27)	(-5.77)	(-44.86)	(-10.98)	(-0.04)	(-0.05)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ด้านการไปรษณีย์ และการโทรคมนาคม

ด้านไปรษณีย์และการโทรคมนาคมเป็นด้านที่ทั้งสองรูปแบบแตกต่างกันในประเด็นของมูลค่าผลผลิตอย่างมีสาระสำคัญอีกด้านหนึ่ง เนื่องจากมีมูลค่าเพิ่มที่แตกต่างกันมาก ในขณะที่แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 14 ล้านบาท แต่แบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 352.71 ล้านบาท

ตารางที่ 5.55 เปรียบเทียบ GPP ด้านการไปรษณีย์ และการโทรคมนาคม

ด้านการไปรษณีย์และการ โทรคมนาคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	15.60	10.50	14.03	(-32.67)	33.64	0.10	0.11
แบบทางย้อน (Top - Down)	263.37	283.63	352.71	7.69	24.36	2.53	3.00
ผลต่าง	(-247.77)	(-273.13)	(-338.68)	(-40.36)	9.28	(-2.43)	(-2.89)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.10 สาขาตัวกลางทางการเงิน

2.10.1 สาขาตัวกลางทางการเงินในรูปแบบทางตรง

สาขาตัวกลางทางการเงิน มีมูลค่าเพิ่มของผลผลิตรวม 691.12 ล้านบาท จัดเป็นลำดับที่ 6 ของ GPP ด้วยอัตราโครงสร้างร้อยละ 5.2 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.5 การผลิตที่สำคัญในสาขาคือด้านตัวกลางทางการเงิน และจะกระจายอยู่ที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ และขยายตัวทุกประเภท

ตารางที่ 5.56 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาตัวกลางทางการเงิน ในรูปแบบทางตรง

สาขาตัวกลางทางการเงิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100	100
สาขาตัวกลางทางการเงิน	478.52	614.32	691.12	28.38	12.50	5.76	5.20
1. สถาบันการเงินอื่น ๆ	351.79	475.00	540.85	35.03	13.86	4.45	4.07
ธนาคารพาณิชย์	126.15	138.83	151.07	10.05	8.81	1.30	1.14
ธนาคารออมสิน	81.72	88.70	102.95	8.53	16.08	0.83	0.77
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	29.85	122.23	139.72	309.56	14.31	1.15	1.05
สหกรณ์การเกษตร	5.21	5.50	5.66	5.59	2.78	0.05	0.04
สหกรณ์ออมทรัพย์	108.86	119.74	141.45	9.99	18.13	1.12	1.06
2. การประกันชีวิต (บริษัทสาขา)	96.99	106.51	113.93	9.81	6.96	1.00	0.86
3. ตัวกลางทางการเงินอื่น ๆ	29.74	32.81	36.34	10.33	10.78	0.31	0.27

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.10.2 สาขาตัวกลางทางการเงินในรูปแบบทางอ้อม

แบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 139.4 ล้านบาท เป็นสาขาในลำดับที่ 9 มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 3.73 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 11.89 การผลิตที่สำคัญอยู่ในด้านบริการเสริมสถาบันการเงิน ซึ่งแตกต่างกับรูปแบบทางตรงที่ด้านตัวกลางทางการเงินมีความสำคัญที่สุด

ตารางที่ 5.57 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาตัวกลางทางการเงิน ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาตัวกลางทางการเงิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาตัวกลางทางการเงิน	322.30	392.70	439.40	21.84	11.89	3.50	3.73
ตัวกลางทางการเงิน	29.80	36.42	47.70	22.21	30.97	0.32	0.41
การประกันภัย	114.03	129.36	113.18	13.44	(-12.51)	1.15	0.96
บริการเสริมสถาบันการเงิน	178.47	226.92	278.52	27.15	22.74	2.02	2.37

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.10.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

สาขาตัวกลางทางการเงินเป็นสาขาหนึ่งที่มีความแตกต่างกันของมูลค่าเพิ่มอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจากแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มมากกว่าแบบทางอ้อมถึง 251.72 ล้านบาท สาเหตุที่สำคัญมาจากสาขาตัวกลางทางการเงิน โดยในลำดับต่อไปจะทำการศึกษาเป็น 2 ด้าน คือ ด้านที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน กับการประกันภัย ในด้านการขยายตัวของทั้งสองแบบเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือมีการขยายตัวจากปี 2547 แบบชะลอตัวลง

ตารางที่ 5.58 เปรียบเทียบ GPP สาขาตัวกลางทางการเงิน

สาขาตัวกลางทางการเงิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	478.52	614.32	691.12	28.38	12.50	5.76	5.20
แบบทางอ้อม (Top - Down)	322.30	392.70	439.40	21.84	11.89	3.50	3.73
ผลต่าง	156.22	221.62	251.72	6.54	0.61	2.25	1.46

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านตัวกลางทางการเงินและบริการเสริมด้านการเงิน

ด้านตัวกลางทางการเงินเป็นสาเหตุหลักของความแตกต่างในสาขานี้ เนื่องจากแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าแบบทางอ้อม 250.97 ล้านบาท ในด้านการขยายตัวมีทิศทางเดียวกันคือเป็นการขยายตัวแบบชะลอตัว แต่แบบทางตรงมีการชะลอตัวมากกว่าหรือมีอัตราการขยายตัวน้อยกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.59 เปรียบเทียบ GPP ด้านตัวกลางทางการเงิน และ บริการเสริมด้านการเงิน

ด้านตัวกลางทางการเงิน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	381.53	507.81	577.19	33.10	13.66	4.76	4.34
แบบทางอ้อม (Top - Down)	208.27	263.34	326.22	26.44	23.88	2.35	2.77
ผลต่าง	173.26	244.47	250.97	6.66	(-10.2)	2.41	1.57

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านการประกันภัย

ด้านการประกันภัยเป็นด้านที่ทั้งสองแบบมีมูลค่าใกล้เคียงกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านของอัตราการขยายตัว แบบทางตรงมีการขยายตัวที่ร้อยละ 6.96 แต่แบบทางอ้อมมีการหดตัวที่อัตราร้อยละ (-12.51)

ตารางที่ 5.60 เปรียบเทียบ GPP ด้านการประกันภัย ประกันชีวิต และกองทุนบำเหน็จบำนาญ

ด้านการประกันภัย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	96.99	106.51	113.93	9.81	6.96	1.00	0.86
แบบทางอ้อม (Top - Down)	114.03	129.36	113.18	13.44	(-12.51)	1.15	0.96
ผลต่าง	(-17.04)	(-22.85)	0.75	(-3.63)	19.47	(-0.16)	(-0.11)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.11 สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

2.11.1 สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบทางตรง

สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นสาขาที่สำคัญเป็นลำดับที่ 2 ในรูปแบบทางตรง เพราะมีมูลค่าเพิ่มของผลผลิต 3,054 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 22.97 และมีการขยายตัวต่อเนื่องในอัตราร้อยละ 38.08 โดยเฉพาะด้านการให้เช่าที่อยู่อาศัย เนื่องจากจำนวนครัวเรือนในจังหวัดหนองบัวลำภูเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อและดอกเบี้ยที่สูงขึ้น ทำให้ค่าเช่าบ้านและที่อยู่อาศัยทุกประเภทเพิ่มสูงขึ้น แต่ด้านตัวแทนและนายหน้าปรับตัวลดลง

ตารางที่ 5.61 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบทางตรง

สาขาอสังหาริมทรัพย์	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
สาขาอสังหาริมทรัพย์	1,768.27	2,216.73	3,054.87	25.36	37.81	19.76	25.96
1. การให้เช่าที่อยู่อาศัย	1,750.84	2,199.63	3,038.14	25.63	38.12	19.61	25.81
การให้เช่าที่อยู่อาศัย	1,742.13	2,191.36	3,027.30	25.79	38.15	19.54	25.72
การให้เช่าอาคารอื่นๆ	8.72	8.28	10.84	(-5.04)	30.93	0.07	0.09
2. ตัวแทนและนายหน้า	0.61	0.85	0.79	39.63	(-6.63)	0.01	0.01
3. การให้บริการธุรกิจอื่น	16.82	16.25	15.94	(-3.38)	(-1.90)	0.14	0.14
3.1 บริการให้เช่าเครื่องจักร	3.95	3.86	3.58	(-2.41)	(-7.06)	0.03	0.03
3.2 กิจกรรมด้านคอมพิวเตอร์	1.56	1.65	1.05	5.54	(-36.25)	0.01	0.01
3.3 บริการด้านธุรกิจอื่นๆ	11.31	10.75	11.31	(-4.95)	5.22	0.10	0.10

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.11.2 สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 588.1 ล้านบาท มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 5 จัดเป็นสาขาในลำดับที่ 6 มีอัตรากการขยายตัวร้อยละ 2.22 ด้านการผลิตที่สำคัญคือด้านการให้เช่าที่อยู่อาศัย เช่นเดียวกับกับแบบทางตรง

ตารางที่ 5.62 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาอสังหาริมทรัพย์ ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาอสังหาริมทรัพย์	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
สาขาอสังหาริมทรัพย์	561.00	575.30	588.10	2.55	2.22	5.13	5.00
บริการให้เช่าที่อยู่อาศัย	517.92	528.75	542.27	2.09	2.56	4.71	4.61
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	32.49	33.28	34.98	2.43	5.11	0.30	0.30
บริการด้านธุรกิจอื่น ๆ	10.59	13.27	10.85	25.31	(-18.24)	0.12	0.09

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.11.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

สาขาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นสาขาที่มีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างรูปแบบทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าแบบทางอ้อมถึง 2,466.77 ล้านบาท ในขณะที่อัตราการขยายตัวของแบบทางตรงสูงถึงร้อยละ 37.81 แต่แบบทางอ้อมขยายตัวเพียงร้อยละ 2.22 เป็นการขยายตัวในอัตราเดียวกันกับปี 2547 และอัตราโครงสร้างของสาขามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนที่สุดใน 16 สาขา กล่าวคือ ในรูปแบบทางตรงถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 2 ในขณะที่แบบทางอ้อมจัดอยู่ในลำดับที่ 6

ตารางที่ 5.63 เปรียบเทียบ GPP สาขาอสังหาริมทรัพย์

สาขาอสังหาริมทรัพย์	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	1,768.27	2,216.73	3,054.87	25.36	37.81	20.77	22.97
แบบทางอ้อม (Top - Down)	561.00	575.30	588.10	2.55	2.22	5.13	5.00
ผลต่าง	1,207.27	1,641.43	2,466.77	22.81	35.58	15.64	17.97

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) ด้านให้เช่าที่อยู่อาศัย

การให้เช่าที่อยู่อาศัยเป็นด้านที่สร้างความแตกต่างให้กับสาขาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์มากที่สุด มูลค่าเพิ่มของแบบทางตรงสูงกว่าแบบทางอ้อมถึง 2,495.87 ล้านบาท

และการเติบโตของแบบทางตรงเป็นแบบขยายตัวต่อเนื่องอย่างร้อนแรง ซึ่งมาจากการลงทุนในการสร้างอาคารให้เช่ามากขึ้นและค่าเช่าสูงขึ้น ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 2.56

ตารางที่ 5.64 เปรียบเทียบ GPP ด้านให้เช่าที่อยู่อาศัย

ด้านให้เช่าที่อยู่อาศัย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	1,750.84	2,199.63	3,038.14	25.63	38.12	20.61	22.84
แบบทางอ้อม (Top - Down)	517.92	528.75	542.27	2.09	2.56	4.71	4.61
ผลต่าง	1,232.92	1,670.88	2,495.87	23.54	35.56	15.90	18.23

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ด้านบริการด้านอสังหาริมทรัพย์

การให้บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ เป็นการคำนวณจากค่านายหน้าในการเช่าหรือซื้อ ในแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 0.79 ล้านบาท ในขณะที่ทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่มถึง 34.98 ล้านบาท และแบบทางตรงมีการหดตัวเนื่องจากธุรกิจนายหน้าซบเซาเพราะสถานการณ์เศรษฐกิจถดถอย (สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู: 43) ในขณะที่แบบทางอ้อมมีการขยายตัวร้อยละ 5.11

ตารางที่ 5.65 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการด้านอสังหาริมทรัพย์

ด้านให้เช่าที่อยู่อาศัย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	0.61	0.85	0.79	39.63	(-6.63)	0.01	0.01
แบบทางอ้อม (Top - Down)	32.49	33.28	34.98	2.43	5.11	0.30	0.30
ผลต่าง	(-31.88)	(-32.43)	(-34.19)	37.20	(-11.74)	(-0.29)	(-0.29)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ด้านบริการด้านธุรกิจอื่น

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าแบบทางตรง 5.88 ล้านบาท ทั้งสองรูปแบบมีการหดตัวของการผลิต แต่แบบทางอ้อมมีการหดตัวในอัตราที่สูงกว่า

ตารางที่ 5.66 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริการด้านธุรกิจอื่น

ด้านบริการด้านธุรกิจอื่น	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	17.42	17.09	16.73	(1.89)	(2.13)	0.16	0.13
แบบทางอ้อม (Top - Down)	10.59	13.27	10.85	25.31	(18.24)	0.12	0.09
ผลต่าง	6.83	3.82	5.88	(27.19)	16.10	0.04	0.03

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.12 สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคม ภาคบังคับ

2.12.1 สาขาการบริหารราชการ ในรูปแบบทางตรง

สาขาการบริหารราชการมีมูลค่าเพิ่ม 754.96 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 5 ของ GPP โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 5.68 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 18.83

ตารางที่ 5.67 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการบริหารราชการ ในรูปแบบทางตรง

สาขาบริหารราชการ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาบริหารราชการ	535.93	635.32	754.96	18.55	18.83	5.95	5.68
การบริหารราชการส่วนกลาง	72.92	92.66	122.31	27.08	31.99	0.87	0.92
การบริหารราชการส่วนภูมิภาค	204.15	219.08	246.68	7.31	12.60	2.05	1.85
การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	113.47	151.45	201.38	33.47	32.97	1.42	1.51
ค่ารวม	145.39	172.13	184.58	18.39	7.24	1.61	1.39

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.12.2 สาขาบริหารราชการ ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาบริหารราชการมีมูลค่าเพิ่ม 791.8 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 5 ของ GPP โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 6.73 ของ GPP มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 13.07

ตารางที่ 5.68 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการบริหารราชการ ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาบริหารราชการ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาบริหารราชการ	601.50	700.30	791.80	16.43	13.07	6.24	6.73

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.12.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

สาขาการบริหารราชการในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน (-36.84) แต่เมื่อก็คเทียบเป็นร้อยละต่อมูลค่าของแบบทางตรง มีความแตกต่างเพียงร้อยละ 5 ทั้งสองรูปแบบมีอัตราการขยายตัวเช่นกัน

ตารางที่ 5.69 เปรียบเทียบ GPP ด้านบริหารราชการ

สาขาบริหารราชการ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	535.93	635.32	754.96	18.55	18.83	5.95	5.68
แบบทางอ้อม (Top - Down)	601.50	700.30	791.80	16.43	13.07	6.24	6.73
ผลต่าง	(-65.57)	(-64.98)	(-36.84)	2.12	5.77	(-0.29)	(-1.05)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.13 สาขาการศึกษา

2.13.1 สาขาการศึกษาในรูปแบบทางตรง

สาขาการศึกษามีมูลค่าเพิ่ม 1,244.8 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 3 ของ GPP โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 9.36 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.99 ด้านที่สำคัญคือการศึกษาภาครัฐ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 10.83 เนื่องจากบุคลากรในด้านนี้สูงขึ้นและมีการปรับบัญชีเงินเดือนภาครัฐตามบัญชีปกติ ส่วนด้านการศึกษาภาคเอกชนมีการขยายตัวด้วยเช่นกันเนื่องจากมีการขยายการเปิดสอนระดับปริญญาโท ปีละ 2 รุ่น และวิทยาลัยวิชาชีพมีการขยายตัว

ตารางที่ 5.70 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการศึกษา ในรูปแบบทางตรง

สาขาอสังหาริมทรัพย์	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาการศึกษา	1,115.65	1,101.68	1,244.80	(-1.25)	12.99	10.32	9.36
การศึกษาภาครัฐ	1,093.45	1,073.32	1,189.60	(-1.84)	10.83	10.06	8.94
ศึกษาภาคเอกชน	22.20	28.36	55.20	27.71	94.66	0.27	0.41

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.13.2 สาขาการศึกษาในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการศึกษาในรูปแบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่ม 1,627.3 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 2 ของ GPP มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 13.83 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 16.61 และมีการขยายตัวทั้งด้านภาครัฐและภาคเอกชน

ตารางที่ 5.71 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการศึกษา ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาอสังหาริมทรัพย์	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาการศึกษา	1,275.80	1,395.50	1,627.30	9.38	16.61	12.44	13.83
การศึกษาภาครัฐ	1,236.26	1,354.94	1,557.26	9.60	14.93	12.08	13.23
ศึกษาภาคเอกชน	39.54	40.56	70.04	2.58	72.68	0.36	0.60

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.13.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

มูลค่าเพิ่มผลผลิตของสาขาการศึกษาในรูปแบบทางตรงต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม (-382.5) ล้านบาท ทั้งสองรูปแบบมีการขยายตัวเช่นเดียวกัน แต่รูปแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.72 เปรียบเทียบ GPP สาขาการศึกษา

สาขาการศึกษา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	1,115.65	1,101.68	1,244.80	(-1.25)	12.99	10.32	9.36
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1,275.80	1,395.50	1,627.30	9.38	16.61	12.44	13.83
ผลต่าง	(-160.15)	(-293.82)	(-382.50)	(-10.63)	(-3.62)	(-2.12)	(-4.47)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) การศึกษาภาครัฐ

มูลค่าเพิ่มของการศึกษาภาครัฐในรูปแบบทางตรงต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-367.7) ล้านบาท และมีการขยายตัวทั้งสองรูปแบบ แต่แบบทางตรงมีการขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าแบบทางอ้อม หากเป็นไปในลักษณะเช่นนี้ มูลค่าเพิ่มของทั้งสองแบบจะต่างกันมากขึ้นเรื่อยๆ อาจทำให้เข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องของงบประมาณในการศึกษา

ตารางที่ 5.73 เปรียบเทียบ GPP ด้านการศึกษาภาครัฐ

ด้านการศึกษาภาครัฐ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	1,093.45	1,073.32	1,189.60	(-1.84)	10.83	10.06	8.94
แบบทางอ้อม (Top - Down)	1,236.26	1,354.94	1,557.26	9.60	14.93	12.08	13.23
ผลต่าง	(-142.8)	(-281.6)	(-367.7)	(-11.4)	(-4.10)	(-2.02)	(-4.29)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) การศึกษาภาคเอกชน

การศึกษาภาคเอกชนในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อม (-14.84) ล้านบาท ทั้งสองรูปแบบมีอัตราการขยายตัวสูงและต่อเนื่องจากปีที่แล้วเช่นกัน แต่แบบทางตรงจะมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.74 เปรียบเทียบ GPP ด้านการศึกษาภาคเอกชน

ด้านการศึกษภาคเอกชน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	22.20	28.36	55.20	27.71	94.66	0.27	0.41
แบบทางอ้อม (Top - Down)	39.54	40.56	70.04	2.58	72.68	0.36	0.60
ผลต่าง	(-17.34)	(-12.20)	(-14.84)	25.13	21.97	(-0.10)	(-0.18)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.14 สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคม

2.14.1 สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางตรง

สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคมมีมูลค่าเพิ่ม 293.44 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 10 ของ GPP มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 2.21 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 14.49 เนื่องมาจากค่าตอบแทนที่สูงขึ้นของบุคลากรภาครัฐและการเปิดสถานพยาบาลของเอกชนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.75 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาด้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางตรง

สาขาด้านสุขภาพและสังคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100	100
สาขาด้านสุขภาพและสังคม	235.68	256.31	293.44	8.75	14.49	2.40	2.21
การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาครัฐ	218.35	240.33	270.13	10.07	12.40	2.25	2.03
การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาคเอกชน	17.34	15.98	23.31	(-7.8)	45.88	0.15	0.18

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.14.2 สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคมในรูปแบบทางอ้อม มีมูลค่าเพิ่ม 313.1 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 10 ของ GPP มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 2.66 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.42 โดยที่การบริการภาครัฐมีอัตราการหดตัวร้อยละ (-0.35) ส่วนภาคเอกชนมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.05

ตารางที่ 5.76 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาค้านสุขภาพและสังคม ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาค้านสุขภาพและสังคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100	100
สาขาค้านสุขภาพและสังคม	281.30	311.80	313.10	10.84	0.42	2.78	2.66
การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาครัฐ	245.49	274.63	273.68	11.87	(-0.35)	2.45	2.33
การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาคเอกชน	35.81	37.17	39.42	3.80	6.05	0.33	0.33

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.14.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

มูลค่าเพิ่มของรูปแบบทางตรงต่ำกว่าทางอ้อม (-19.66) ล้านบาท ในด้านการขยายตัว แบบทางตรงมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 14.49 แต่แบบทางอ้อมไม่มีการขยายตัว ในด้านอัตราโครงสร้าง สาขานี้เป็นสาขาเดียวที่มีอัตราโครงสร้างใกล้เคียงกันมาก และมีลำดับความสำคัญในลำดับที่ 10 เหมือนกัน

ตารางที่ 5.77 เปรียบเทียบ GPP สาขาค้านสุขภาพและสังคม

สาขาค้านสุขภาพและสังคม	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	235.68	256.31	293.44	8.75	14.49	2.40	2.21
แบบทางอ้อม (Top - Down)	281.30	311.80	313.10	10.84	0.42	2.78	2.66
ผลต่าง	(-45.62)	(-55.49)	(-19.66)	(-2.09)	14.07	(-0.38)	(-0.45)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาครัฐ

มูลค่าเพิ่มของแบบทางตรงต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-3.55) ล้านบาท แต่นับว่ามีค่าใกล้เคียงกัน ในด้านของอัตราการขยายตัวนั้น แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.4 เนื่องจากค่าตอบแทนของบุคลากรภาครัฐที่ปรับสูงขึ้น แต่แบบทางอ้อมกลับมีการหดตัวในอัตราร้อยละ (-0.35)

ตารางที่ 5.78 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการด้านสุขภาพและสังคมภาครัฐ

ด้านการบริการด้านสุขภาพ และสังคมภาครัฐ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	218.35	240.33	270.13	10.07	12.40	2.25	2.03
แบบทางอ้อม (Top - Down)	245.49	274.63	273.68	11.87	(-0.35)	2.45	2.33
ผลต่าง	(-27.14)	(-34.30)	(-3.55)	(-1.80)	12.74	(-0.20)	(-0.29)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) การบริการด้านสุขภาพและสังคมภาคเอกชน

รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มน้อยกว่าแบบทางอ้อมเป็นเงิน (-19.11) ล้านบาท และแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 45.88 อันเนื่องมาจากการเปิดสถานพยาบาลของเอกชน รายใหม่ แต่แบบทางอ้อมมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 6.05

ตารางที่ 5.79 เปรียบเทียบ GPP ด้านการบริการด้านสุขภาพและสังคมภาคเอกชน

ด้านการบริการด้านสุขภาพ และสังคมภาคเอกชน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	17.34	15.98	23.31	(-7.84)	45.88	0.15	0.18
แบบทางอ้อม (Top - Down)	35.81	37.17	39.42	3.80	6.05	0.33	0.33
ผลต่าง	(-18.47)	(-21.19)	(-16.11)	(-11.64)	39.83	(-0.18)	(-0.16)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.15 สาขาการให้บริการด้านชุมชน

2.15.1 สาขาการให้บริการด้านชุมชน ในรูปแบบทางตรง

สาขาการให้บริการชุมชนในรูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 32.96 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 15 ของ GPP มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.25 อัตราการขยายตัวร้อยละ 17.62 การผลิตที่สำคัญคือสลากกินแบ่งของรัฐบาล และ กิจกรรมการให้บริการอื่นๆ ซึ่งมาจากการขยายตัวของร้านเกมส์ที่เปิดกิจการมากขึ้นตามกระแสนิยมของเยาวชน

ตารางที่ 5.80 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการให้บริการด้านชุมชน ในรูปแบบทางตรง

สาขาการบริการชุมชน สังคมฯ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,515	10,673	13,302	12.17	24.63	100.00	100.00
สาขาการบริการชุมชน สังคมฯ	15.80	28.02	32.96	77.35	17.62	0.26	0.25
1 สถานกบินแบ่งรัฐบาล	7.41	14.48	15.69	95.26	8.40	0.14	0.12
2 การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะ	3.31	4.33	5.34	30.8	23.30	0.04	0.04
3 นันทนาการ วัฒนธรรม และกีฬา	0.24	0.29	2.86	24.06	874.31	0.00	0.02
การฉายภาพยนตร์	0.06	0.04	0.09	(-35.3)	138.83	0.00	0.00
การแสดงละคร คอนเสิร์ต และศิลปะ	0.18	0.26	0.27	43.10	5.66	0.00	0.00
กิจกรรมความบันเทิงอื่น ๆ	0.00	0.00	2.50			0.00	0.02
3. กิจกรรมด้านการบริการอื่น ๆ	4.84	8.92	9.06	84.36	1.64	0.08	0.07

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.15.2 สาขาตัวกลางทางการเงินในรูปแบบทางอ้อม

ในรูปแบบทางอ้อม สาขาตัวกลางทางการเงินมีมูลค่าเพิ่ม 139.3 ล้านบาท สูงเป็นลำดับที่ 14 ของ GPP โดยมีอัตราโครงสร้างร้อยละ 1.18 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 5.53 การผลิตที่มีมูลค่าที่สุคคือด้านกิจกรรมการบริการอื่นๆ และ กิจกรรมนันทนาการ ในขณะที่สถาบันไม่แสวงหากำไรมีมูลค่าเพิ่มเพียง 0.7 ล้านบาท

ตารางที่ 5.81 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาการให้บริการด้านชุมชน ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาการให้บริการด้านชุมชน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
Gross Provincial Product (GPP)	9,930	11,217	11,769	12.95	4.92	100.00	100.00
สาขาการให้บริการด้านชุมชน	117.10	132.00	139.30	12.72	5.53	1.18	1.18
สถาบันไม่แสวงหากำไร	0.89	0.79	0.70	(-11.24)	(-11.39)	0.01	0.01
กิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม กีฬา	2.16	5.61	6.81	159.72	21.39	0.05	0.06
กิจกรรมด้านการบริการอื่น ๆ	114.05	125.60	131.79	10.13	4.93	1.12	1.12

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.15.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าแบบทางอ้อม (-106.34) ล้านบาท แต่เมื่อเทียบผลต่างเป็นร้อยละต่อมูลค่าเพิ่มของรูปแบบทางตรง ปรากฏว่าต่างกันถึงร้อยละ 323 สาเหตุหลักมาจากด้านกิจกรรมการบริการอื่นๆ ทั้งสองรูปแบบมีการขยายตัวเช่นกัน แต่แบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าแบบทางอ้อม

ตารางที่ 5.82 เปรียบเทียบ GPP สาขาการให้บริการด้านชุมชน

สาขาการให้บริการด้านชุมชน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
วิธีทางตรง (Bottom - Up)	15.80	28.02	32.96	77.35	17.62	0.26	0.25
วิธีทางอ้อม (Top - Down)	117.10	132.00	139.30	12.72	5.53	1.18	1.18
ผลต่าง	(-101.30)	(-103.98)	(-106.34)	64.63	12.09	(-0.91)	(-0.94)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) สถาบันไม่แสวงหากำไร และ สลากกินแบ่งรัฐบาล

แบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่ม 21.04 ล้านบาท มาจากสลากกินแบ่งรัฐบาลและการกำจัดขยะของเทศบาล แต่แบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่มเพียง 0.7 ล้านบาท ในด้านการขยายตัว แบบทางตรงมีการขยายตัวในขณะที่แบบทางอ้อมมีการหดตัว

ตารางที่ 5.83 เปรียบเทียบ GPP ด้านสถาบันไม่แสวงหากำไรและสลากกินแบ่งรัฐบาล

ด้านสถาบันไม่แสวงหากำไร	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	10.73	18.81	21.04	75.37	11.83	0.18	0.16
แบบทางอ้อม (Top - Down)	0.89	0.79	0.70	(-11.2)	(-11.4)	0.01	0.01
ผลต่าง	9.84	18.02	20.34	86.60	23.23	0.17	0.15

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) กิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา

ด้านกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา มีมูลค่าเพิ่มไม่มากนัก โดยที่แบบทางตรงมูลค่าน้อยกว่าแบบทางอ้อม (-3.95) ด้านบาท ทั้งสองประเภทมีการขยายตัวในอัตราที่สูง โดยเฉพาะแบบทางตรง แต่เป็นเพราะฐานมูลค่าเพิ่มของปี 2547 ต่ำมาก

ตารางที่ 5.84 เปรียบเทียบ GPP ด้านกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา

ด้านกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	0.24	0.29	2.86	24.06	874.31	0.00	0.02
แบบทางอ้อม (Top - Down)	2.16	5.61	6.81	159.72	21.39	0.05	0.06
ผลต่าง	(-1.92)	(-5.32)	(-3.95)	(-135.67)	852.92	(-0.05)	(-0.04)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) กิจกรรมด้านการบริการอื่นๆ

ด้านการบริการอื่นๆ ของรูปแบบทางตรง ประกอบด้วย บริการตัดผม บริการซักรีด เป็นกิจการที่มูลค่าเพิ่มไม่สูง แบบทางตรงจึงมีมูลค่าเพิ่มเพียง 9.06 ล้านบาท ต่ำกว่าแบบทางอ้อมถึง (-122.73) คิดเป็นร้อยละ 1,355 เมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มของรูปแบบทางตรง ในด้านการเติบโตพบว่าทั้งสองรูปแบบมีอัตราการขยายตัวแต่ต่ำลงเมื่อเทียบกับปีก่อนเนื่องจากภาวะค่าครองชีพดึงตัวจากปัญหาราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยทำให้การใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือยลดลง

ตารางที่ 5.85 เปรียบเทียบ GPP ด้านกิจกรรมด้านการบริการอื่นๆ

ด้านการบริการอื่นๆ	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	4.84	8.92	9.06	84.36	1.64	0.08	0.07
แบบทางอ้อม (Top - Down)	114.05	125.60	131.79	10.13	4.93	1.12	1.12
ผลต่าง	(-109.21)	(-116.68)	(-122.73)	74.23	(-3.29)	(-1.04)	(-1.05)

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.16 สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

2.16.1 สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ในรูปแบบทางตรง

สาขาถูกจ้างในครัวเรือนมีมูลค่าเพิ่ม 50.41 ล้านบาท จัดอยู่ในลำดับที่ 14 ของ GPP มีอัตราโครงสร้างร้อยละ 0.38 มีอัตราการขยายตัวสูงถึง 287.4 เนื่องจากจำนวนถูกจ้างในครัวเรือนสูงขึ้นจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองตามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อคนที่ปรับสูงขึ้น

ตารางที่ 5.86 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาถูกจ้างในครัวเรือน ในรูปแบบทางตรง

สาขาถูกจ้างในครัวเรือน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	14.13	13.01	50.41	(-7.89)	287.40	0.12	0.38

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู

2.16.2 สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ในรูปแบบทางอ้อม

สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคลในรูปแบบทางอ้อมมีมูลค่าเพิ่มเพียง 14 ล้านบาท จัดเป็นลำดับที่ 16 หรือลำดับสุดท้ายของ GPP ที่โครงสร้างร้อยละ 0.12 ของ GPP มีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 7.69

ตารางที่ 5.87 GPP จังหวัดหนองบัวลำภู สาขาถูกจ้างในครัวเรือน ในรูปแบบทางอ้อม

	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	12.00	13.00	14.00	8.33	7.69	0.12	0.12

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.16.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่าง

มูลค่าเพิ่มในแบบทางตรงสูงกว่าแบบทางอ้อม 36.4 ล้านบาท และมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าแบบทางอ้อมมาก

ตารางที่ 5.88 เปรียบเทียบ GPP สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

สาขาถูกจ้างในครัวเรือน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)			การขยายตัว (%)		โครงสร้าง (%)	
	2546	2547	2548	2547	2548	2547	2548
แบบทางตรง (Bottom - Up)	14.13	13.01	50.41	(-7.89)	287.40	0.12	0.38
แบบทางอ้อม (Top - Down)	12.00	13.00	14.00	8.33	7.69	0.12	0.12
ผลต่าง	2.13	0.01	36.41	(-16.22)	279.70	0.01	0.26

ที่มา: สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม

จากการศึกษาการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดทั้งสองวิธี สามารถสรุปปัจจัยที่ทำให้รายงานทั้งสองวิธีแตกต่างกันได้ดังนี้

3.1 วิธีการจัดทำที่แตกต่างกัน

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงเป็นการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการผลิตและบัญชีของผู้ประกอบการในพื้นที่โดยเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลกิจกรรมการผลิตนั้นและรวบรวมจัดทำตามมาตรฐานของระบบบัญชีประชาชาติ วิเคราะห์ และเผยแพร่โดยสำนักงานคลังจังหวัด ส่วนรูปแบบทางอ้อมเป็นการประมาณการผลผลิตของจังหวัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศโดยใช้ตัวชี้ภาวะการผลิตเป็นตัวถ่วงน้ำหนักกระจาย GDP ออกเป็นรายภาคและรายจังหวัด เนื่องจากการขาดแคลนข้อมูลในการจัดทำ ความแม่นยำของรูปแบบทางอ้อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของตัวชี้ภาวะการผลิต จากวิธีการจัดทำและข้อจำกัดดังกล่าว ประเมินได้ว่าการจัดทำในรูปแบบทางตรงมีความถูกต้องของข้อมูลมากกว่ารูปแบบทางอ้อม ดังเช่น

สาขาเกษตรกรรมที่การผลิตข้าวเจ้าและข้าวเหนียวให้ผลผลิตต่อไร่มากขึ้นจากปีก่อนหรือราคาของมันสำปะหลังและราคาสัตว์น้ำธรรมชาติที่สูงขึ้น การจัดทำในรูปแบบทางตรงสามารถปรับผลผลิตและราคาได้ทันที ในขณะที่รูปแบบทางอ้อมใช้สัดส่วนตัวชี้ภาวะการผลิตของระดับภาคมาเป็นตัวกระจายลงสู่จังหวัด มีผลทำให้ผลผลิตในรูปแบบทางอ้อมคลาดเคลื่อนได้

ในสาขาเหมืองแร่ มูลค่าเพิ่มในรูปแบบทางตรงต่ำกว่าทางอ้อม เป็นเพราะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการทำเหมืองหินขนาดใหญ่ในหลายจังหวัด เช่น อุบลราชธานี ที่อำเภอโนนชัย

หรือจังหวัดสุรินทร์ ส่วนบางจังหวัด ไม่มีเหมืองหินหรือมีในปริมาณน้อยเช่นหนองบัวลำภูย่อมได้รับการกระจายค่าผลผลิตในรูปแบบทางอ้อมสูงกว่าปกติ

ในด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดหนองบัวลำภู ผลผลิตที่สำคัญจะเป็นการแปรรูปสินค้าเกษตร การผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ไป เช่นการผลิตอิฐคอนกรีตผสมเสร็จ แต่ไม่มีการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งในรูปแบบทางอ้อมได้แสดงมูลค่าเพิ่มสูงเป็นลำดับที่ 2 ของสาขาอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากการกระจายค่ามาจากระดับภาค

สาขาอสังหาริมทรัพย์ของจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นการเช่าที่อยู่อาศัย เพราะเป็นจังหวัดใหม่ ข้าราชการของหน่วยงานต่างๆ ที่มาทำงานจะเช่าที่พักอาศัย และการเติบโตของการค้า ทำให้มีการเช่าอาคารเพื่อค้าขาย จึงมีส่วนส่วนของการเช่าที่อยู่อาศัยสูงกว่าระดับเฉลี่ยของภาค

3.2 บุคลากร

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรง มีการจัดตั้งคณะทำงานจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากกรณีศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู มีคำสั่งจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ 23/ 2548 เรื่องแต่งตั้งอนุคณะกรรมการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ในสาขาต่างๆ (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม) มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่ 1 สาขาเกษตรกรรมการค้าสัตว์และการป่าไม้

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 เกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 เกษตรจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 หัวหน้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุคณะทำงาน
5 พาณิชยจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 อุตสาหกรรมจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 สรรพสามิตพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 พัฒนาการจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
9 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
10 ตัวแทน สนง.เศรษฐกิจการเกษตร อุดรธานี	ที่ปรึกษา
11 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
12 เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ฯ	เลขานุ อนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 2 สาขาประมง

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 ประมงจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 เกษตรจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 หัวหน้าโครงการชลประทานหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 ตัวแทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เขต 3 อุครธานี	ที่ปรึกษา
7 เจ้าหน้าที่สำนักงานประมงจังหวัดฯ	เลขานุ อนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 3 สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 อุตสาหกรรมจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
2 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุคณะทำงาน
4 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
6 เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	เลขานุ อนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 4 สาขาอุตสาหกรรม

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 อุตสาหกรรมจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
2 ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
3 พาณิชยจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
4 เกษตรจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
5 สรรพสามิตพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
6 สรรพากรพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
7 พัฒนาการจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
8 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะกรรมการ
9 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
10 ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	ที่ปรึกษา
11 เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	เลขานุการอนุคณะกรรมการ

ลำดับที่ 5 สาขาไฟฟ้า แก๊ส และประมา

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	หัวหน้าอนุกรรมการ
2 ผู้จัดการสำนักงานประปาหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
3 ท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
4 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
5 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
6 เจ้าหน้าที่การไฟฟ้าฯ จังหวัดหนองบัวลำภู	เลขานุการอนุกรรมการ
7 เจ้าหน้าที่การประปาจังหวัดหนองบัวลำภู	ผู้ช่วยเลขานุการ

ลำดับที่ 6 สาขาก่อสร้าง

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 โยธาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 สรรพากรพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 เจ้าหน้าที่ที่ดินจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 ประมงจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 หัวหน้าสำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 หัวหน้าสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฯ	อนุคณะทำงาน
7 ท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 หัวหน้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุคณะทำงาน
9 นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
10 ประธานชมรมองค์การบริหารส่วนตำบล	อนุคณะทำงาน
11 ประธานชมรมเทศบาล	อนุคณะทำงาน
12 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
13 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
14 เจ้าหน้าที่โยธาธิการฯจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขานุการอนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 7 สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และของใช้

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 พาณิชยจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 สรรพากรพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดฯ	อนุคณะทำงาน
4 หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดฯ	อนุคณะทำงาน
5 นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ	อนุคณะทำงาน
6 เลขาธิการหอการค้าจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
9 เจ้าหน้าที่พาณิชยจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขานุการอนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 8 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 สรรพากรพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 ปลัดจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 สรรพสามิตพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 ประธานชมรมโรงแรมจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 ประธานหอการค้าจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
9 เจ้าหน้าที่สรรพากรพื้นที่หนองบัวลำภู	เลขานุคณะทำงาน

ลำดับที่ 9 สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 ขนส่งจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 หัวหน้าไปรษณีย์หนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 ผู้จัดการส่วนปฏิบัติการจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
7 เจ้าหน้าที่ขนส่งจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขานุคณะทำงาน

ลำดับที่ 10 สาขาตัวกลางทางการเงิน

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 ประธานชมรมธนาคารจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 สหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 สรรพากรพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 หน้าสำนักงานประกันภัยจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 ท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 ประธานสภาอุตสาหกรรม	อนุคณะทำงาน
9 ประธานหอการค้าจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
10 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
11 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขานุการอนุคณะทำงาน

และต่อมามีคำสั่งจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ 217 / 2548 แต่งตั้งอนุคณะทำงาน

เพิ่มเติมจากเดิมดังนี้

1. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู
2. ผู้จัดการธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
3. ผู้จัดการธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
4. ผู้จัดการธนาคารกสิกรไทยจำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
5. ผู้จัดการธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
6. ผู้จัดการธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
7. ผู้จัดการธนาคารนครหลวงไทยจำกัด (มหาชน) สาขาหนองบัวลำภู
8. ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาหนองบัวลำภู
9. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาหนองบัวลำภู
10. ผู้จัดการธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขาหนองบัวลำภู

ลำดับที่ 11 สาขาบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการธุรกิจ

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 พาณิชยจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 สรรพากรพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 นายกเทศมนตรีเมืองหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 ธารักษ์พื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 โฆษการจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 เจ้าหน้าที่สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขาฯอนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 12 สาขาบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 เสมียนตราจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 ท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
5 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขาฯอนุคณะทำงาน
และต่อมามีคำสั่งจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ 217 / 2548 แต่งตั้งอนุคณะทำงาน	

เพิ่มเติมจากเดิมดังนี้

1. ประกันสังคมจังหวัดหนองบัวลำภู

ลำดับที่ 13 สาขาการศึกษา

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาฯ เขต 1	หัวหน้าอนุคณะกรรมการ
2 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาฯ เขต 2	อนุกรรมการ
3 ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
4 ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง	อนุกรรมการ
5 ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษ	อนุกรรมการ
6 รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง	อนุกรรมการ
7 ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา	อนุกรรมการ
8 ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน	อนุกรรมการ
9 ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน	อนุกรรมการ
10 นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
11 นายกองค้การบริการส่วนจังหวัดฯ	อนุกรรมการ
12 พัฒนาการจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
13 ท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
14 ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ
15 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
16 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
17 เจ้าหน้าที่เขตการศึกษาฯ เขต 1	เลขาฯอนุกรรมการ

ลำดับที่ 14 สาขาบริการสุขภาพและสังคมสงเคราะห์

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุกรรมการ
2 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
3 สรรพากรพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
4 หัวหน้าพัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ	อนุกรรมการ
5 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุกรรมการ
6 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
7 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู	เลขาฯอนุกรรมการ

ลำดับที่ 15 สาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 ปลัดจังหวัดหนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 สรรพสามิตพื้นที่หนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 ผู้อำนวยการศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาฯ	อนุคณะทำงาน
4 ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 นายกเทศมนตรีเมืองหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
6 พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
7 จำจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
8 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
9 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
10 เจ้าหน้าที่ปกครองจังหวัด	เลขานุการอนุคณะทำงาน

ลำดับที่ 16 สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

<u>หน่วยงานที่รับผิดชอบ</u>	<u>อำนาจหน้าที่</u>
1 สรรพากรพื้นที่หนองบัวลำภู	หัวหน้าอนุคณะทำงาน
2 จัดหางานจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
3 แรงงานจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
4 เจ้าหน้าที่คลังจังหวัดหนองบัวลำภู	อนุคณะทำงาน
5 สถิติจังหวัดหนองบัวลำภู	ที่ปรึกษา
6 เจ้าหน้าที่สรรพากรพื้นที่หนองบัวลำภู	เลขานุการอนุคณะทำงาน

คณะอนุทำงานที่ครอบคลุมทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดระหว่างแบบทางตรงและแบบทางอ้อม และมีผลต่อประสิทธิภาพของข้อมูล ดังนี้

3.2.1 ความรู้ความเข้าใจในสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ของบุคลากร

บุคลากรที่ดำเนินการสำรวจข้อมูล คือบุคลากรของหน่วยงานที่ดำเนินนโยบายต่อการผลิตในแต่ละสาขา เช่น สาขาประมง มีประมงจังหวัด เกษตรจังหวัด พาณิชย์จังหวัด หัวหน้าโครงการชลประทาน เจ้าหน้าที่คลังจังหวัด เป็นอนุทำงานในการจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์จังหวัด จึงมีความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในรายละเอียดของการผลิตของสาขา ทั้งพื้นที่การ

ผลิต จำนวนผู้ประกอบการและปริมาณการผลิต ความสามารถในการผลิต ปัญหาอุปสรรค ปัจจัยสนับสนุน และราคาผลผลิต

3.2.2 อัตรากำลังในการจัดทำ และ การจัดรวบรวมข้อมูล

คณะอนุทำงาน เป็นผู้บริหารหน่วยงานของจังหวัด มีโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังอยู่แล้ว การกระจายงานการสำรวจ จัดเก็บ รวบรวม ข้อมูลเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงให้กับหน่วยงานของคณะอนุทำงานรับผิดชอบ จึงเป็นการเพิ่มอัตรากำลังในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมขึ้นอย่างมาก เมื่อจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่มีความรอบรู้และประสบการณ์ในสาขาการผลิตนั้นๆ มากขึ้น ย่อมทำให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดมีความสมบูรณ์มากขึ้นด้วย

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

จากผลการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตจังหวัด ปี 2548 ซึ่งจัดทำในรูปแบบทางตรงและรูปแบบทางอ้อมของจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดของทั้ง 2 รูปแบบดังกล่าว แสดงสถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันทั้งด้านมูลค่าเพิ่มของผลผลิต อัตราการขยายตัว และ โครงสร้างของผลผลิต

ผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรง แสดงข้อมูลทางเศรษฐกิจว่าเป็นจังหวัดที่พึ่งพาผลผลิตทางการเกษตร และกำลังมีการเจริญเติบโตทางด้านการค้าอย่างรวดเร็วซึ่งพิจารณาจากอัตราโครงสร้างของสาขาการขนส่งขายปลีกและสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจังหวัดในภาพรวมมีการเติบโตอย่างร้อนแรงต่อเนื่อง ด้วยอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 24.63 ค่อเนื่องจากปี 2547 ที่มีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.17

ผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อม แสดงข้อมูลทางเศรษฐกิจว่ามีผลผลิตที่สำคัญคือด้านเกษตรกรรม และกำลังมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและการค้า ซึ่งแตกต่างกับรูปแบบทางตรงที่มีการเติบโตด้านการค้าแต่เพียงอย่างเดียว ส่วนการเติบโตของผลผลิตในภาพรวมมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.92 ะลดตัวลงจากปี 2547 ซึ่งมีอัตราการขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.95

ความแตกต่างกันของมูลค่าเพิ่ม

มูลค่าเพิ่มของผลผลิตในรูปแบบทางตรงเท่ากับ 13,302 ล้านบาท มากกว่ามูลค่าเพิ่มในรูปแบบทางอ้อมซึ่งมีค่าเท่ากับ 11,769 ล้านบาท เป็นเงิน 1,533 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 11.5 เมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มในรูปแบบทางตรง) โดยมีรายละเอียดความแตกต่างรายสาขาดังนี้

1. รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มสูงกว่ารูปแบบทางอ้อม 5 สาขาเป็นเงิน 4,163 ล้านบาท
2. รูปแบบทางตรงมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม 11 สาขาเป็นเงิน (-2,630) ล้านบาท

ความแตกต่างกันของอัตราการขยายตัว

ในด้านอัตราการขยายตัวรายสาขา ทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันใน 4 ลักษณะคือ

1. รูปแบบทางตรงมีอัตราการขยายตัวสูงกว่ารูปแบบทางอ้อม 10 สาขา

2. รูปแบบทางตรงมีอัตราการขายตัวต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม 2 สาขา
3. รูปแบบทางตรงมีขายตัว แต่รูปแบบทางอ้อมมีการหดตัว 3 สาขา
4. รูปแบบทางตรงมีการหดตัวต่ำกว่ารูปแบบทางอ้อม 1 สาขา

ความแตกต่างของอัตราโครงสร้างของสาขาการผลิต

ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงมีโครงสร้างของสาขาการผลิตเมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มของ GPP พบว่าสาขาที่มีความสำคัญในลำดับแรกๆ จัดเรียงจากมากไปน้อยดังนี้

<u>สาขาการผลิต</u>	<u>อัตราโครงสร้าง(ร้อยละ)</u>
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	33.33
2. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	22.97
3. การศึกษา	9.36
4. การขายส่ง การขายปลีก	7.80
รวม	73.46

ซึ่งมีความแตกต่างกับโครงสร้างของสาขาการผลิตในรูปแบบทางอ้อม เพราะสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ไม่เป็นสาขาที่สำคัญ แต่กลับเป็นสาขาอุตสาหกรรมแทน ดังนี้

<u>สาขาการผลิต</u>	<u>อัตราโครงสร้าง(ร้อยละ)</u>
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	27.58
2. การศึกษา	13.83
3. การขายส่ง การขายปลีก	13.30
4. อุตสาหกรรม	11.63
รวม	66.34

สาเหตุของความแตกต่าง สรุปได้เป็น 2 กรณี คือ

1. วิธีการจัดทำในรูปแบบทางอ้อมได้จากการกระจายค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศออกมาเป็นผลิตภัณฑ์รายภาคและรายจังหวัด โดยใช้ตัวชี้วัดภาวะการผลิต เนื่องมาจากการขาดแคลนข้อมูลในพื้นที่ทั้งด้านผลผลิตและราคา ความแม่นยำของข้อมูลขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของตัวชี้วัดการผลิต ในขณะที่รูปแบบทางตรงเป็นการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลผลผลิตและราคาโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่

2. บุคลากรที่มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงเป็นคณะอนุทำงานที่จัดตั้งจากหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในพื้นที่ ทำให้มีข้อได้เปรียบในความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับผลผลิตในสาขาที่รับผิดชอบ เมื่อได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ

และมาตรฐานการจัดทำระบบบัญชีประชาชาติจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงมีคุณภาพมากขึ้น

2. อภิปรายผล

ความแตกต่างของข้อมูลผลิตภัณฑ์ในรูปแบบทางตรงและทางอ้อม ในกรณีศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ทำให้การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดแตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง จากการศึกษาในรายละเอียดของแต่ละสาขากับสภาพทั่วไปของจังหวัดหนองบัวลำภู มีแนวโน้มว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงอธิบายสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดหนองบัวลำภูได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากกว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อม

ในการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัด จะต้องทำการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของจังหวัด เครื่องมือที่จะวิเคราะห์ในเรื่องเหล่านี้ประการหนึ่งคือข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด จะทำให้ทราบว่าผลผลิตใดที่จังหวัดมีความเข้มแข็งอยู่แล้วเพื่อวางแผนนโยบายเพื่อรักษาสถานะของผลผลิตนั้นไว้ ผลผลิตใดที่มีโอกาสแต่ภาครัฐต้องสนับสนุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้เติบโตขึ้น การผลิตใดที่จำเป็นต้องแทรกแซงเพื่อให้ภาคการผลิตนั้นสามารถคงอยู่และพัฒนาการผลิตขึ้นได้ในอนาคต ผลผลิตใดมีมากเกินไปหรือผลผลิตใดมีน้อยเกินไป ซึ่งทั้งหมดนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจจังหวัดโดยรวม

ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดที่สอดคล้องกับความภาวะการผลิตย่อมทำให้การวิเคราะห์และวางแผนเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาดังเป้าหมายและสอดคล้องกับปัญหาของพื้นที่ได้มากกว่า ดังเช่น ในผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงพบว่าด้านการปลูกพืชมีการเติบโตถึงร้อยละ 60 จากปีก่อน เพราะการผลิตข้าวเจ้าและข้าวเหนียวมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นทำให้มูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โอกาสที่เกษตรกรจะขยายพื้นที่เพาะปลูกจะมากขึ้น ซึ่งอาจจะรวมไปถึงพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการผลิต เช่น ขาดแคลนแหล่งน้ำ สภาพของดินขาดความอุดมสมบูรณ์ หากไม่รีบดำเนินนโยบายเพื่อป้องกัน อาจทำให้ภาคการเกษตรมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้มูลค่าเพิ่มลดลง แต่หากผลผลิตไม่มีปัญหาก็จะมีปัญหาเรื่องราคาเพราะผลผลิตออกมามากเกินไป จะได้เตรียมแผนการตลาดไว้รองรับไม่ให้ราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ในรูปแบบทางอ้อมแสดงการเติบโตของด้านพืชเพียงร้อยละ 9 จากปีก่อน ผู้บริหารอาจตัดสินใจแก้ไขปัญหาอื่นที่เร่งด่วนกว่า เช่น สาขากุศลากรรรมที่หดตัวลงร้อยละ (-6.3) จากปีก่อน

ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงที่มีรายละเอียดคลึงลงไปในระดับ GPP2 และ GPP 3 จะเป็นข้อมูลที่บอกให้ผู้บริหารจังหวัดทราบได้ว่าปัญหาของสาขาการผลิตนั้นอยู่ที่ผลผลิตใด และเนื่องจากหน่วยงานต่างที่จัดทำผลผลิตของสาขานั้นมีบุคลากรอยู่ในพื้นที่ ย่อมทำให้มีการนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อตัดสินใจได้ถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งใช้ในการประเมินผลงานของบุคลากรในด้านนั้นๆ ด้วย เช่น การที่ด้านการเลี้ยงสัตว์ จำนวนโค กระบือ ที่ส่งออกไปนอกจังหวัดลดลงอาจมีปัญหาค้างแ้งแก้ไข มิฉะนั้นอาจกระทบถึงความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ หรือการที่การจับปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงและราคาสูงอาจมีปัญหาจากสภาพแวดล้อม และ ราคาที่สูงขึ้นทำให้ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น จะได้หาหนโยบายดำเนินการแก้ไขต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดที่จัดทำในรูปแบบทางตรงเป็นดัชนีทางเศรษฐกิจที่จัดทำอย่างถูกต้องตามระบบบัญชีประชาชาติ โดยการจัดเก็บและรวบรวมจากบุคลากรในจังหวัดที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิต และเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยตรง โดยสามารถใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การวางแผนนโยบายทางเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างได้ผล รวมทั้งเป็นแนวทางสอดคล้องและสนับสนุนแนวทางการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จังหวัดควรเร่งรัดพัฒนาการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรง โดยการประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยงานเห็นความสำคัญ จัดอบรมและพัฒนาวิธีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นศูนย์เผยแพร่และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลระบบบัญชีประชาชาติให้มีมาตรฐานและเชื่อถือได้ ใช้ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นเครื่องประเมินผลงานของหน่วยงานต่างๆ และควรมีการเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลของการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์จังหวัดเพื่อเป็นการแสดงผลงานของภาครัฐและภาคการเมืองท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกลางและส่วนปกครองท้องถิ่นควรให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการพัฒนา การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรง

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อมที่คำนวณมาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ เป็นข้อมูลที่สามารถสอบย้อนความถูกต้องกับรายได้ประชาชาติทางด้านรายได้และด้านรายจ่ายได้ จึงมีความน่าเชื่อถือในระดับรวมทั้งประเทศ การนำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางอ้อมมาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการกำกับและวัดผลของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงจะมี

ประโยชน์อย่างยิ่งในแง่ของการสอบทานและการพัฒนาระบบและวิธีการจัดทำรายได้ประชาชาติ ควรจัดให้มีหน่วยงานเพื่อศึกษาหาเหตุผลของความแตกต่างของรายงานทั้งสองรูปแบบและพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงและทางอ้อมมีความสอดคล้องกัน ในระดับที่ยอมรับได้ทั้งสองรูปแบบ จะสร้างความมั่นใจในการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์จังหวัด ได้อย่างเต็มที่

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดในรูปแบบทางตรงนอกจากจะมีประโยชน์โดยตรงในการ ใช้วัดการเจริญเติบโตของจังหวัดและวางแผนนโยบายเศรษฐกิจให้ตรงตามศักยภาพของจังหวัดแล้ว ยัง เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น งานวิจัยครั้งต่อไปควรเป็น การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความแม่นยำ ที่เที่ยงตรง ของข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบทางตรง

บรรณานุกรม

กระทรวงการคลัง (2550) รายงานการจัดเก็บผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยวิธี *Bottom Up* ปี พ.ศ. 2548
ของสำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม๒538) การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550) ข้อมูลการจัดเก็บผลิตภัณฑ์
จังหวัด โดยวิธี *Top Down* ปี พ.ศ. 2548 ของสำนักบัญชี www.nesdb.go.th สืบค้น
ข้อมูลเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551

_____ (2550) คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด ของสำนักบัญชีประชาชาติ

_____ (2551) เอกสารประกอบการอบรมเรื่อง การปรับบทบาทคลังจังหวัดเป็นหน่วยงาน
กลางในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (*Gross Provincial Product : GPP*)

บุญชูบ ส่งตระกูลศักดิ์ (2545) “ผลกระทบของมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐต่อการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจและการกระจายรายได้” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2545

นายสุริยา จันทร์กระจ่าง (2550) เอกสารสรุปพัฒนาการของการวัดรายได้ประชาชาติ ผลิตภัณฑ์
ภาค และผลิตภัณฑ์จังหวัด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายไพฑูรย์ สุริยารังสรรค์
วัน เดือน ปี	6 ตุลาคม 2508
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2534
สถานที่ทำงาน	สำนักงานอักษรธรรมธุรกิจ 31 ซอยชยางกูร 42 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
ตำแหน่ง	ผู้จัดการ